

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ มสธ. ที่สุ่มมาแบบเจาะจง โดยเต็มใจและสะดวกในการให้ข้อมูล จำนวน 12 คน โดยการสัมภาษณ์ จำนวน 3 รอบ แบ่งเป็น กลุ่มสาขาวิชาและภูมิภาคได้ดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา ทางมนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์

-	1. นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์	ภาคเหนือ
-	2. นักศึกษาสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
-	3. นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์	ภาคใต้
-	4. นักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์	ภาคกลาง
-	5. นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์	ภาคกลาง
-	6. นักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์	ภาคเหนือ
-	7. นักศึกษาวิทยาการจัดการ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
-	8. นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์	ภาคใต้

กลุ่มสาขาวิชา ทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี

-	9. นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ภาคเหนือ
-	10. นักศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
-	11. นักศึกษาสาขามนุษยนิเวศ	ภาคใต้
-	12. นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	ภาคกลาง

ผลการสัมภาษณ์ได้ข้อมูลดังนี้

4.1 สภาพและบริบทในการเข้ามาเรียนในระบบทางไกลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. รอบแรก สัมภาษณ์เกี่ยวกับบริบทของชีวิตและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาภูมิหลังของผู้เรียน

โดยการสัมภาษณ์รอบแรก ผู้ให้สัมภาษณ์บอกเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์การเรียนรู้ในอดีตที่ผ่านมาจะสะท้อนโดยจะสะท้อนความคิดพื้นฐานในการศึกษา ในระดับสูงขึ้นไปว่าผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้อย่างไร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเชิงลึกของการรับรู้การเรียนการสอน e-Learning นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยตั้งวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกของกระบวนการเรียน e-Learning นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. เพื่อศึกษาปัจจัยและสถานะเงื่อนไขที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคขัดขวางความสำเร็จของการเรียน e-Learning และกำหนดประเด็นคำถามวิจัยของการวิจัยเชิงคุณภาพ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รับรู้การเรียนด้วย e-Learning อย่างไร การเรียนรู้โดย e-Learning อะไรที่นักศึกษาต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไข และสภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเรียนการสอน e-Learning ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยที่ได้โดยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกของ Seidman ซึ่งได้ดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ผลดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ กระบวนการเรียน e-Learning โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ในส่วนนี้ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพเบื้องต้นเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความไว้วางใจ เป็นสัมพันธภาพอันดีกับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษากับผู้วิจัย โดยใช้การสัมภาษณ์ในรอบที่ 1 เพื่อทราบประวัติพื้นฐานการเรียนของนักศึกษา และกระบวนการเรียน หรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมา และวิธีการศึกษาของนักศึกษา ก่อนเข้ามาศึกษากับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และสาเหตุที่เข้าเรียนกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาที่เรียนกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่และมีงานทำแล้วมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน มีอายุที่แตกต่างกัน อาศัยอยู่ทั้งในพื้นที่ชุมชนเมืองและท้องถิ่นซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ใช้กับการศึกษาแตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่เรียนกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นผู้ที่คุ้นเคยกับกระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบการบรรยายหรือมีประสบการณ์ในการเรียนที่ฟังในรูปแบบมีชั้นเรียน
3. นักศึกษาจะเรียนภายใต้ความพร้อมหรือความสะดวกที่จะเรียนเนื่องจากจะเรียนไปด้วยและทำงานไปด้วยและใช้เวลา นอกเหนือจากเวลางานในการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาตำแหน่งงานหรือความก้าวหน้าที่สูงขึ้นและมีความรับผิดชอบที่จากชั้นผู้เรียนเข้ามาศึกษาเพราะมีความต้องการ
4. สถานะภาพทางเศรษฐกิจของนักศึกษา มีความหลากหลาย โดยเกี่ยวข้องกับภาระที่รับผิดชอบมากขึ้นตามประสบการณ์ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการเรียนก็เป็นปัจจัยสำคัญในการเข้ามาศึกษา

ดังแสดงในข้อมูลการสัมภาษณ์นักศึกษา จำนวน 12 สาขาวิชา

- 4.1.1 สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- 4.1.2 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
- 4.1.3 สาขาวิชานิติศาสตร์
- 4.1.4 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- 4.1.5 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- 4.1.6 สาขาวิชานิติศาสตร์
- 4.1.7 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- 4.1.8 สาขาวิชารัฐศาสตร์
- 4.1.9 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 4.1.10 สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 4.1.11 สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์
- 4.1.12 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

4.1.1 นักศึกษابัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์

ประสบการณ์การเรียนรู้

ผู้เรียนที่มาเรียนสาขาศิลปศาสตร์ มีพื้นฐานจากความชอบทางภาษาเมื่อผู้เรียนไม่ชอบวิชาคณิตศาสตร์ในเรื่องของการคำนวณ ผลการเรียนรู้ไม่ค่อยดีในวิชาคณิตศาสตร์ จึงชอบเรียนทางด้านภาษา

“ชอบเรียนภาษาอังกฤษกับฝรั่งเศส แต่พูดไม่ค่อยได้ แต่ฟังได้เข้าใจ แต่ตอบไม่ถูกชอบเอง และหนีคณิตศาสตร์เมื่อก่อนก็เป็นแต่เฉพาะ มัธยมปลาย สายศิลป์ ภาษาฝรั่งเศส ” เทคนิคการสอนที่ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ประทับใจทำให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติและได้ใช้งานจริง “อาจารย์จะมีเทคนิคในการสอน ช่วงแรกๆ ให้เราทำกิจกรรม ไม่ได้สอนในตำราเลย เลยทำให้ไม่น่าเบื่อ อยากรู้ ร้องเพลง และจะมีอาจารย์ต่างชาติเข้าร่วมด้วย 1 คน อาจารย์แนะแนว 1 คน มาช่วยสอนร้องเพลง ท่องศัพท์ สุขุขทัยเป็นจังหวัดท่องเที่ยวอาจารย์ก็จะพาไปอุทยานประวัติศาสตร์ ให้ทำเป็นเหมือนไกด์นำเที่ยวกัน ออกสัมภาษณ์ตามพื้นที่ สุขุขทัย ศรีสะเกษ ไปสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวต่างชาติ อาจารย์จะมีสคริปให้พูดตามนั้น แล้วก็จดมา ไปเป็นกลุ่มในห้องห้องหนึ่งก็ 30 กว่าคน แบ่งเป็นกลุ่มละ 5 คน 6 คน ” “ชอบที่อาจารย์ไม่สอนตามหนังสือ คือ ที่เรียนมาอาจารย์ไม่ค่อยใช้หนังสือเป็นแนวทาง คิดว่าหนังสือเดี๋ยวอ่านเองก็ได้ จึงให้ทำโน่นนี่ ตามตารางตามโจทย์ที่หนังสือให้มา”

จากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ผ่านการเรียนในระดับต้นทำให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและเห็นประโยชน์จากการใช้งานจริงเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้จะเห็นได้จากอาจารย์เติมเต็มประสบการณ์นอกจากการเรียนในห้องเรียนแล้วยังเสริมด้วยการสื่อสารกับเจ้าของภาษาในห้องเรียน นอกจากนั้นผู้เรียนมีประสบการณ์การใช้สื่อ ซีดีเสียง ครูให้ฝึกภาษาโดยให้ ซีดีเสียงไปฝึกที่บ้านเพื่อฝึกการออกเสียง

“เหมือนกับเราออกเสียงได้ถูกต้องขึ้น เพราะอาจารย์เป็นคนพูดเร็ว เราฟังรอบเดียวไม่ค่อยทัน อาจารย์ก็จะดู เด็กไทยก็ไม่ค่อยกล้าอยู่แล้วโดนดุก็มีไม่พูดอีกเลย” นอกจากงานวิชาการแล้วผู้เรียนยังได้รับการปลูกฝังในเรื่องศีลธรรมอันดีและในเรื่องจิตสาธารณะมีการทำกิจกรรมเพื่อส่วนร่วม และมีนิสัยในการรักการเรียนรู้ทำให้ชอบในงานของห้องสมุดงานบริการ “มีวิชาธรรมะจะมีพระอาจารย์มาสอนเพราะอยู่กับแม่และบ้านอยู่ใกล้วัด ตอนเด็กๆ ก็ชอบไปวัดชีวิตเหมือนผูกพันอยู่กับวัด พอได้เรียนวิชาพุทธศาสตร์แล้วไม่น่าเบื่อเหมือนที่คิดว่า ต้องไปนั่งฟัง นั่งหลับ ไม่ใช่

พระอาจารย์จะมีวิธีสอน ยกตัวอย่าง ตลกๆ เหมือนท่านมหาสมปองสอน แล้วก็ให้ท่องบทสวด เราก็เลยชอบ ท่องบทสวด บทอะไร เวลาสอบท่องปากเปล่ารู้จักบาปบุญคุณโทษ บทสวดแผ่เมตตา แม่บุญได้เอาไปใช้บ้างไม่เท่าไรหรอก ตอนนั้นเด็กไม่ค่อยรู้เท่าไร มีกิจกรรมเข้าจังหวะ พวกลีลาศเพราะตอนนั้นเขาเรียนลีลาศกันตอนนั้นก็กิจกรรมมีเยอะ ช่วงที่อยู่โรงเรียนยังไม่สมบูรณ์แบบนี้ มีกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน ชุด ถางป่าเพราะตอนนั้นโรงเรียนยังเป็นป่าอยู่ จริงๆ เป็นเด็กที่ไม่ค่อยชอบเรียนวิชาการเท่าไร ชอบลงแรงมากกว่าตอนนี้ก็ยังไม่ค่อยชอบ ชอบอย่างเดียวอยู่ห้องสมุด ยกหนังสือ จัดชั้น” จากประสบการณ์ที่ผู้เรียนชอบงานบริการจิตสาธารณะ และชอบงานห้องสมุดจึงเลือกเรียน ในระดับปริญญาตรีบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ “เกี่ยวกับห้องสมุด เกี่ยวกับห้องสมุด หลักๆ เลย 4 ปีส่วนใหญ่ตอนเบื้องต้นเลยสอนตามหนังสือ ที่นี้จัดหนังสือตามแบบคิวอี้ สอนตามหนังสือ บวกเลขตาราง บวกเลขเลขหมู่ ปี 1 จะสอนแบบนี้ก่อนเริ่มปี 2 ให้ลงพื้นที่จริง พอเรารู้จักบวกเลขตารางเป็นก็จะให้ไปดูที่ชั้น ไปตรวจสอบชั้น อ่านชั้น ดูว่าชั้นนี้เรียงถูกไหม ตรงไหนผิด แล้วให้เราลองเรียงใหม่ตอนแรกไม่ชอบเลยเพราะเลือกเป็นลำดับสุดท้าย เพราะเลือกภาษาอังกฤษไว้แต่สอบแล้วคะแนนไม่ถึง แต่พอเรียนไปสนุกดี ไม่ยากเหมือนที่คิด เราได้อยู่กับหนังสือ ตอนแรกไม่ชอบเพราะไม่ชอบอ่านหนังสือพอมาเรียนแล้วรู้ว่ามันมีอะไรที่มากกว่า เพราะภาพของบรรณารักษ์เมื่อก่อนต้องเจออาจารย์เข้มๆ โบราณๆ แก่ๆ แต่จริงๆ แล้วไม่ใช่เลยเพราะงานห้องสมุดจริงๆ ไม่ได้ได้อยู่แค่ห้องสมุด ทำให้รู้จักการบริการ ต้องมี service mind ต้องมีจิตบริการ วันหนึ่งๆ ไม่ใช่นั่งยิ้มอยู่ในห้องสมุดอย่างเดียว ต้องรับอารมณ์ของผู้ใช้ ต้องเข้าใจว่าเขาเข้ามาต้องการอะไร ต้องเอื้อกับเขาเท่าที่เราเอื้ออำนวยได้ เพราะผู้ใช้ส่วนใหญ่ไม่ค่อยทำเองสำหรับที่นี่ ถ้าสามารถให้เราทำได้เขาก็จะให้เราจัดการ ดำเนินการ”

เชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้เคยเรียนในลักษณะได้ลงมือทำจริงจากการเรียนในสมัยมัธยมปลายในการเรียนในระดับปริญญาตรีแล้วจึงได้ลงทำจริง

“ส่วนใหญ่อาจารย์สอนทฤษฎีเสร็จ ก็ให้ลงปฏิบัติจริง เขียนบัตรรายการเมื่อก่อนยังไม่มีการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์แบบเดี๋ยวนี้ เป็นตัวบัตรต้องเขียนบัตรชื่อเรื่อง บัตรผู้แต่ง หนังสือต้องเย็บเองเดินทางก็ต้องเดินเอง ทุกอย่างต้องปฏิบัติได้หลังจากที่เราเรียนทฤษฎีหมดแล้วประทับใจอาจารย์ผู้สอนด้วย สอนพวกเราที่ไม่รู้เรื่องอะไรเลย ต้องมาทำปากแข็ง ปกอ่อน จริงๆ ไม่ต้องเข้าปากก็ได้ชั้นชั้นได้เลย ก็จะมีวิธีการสอน ชอบวิธีการสอนของอาจารย์มาก ส่วนใหญ่เรียนเสร็จก็กลับบ้านทำการบ้านส่ง อาจารย์ก็จะแนะนำข้อที่ผิดพลาดให้ ถ้าพูดถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ก็ไม่ค่อยเท่าไรวิชานี้จะเรียนเกี่ยวกับห้องสมุดและเทคโนโลยีประกอบกัน จะไม่ได้เรียนเกี่ยวกับห้องสมุด

อย่างเดียวนเลย จะเกี่ยวเนื่องกับระบบที่เอามาใช้กับห้องสมุด การนำไปใช้ การประยุกต์ใช้วิชานี้กับเทคโนโลยีให้มันทันสมัยที่เขาพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ เอา 2 อันนี้ มาประยุกต์รวมกัน”

การนำความรู้จากการศึกษามาใช้ในการศึกษาที่สูงขึ้นหรือการทำงาน

ผู้เรียน ได้เข้าทำงานตามที่เรียนมา คือ เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์และนอกจากงานบรรณารักษ์แล้วผู้เรียนยังต้องทำงานธุรการทั่วไปโดยใช้ความรู้และทักษะจากการเรียนบรรณารักษ์

“จะเป็นพวกวิชาเกี่ยวกับทางด้านการให้บริการ เราก็นำมาใช้ให้บริการในงานของเรา ถึงแม้ไม่ได้ทำในส่วนของกลุ่มงานบริการ แต่ว่างานทุกงานของห้องสมุดต้องใช้วิชานี้ วิชาจิตบริการ เอามาใช้ทุกงาน ตั้งแต่ งานธุรการ งานประชาสัมพันธ์ ทุกอย่างเลย แม้กระทั่งตอนนี้เขาให้มาเป็นเลขาน้ำห้อง ผอ. ต้องรู้ว่าคนนี้จะทานอะไร ผอ.จะทานอะไร เวลาประชุมต้องรู้ว่าคนไหนทานอะไร ไม่ทานอะไร เพราะว่าห้องสมุดจะมีคนมาดูงานบ่อย ต้องต้อนรับบ่อย ที่ห้องสมุดทุกคนต้องทำงานประกันคุณภาพได้ทุกคน กลุ่มงานใครก็ทำมา เขามีเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพโดยตรงอยู่แล้ว ก็คือกลุ่มงานธุรการ แต่เขาจะไม่ทราบบริบทของกลุ่มงานแต่ละกลุ่มงานว่าทุกคนทำงานอะไร เพื่อจะตอบตัวชี้วัดของอันไหน ก็เลยต้องให้แต่ละคนสรุปงานมาเพื่อที่จะเอาไปรวมแล้วเขียนออกมาให้ได้”

สาเหตุเลือกเข้าศึกษากับ มสธ.

ผู้เรียนตัดสินใจเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษาที่ มสธ. เนื่องจากทราบข่าวสารจากพี่ที่ทำงานได้ศึกษากับ มสธ. ทำให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดการเรียนรู้อัน มสธ.เรียนอย่างไร มสธ.มีวิธีการเรียนที่สามารถสนับสนุนผู้เรียนที่ทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วยได้ ด้วยระบบการศึกษาทางไกลของ มสธ. ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้โดยไม่ขัดกับงานประจำ

“เรียนเมื่อตอน 2556 พอดีที่นี้ถ้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยเขาจะมีทุนให้เรียน รุ่นพี่เขาสอบ 5 บทแล้ว กำลังปรับแก้ พอดีพี่เขาเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ชุตินา กำลังปรับแก้อยู่ รอส่งเล่มแต่จบแล้ว รู้จักได้จากพี่ที่เขาเคยไปเรียนแล้ว ที่ห้องสมุดจะมีพี่เจเนตอนนี้เป็นบรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ เป็นหัวหน้าสำนักงานแล้ว อย่างเราทำงาน 7 วัน เลย ซึ่งดูแล้วเราไม่มีเวลาไปนั่งเรียนทุกเสาร์ แต่ มสธ.จะเอื้อเรา คือว่า เราไปเรียนตามตารางที่เขาจัดมาให้ เวลาที่เราไม่มีเรียนก็ยังมาทำงานได้ แต่พอหลังๆ มหาวิทยาลัยมีนโยบายว่า ถ้าคนที่ขอทุนเรียนจะไม่ให้มาทำงานเสาร์-

อาทิตย์ เหมือนเป็นการเบิกจ่าย 2 ทาง คือได้ทุนเรียนแล้วยังมาทำงานอีก เหมือนเราเรียนนอกเวลา เหมือนเรียนเสาร์-อาทิตย์ ตอบสนอง มีประโยชน์หลายๆ ประโยคบอกว่า ถ้าใครเรียน มสธ. จบได้ ถือว่าเป็นคนที่เก่งมากและแข่งกับตัวเองได้เก่งมาก ตอนแรกไม่เข้าใจประโยคนี้ จนไปเรียนเองถึงเข้าใจว่าทำไมคนที่เรียนที่นี้จบแล้วเขาถึงภูมิใจมากๆ คือต้องแข่งกับตัวเอง ที่มหาวิทยาลัยก็มีเปิด ทำไปเรียนไป ทำการบ้านส่งไป แต่อย่างนี้เราต้องจัดเวลาเองว่า อาทิตย์นี้ต้องส่งอันนี้ อาทิตย์นี้ต้องส่งอันนี้ อาจารย์ไม่ได้มาจ้เราว่าคุณต้องส่งนะ แต่คุณต้องบริหารจัดการตัวเองว่าคุณต้องทำอะไร ต้องส่งอะไรอาจารย์ และ e-Learning บางที่ต้องมีเรียน e-Learning ด้วย มีแผนการเรียนให้อีกต่างหาก เราต้องบริหารกันเอง มหาวิทยาลัยรามคำแหงตอนแรกก็คิดว่าจะเรียน แต่ว่าพอดูไปแล้วไม่รู้เหมือนกันถึงไปเรียน มสธ. พอมีพี่หลายคนเขาเรียน มสธ. ก็เลยเหมือนเราซึ่มซึบกับทางนั้นมากกว่า พี่เขาบอกเรียนที่นี้ดีกว่า ทุกคนพูดประโยคนี้เหมือนกันหมด ทุกคนเข้าใจมากน้อยแค่ไหนเกี่ยวกับที่มาเรียนสายนี้ ที่คุณมาเรียนวิชานี้ คือบางคนก็ไม่ว่าเกี่ยวกับอะไร บางคนก็คิดว่าสารสนเทศศาสตร์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ตอนที่มาเรียนตอนแรกมหาวิทยาลัยก็ว่ามาเรียนคอมพิวเตอร์ทำไม แต่จริงๆ แล้วทางด้านคอมพิวเตอร์มันจะเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่อันนี้เหมือนกับวิชาบรรณารักษ์กับ IT มาผสมกัน ตอนนั้นอาจารย์นำทิพย์ท่านบอกว่า วิชานี้เป็นวิชาประยุกต์ IT เข้ากับห้องสมุด ตัวเองคิดบนพื้นฐานจากคนที่เรียนมาก่อน ในห้องสมุดมีคนเรียน มสธ. 4 คน เหมือนเรียนตามกันจากคำพูดบอกว่า เรียนเถอะจบมาแล้วจะแน่นมากความรู้ ไม่มีใครพูดแบบว่า ถึงแม้พี่ที่ไปเรียนคนแรกจะยังไม่จบ แต่เราก็ไปเรียน”

4.1.2 นักศึกษาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ประสบการณ์การเรียนรู้

ผู้เรียน ผ่านวิธีการเรียนในระบบปกติ การเรียนการสอนในห้องเรียนด้วยการจดบันทึกและการสอนโดยการบรรยาย มีประสบการณ์ในการที่ได้ฝึกลงมือปฏิบัติจริงจากการที่ได้ลงมือเก็บข้อมูลวิจัยในตอนเรียนในระดับปริญญาตรี ทำให้มีประสบการณ์ โดยอาจารย์ให้ฝึกเก็บข้อมูล นอกจากนั้นยังมีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นทักษะใหม่ที่ทำให้ผู้เรียนได้เปรียบ เมื่อสอบแข่งขันเข้าทำงาน

“มัธยมเรียนที่โรงเรียนปทุมคงคาประชานฤมิตร เป็นโรงเรียนประจำอำเภอปทุมคงคา จังหวัดนครราชสีมา พอเรียนจบก็สอบติดคณะเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาเศรษฐศาสตร์

การเกษตรเรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น 4 ปี มหาวิทยาลัยขอนแก่นเรียนแบบมหาวิทยาลัยเปิด คือ จัดตารางเรียนแต่ละเทอมเหมือนกัน ส่วนใหญ่เค้าจะจัดให้ เราก็เรียนตามที่มีมหาวิทยาลัยจัดให้ มีลง summer บ้างอะไรบ้าง จบ 4 ปีปกติ รู้สึกจะได้ GPA 2.96 ตอนนั้น ชอบ เพราะว่าชีวิตในมหาวิทยาลัย 1) ด้วยความที่เราเป็นวัยรุ่น ช่วงนั้นการได้ออกจากบ้านไปอยู่กับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน มีกิจกรรม และมีชีวิตเหมือนกับมันเป็นสังคมอีกสังคมหนึ่ง ก็สนุกด้วย อาจารย์ก็จะพาไปทำงานพิเศษ ทำงานวิจัย แล้วเราก็ได้เงินด้วย เราก็เลยรู้สึกว่าเป็นความทรงจำที่ประทับใจเหมือนกันกับชีวิตที่มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ก็มีอาจารย์มาสอนเป็นวิชาเหมือนกัน เลคเชอร์ (Lecture) และสอบปกติ เราก็อ่านหนังสือไปสอบ ก็อาจจะมึนงานที่อาจารย์มอบให้ทำบ้าง ก่อนจบก็จะมึนงานชิ้นใหญ่คือสัมมนา อาจารย์พาไปฝึกงาน ไปทำงานวิจัย คือ อาจารย์สาขาภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ก็จะมึนงานวิจัยที่รับงานวิจัยมาทำโดยใช้ผู้เรียนเป็นการฝึกด้วย เค้าก็พาไปเราก็จะเป็นคนไปสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย อาจารย์ก็จะอบรมให้ก่อนว่าวิธีการถาม ถามแบบไหนถึงจะได้คำตอบที่ต้องการ แล้วก็พาลงไปทำ ตอนนั้นรู้สึกทำวิจัยเรื่องแม่น้ำโขง และอีกครั้งมาทำที่โคราช เรื่องเขื่อน ลำตะคอง จากการทำงานวิจัย ตอนนั้นพอทำเสร็จอาจารย์ก็พาทำสถิติด้วย ก็ได้รู้เรื่องสถิติ ได้รู้แนวทางวิธีการทำงานวิจัย คือมันจะต้องมีการไปสอบถามมา แล้วเก็บข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แต่ข้อนี้อาจารย์จะวิเคราะห์เอง แต่เราก็เป็นหนึ่งในทีมเราก็พอจะรู้บ้างว่าพอเก็บมาแล้วก็นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แล้วก็สรุป พวกหนูอยู่ฝ่ายภาคสนามแค่นั้น”

ผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนระดับปริญญาตรี เป็นยุคแรกๆ ที่มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

“สมัยนั้นก็เริ่มมีระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาแล้วค่ะ แต่ตอนช่วงหนูเรียน คอมพิวเตอร์ ถือว่าเป็นอะไรที่แปลกใหม่มาก เราจะได้ใช้เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตเหมือนทุกวันนี้ ก็จะใช้ไม่เป็นในช่วงแรก ๆ ก็ต้องพึ่งบรรณรักษ์ตลอดในการค้น มีระบบการค้นด้วยคอมพิวเตอร์ มีบรรณรักษ์ที่เค้าดูแล คือเราอยากรู้เรื่องอะไรเราก็จะไปแจ้งเค้า เค้าก็จะพาเราไปชี้ที่ชั้นนั้นชั้นนี้ ตอนนั้นไม่มีเรื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการค้นคว้าเรียนเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ค่ะ เรียน พื้นฐานเบื้องต้น เปิด-ปิดเครื่อง Program Word, Program Excel เพื่อการศึกษาหาความรู้ ยังไม่มีโทรศัพท์มือถือยังไม่ มี โทรศัพท์ที่กลับบ้านยังโทรตู้ๆอยู่ค่ะ”

การนำความรู้จากการศึกษามาใช้

จากการเรียนทางด้านเศรษฐศาสตร์การเกษตร ซึ่งไม่ตรงกับสายงานและเกิดความอยากที่จะพัฒนาตนเองจึงเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น จากการเรียนในระดับปริญญาตรี คือ การใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน

“เศรษฐศาสตร์เกษตร แต่เราไปอยู่ฝ่ายการตลาดต่างประเทศก็จะดูแลในเรื่องการรับ Order ลูกค้าต่างประเทศ ไม่รู้เค้าให้ไปอยู่ คือ ไปครั้งแรกเค้าไปอยู่วิจัยและพัฒนาเลย แต่ตอนนั้นเค้าขอคนไปช่วยฝ่ายการตลาดต่างประเทศยังไม่รู้เค้าก็เอามาเราไป เราก็เลยได้ไปอยู่ฝ่ายวิจัยวิจัยและพัฒนาแหวน หนูไปอยู่ฝ่ายวิจัยได้หนึ่งเดือนยังไม่ได้ทำอะไร เค้าก็ให้ย้ายไปอยู่ฝ่ายการตลาดพอไปฝ่ายการตลาดก็ดูแลในเรื่องการรับ Order ลูกค้าคือลูกค้าแจ้งใบ Order เราก็ทำใบสั่งผลิตส่งไปฝ่ายผลิตแล้วเราก็เช็ค สต็อก ตอบลูกค้าว่ามีเท่าไรดีกำหนดส่ง แค่นั้นไม่ได้ใช้ความรู้ด้านการทำวิจัยเลยได้เริ่มใช้คอมพิวเตอร์เพราะว่าต้องออกบิล เค้าเรียกอินวอยซ์ ต้องใช้ระบบคอมพิวเตอร์แล้วคะ ก็ไปฝึกเรียนรู้ที่นั่นเพราะว่าเรียนมหาวิทยาลัยเรียนแค่ตัวเดียวก็ยังไม่รู้จักสักเท่าไรก็ไปเป็นอยู่ที่แหวนนี่เรื่องของการเกษตรไม่ได้ใช้เลย แต่ในเรื่องบัญชีเราได้ใช้ตอนที่เรามาดูเรื่อง สต็อกบ้างนิดหน่อย แต่ส่วนใหญ่ที่ได้มาในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ มากกว่าในการออกเอกสาร หรืออินวอยซ์ หรือว่าทำแบบสรุปให้เจ้านายดู”

สาเหตุที่เลือกเข้าเรียนกับ มสธ.

ผู้ให้ข้อมูลมีการเปลี่ยนที่ทำงานมาทำงานด้านส่งเสริมการเกษตร ผู้เรียนรู้จักมหาวิทยาลัยเปิดคือรามคำแหง มาเรียนมสธ. เนื่องจากเพื่อนที่ทำงานชักชวน และอยากจะมีวุฒิด้านการเกษตรให้ตรงกับงานที่ทำจึงหาข้อมูลศึกษาต่อทาง อินเทอร์เน็ต

“ตอนนั้นเคย เพราะว่าตอนที่จะไปเรียน มช. คือมีอาอยู่ที่บ้าน 2 คน เป็นครูเค้าจบ มสธ. ทั้งคู่เลยและเราเรียนรู้จากคุณอาบ้าง ว่า มสธ. เป็นอย่างไรบ้างตอนนั้นเป็นเด็กก็รู้จักแต่ชื่อ เห็นหนังสือเค้าวางอยู่ในชั้นก็ไปหยิบดูแต่มันไม่น่าสนใจ ตอนเด็กก็รู้สึกว่าเป็นเด็กที่เปิดมาเหมือน ๆ กัน ก็ไม่สนใจ ตอนนั้นถ้าจะรู้จักมหาวิทยาลัยเปิด รู้จักรามคำแหงมากกว่าด้วยซ้ำ แต่ก็เคยคิดเหมือนกันว่าถ้าสอบไม่ติดจะไปเรียนรามเหมือนกัน ตอนที่ยังไม่จบ ม.6 ค่ะ และหลังจากกลับมาอยู่บ้านได้เดือนอยู่บ้านเฉยเห็นคนเค้าออกไปทำงานอยากไปบ้าง จริงแล้วตอนนั้นที่บ้านอยากให้เรียนต่อ แต่เราก็ยังไม่อยากเรียนก็เลยทำงานดีกว่าเลือก มสธ. เพราะว่ามีพี่คนที่กรมส่งเสริมการเกษตร อยู่อำเภอชุมพวง สนทนกันมาก มาชวนไปเรียนเราก็เลยมาสอบถามว่าทำยังไง เลยรู้ระบบชั้นตอนก็

เลยสมัคร สมัครและเรียนเลย แต่พี่คนที่ชวนจนถึงทุกวันนี้ยังไม่ได้เรียนเลย แกก็ยังไม่เรียนแกก็ยังมาถามอยู่ว่าเราเขียนใบสมัครยังไง เขียนแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ยังไง และคิดว่า ก็เราทำงานด้านนี้ อีกอย่างก็คือด้วยความที่เราคิดว่าเราไม่ได้จบเกษตรโดยตรงเหมือนคนอื่นเค้า แต่เราทำงานด้านส่งเสริมการเกษตรเราน่าจะมีวุฒิด้านนี้คือเรียนให้มันตรงบ้างจะได้เอามาใช้ เพราะปกติ คือหาจาก Internet อย่างเดียว แต่เราคิดว่ามันมีอะไรมากกว่าเราตัวเอง ซึ่งมันก็จริง ๆ นะคะพอได้มาเรียนแล้วรู้เลยว่าการศึกษาที่ได้มาเรียนไม่ใช่แค่ที่เราจะมีดีกรีเพิ่มขึ้น เราจะต้องไม่อายุใครหรืออะไร แต่สิ่งที่ได้จากการที่เข้ามาทั้งที่ความตั้งใจตอนแรกเพียงแค่ว่า ฉันอยากจะเป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่ถูกฉันก็ไปข้างหน้าได้ แต่พอมาเรียนแล้วเราได้เยอะ งามที่รุ่นพี่ ๆ เค้าเรียนก็มี ส่วนใหญ่ กรมส่งเสริมจะเรียน มสธ.ตัดสินใจยังไง หาข้อมูลยังไงในการเรียน มสธ.”

4.1.3 นักศึกษาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์

ประสบการณ์การเรียน

ผู้ให้ข้อมูลไม่ได้เรียนในระบบการศึกษาปกติแต่เรียนการศึกษานอกโรงเรียนเนื่องจากมีปัญหาสุขภาพ ซึ่งนักเรียนมีประสบการณ์การเรียนที่จะต้องอ่านหนังสือในการเรียน ในการเรียนลักษณะที่เป็นการศึกษาจากระบบจะแตกต่างที่ผู้เรียนจะมีความหลากหลายทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผู้ที่มาเรียนด้วยกันมีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันทำให้ได้รับความรู้ที่หลากหลายและเกิดความรักในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นทำให้มีแรงขับในการศึกษา เรียน กศน. จบนิติศาสตร์ รามคำแหง จบเนติบัณฑิต โดยผู้เรียนคิดว่า

“ผมคิดง่าย ๆ ว่าถ้าปลูกอะไรก็ได้กินอย่างนั้น ข้าเรือกก็ต่อรอเวลาเพราะเราพื้นฐานไม่เหมือนคนอื่นเขา ไม่เหมือนเพื่อนผู้เรียนท่านอื่น เราอาจจะเรียนหนังสือไม่เก่ง แต่ว่าเราก็ต้อออาศัยความพยายาม เรารู้ว่าเราเรียนไม่เก่งแต่เราก็ต้ออพึ่งความพยายาม”

“เมื่อจบ ป.6 ไม่ได้เรียนมัธยมตามปกติ คือ ม.1-6 แต่ไปเรียน กศน. คือ เรียนจบ ม.6 จาก กศน.โดยตลอด จากนั้นประมาณปี 2541 ได้ไปสมัครเรียนที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ จนจบ และไปเรียนที่สำนักอบรมเนติบัณฑิต และปี 2557 ที่ผ่านมาก็สำเร็จการอบรมจากเนติบัณฑิต ระหว่างที่เรียนเนติบัณฑิตได้สอบวิชาที่พบว่าความของสภาพนายความ เรียนที่โรงเรียนราชภัฏระชาอุทิศซึ่งอยู่ใกล้กับบ้าน เดินเท้าไปประมาณ 3-5 นาที เรียนศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน.ที่ อ.ทุ่งใหญ่ นครศรีธรรมราช เป็นภูมิลำเนาเดิมที่อยู่ที่นี่ หาดใหญ่เพิ่งมาอยู่ได้ประมาณ 5-6 ปี เหมือนกับ มสธ. เปิดเทอมอาจารย์จะสอนทุกวันอาทิตย์ ประมาณบ่ายโมงถึงห้า

โมงเย็น แต่ว่าทุกวันอาทิตย์ตั้งแต่เปิดภาคเรียนจน ปิดภาคเรียน ใช้การสอบคล้ายๆ มสธ. การเรียนกศน. ตอนที่เรียนอาจารย์คนเดียวสอนทุกวิชา แต่ก็ไม่เกิน 3 คน มีอาจารย์รับเชิญมาบ้าง มีกิจกรรมก็จะไปทำที่ศูนย์ กศน. อำเภอทุ่งใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์รวมทุกศูนย์ในอำเภอ มีแข่งกีฬาและทำกิจกรรมต่างๆ เหมือนโรงเรียนปกติ เราลงทะเบียนเรียน กศน. ก็ได้หนังสือเหมือน มสธ. ของเขาจะเร็ว คือ ได้หนังสือเลย ต่างคนต่างอ่าน แต่ตอนนั้นก็ไม่ได้ตั้งใจจะเรียนหนังสือ เพราะก่อนที่จะเรียนตาเป็นต้อกระจก ทั้ง 2 ข้าง มองไม่ค่อยเห็น ตอนแรกก็จะพยายามไปเรียนโรงเรียนมัธยม พ่อแม่ก็ไม่ให้ไปเรียนกลัวเกิดอุบัติเหตุเพราะตามองไม่ค่อยเห็น จะเกิดอะไรขึ้น ไม่ปลอดภัย ระหว่างนั้นก็ไปขอเป็นสามเณรที่สุราษฎร์ธานี แม่ก็ไม่ให้ไปกลัวชาวบ้านคิดว่า ลูกคนไหนพิการก็จะส่งให้ไปอยู่ข้างนอก ก็เลยไม่ได้เรียนทั้งมัธยม วันหนึ่งไปบ้านน้าชายก็ไปเห็นหนังสือก็สงสัย นำบอกว่าของ กศน. ก็ถามว่าคืออะไร เพราะตอนนั้นยังเด็กอายุประมาณ 13 ปีไม่มีใครชี้แนะ แต่รู้ว่า กศน. เรียนเฉพาะคนที่มีอายุ มีครอบครัว คนที่แก่ๆ ไปเรียนกัน นี่คือนิสัยที่ไปเรียน กศน. ไม่ค่อยได้อ่านหนังสือเพราะตอนนั้นอยู่บ้านต้องช่วยแม่ทำสวนยาง คือ ไปเก็บน้ำยาง ที่บ้านมีโรงสีข้าว พออายุ ก็ไปสีข้าวเพราะไม่รู้ว่าจะทำไหม ก็เอาเงินใช้จ่ายส่วนตัว เก็บเข้ากระเป๋าเป็นเงินส่วนตัว เก็บสะสม ตอนที่เรียน กศน. ม.ปลาย ได้เกรดเฉลี่ย 1.62 ไม่เคยอะไรก็ไม่ได้คิดจะไปเรียนรามคำแหง อยู่บ้านตอนนั้นก็รู้ว่าทำอะไร เรียนหนังสือดีกว่าจะได้มีเพื่อน ไม่รู้ว่ารามคำแหงเป็นอย่างไรรู้แต่ว่าเป็นมหาวิทยาลัย ก็ไปสมัครคณะนิติศาสตร์ ก็ไม่รู้ว่าเขาเรียนเกี่ยวกับอะไร แต่ไปเห็นภาษาอังกฤษน้อยกว่าเพื่อน มีอยู่ 2 ชุดวิชา ภาษา อังกฤษ ก็บอกพี่ว่านิติศาสตร์อยากอย่างไรก็เรียนจบ คิดว่าคนอื่นจบได้ ผมก็ต้องสอบได้ แต่ผมไปเห็นว่าภาษาอังกฤษน้อยดี ก็เลยสมัครนิติศาสตร์ รามคำแหง

“ไปทุกครั้ง ครูจะมาสอนโรงเรียนประถมข้างๆ บ้าน พ่อเด็กปิดโรงเรียนวันอาทิตย์ กศน. ก็เปิดเรียน อาจารย์ที่สอน กศน. คือ อาจารย์ที่สอนประถมภาคปกติเป็นอาสาสมัครมาสอน กศน. มีประมาณ 2, 3 ท่านอาจารย์ออกมาบรรยายหน้าชั้น มีหนังสือเรียน ให้เราไปทำการบ้านมาส่ง อาทิตย์หน้าจะเรียนอะไรก็ไปอ่านหนังสือมาล่วงหน้า ก่อนที่จะเรียนผมก็จะพยายามไปก่อนเพื่อน นัดบ่ายโมง สิบเอ็ดโมงผมก็ไปแล้ว ไปนั่งคุยกับอาจารย์ส่วนตัวก่อน พุดง่าย ๆ คือพยายามที่จะไปหาความรู้นอกตำรา คือ พยายามไปคุยกับผู้ใหญ่ คนมีอายุเยอะๆ บางทีไม่ได้คุยเกี่ยวกับการเรียน คุยการประกอบอาชีพ ลุงทำอะไร น้าทำอะไร กำไรมันอยู่อย่างไร ผมก็ไปคุยปกติเรื่อยๆ ตอนนั้นทำไม่ได้ ผมยังไม่ได้ผ่าตัดต้อกระจก ฝนดินสอในช่องกลมๆ ยังเลย อาจารย์ก็บอกว่าอย่าฝนเลยสิ ซึ่งอาจารย์ไม่ทราบว่ามีปัญหาทางสายตา ก็บอกอาจารย์ว่ามีปัญหาองไม่เห็นเป็น

ต่อกระจกทั้ง 2 ข้าง ผ่านทุกครั้ง แต่เกรดไม่ค่อยดี พอเอาตัวรอด อาจารย์เขาช่วย เขารู้ว่ามีปัญหา ถ้ามีอะไรก็พยายามหาโน่นหานี้มาให้ มีกิจกรรมอะไรที่ต้องใช้สายตาดูๆ ก็จะทำให้ไปทำหน้าที่ อย่างอื่น สมมติว่ามีการแข่งขันกีฬาสักก็จะให้ไปอยู่ที่เส้นชัยดูว่าใครเข้าเส้นชัยก่อน จะไม่ให้ไปทำเกี่ยวกับเอกสารให้ไปอยู่ภาคสนามแทน คิดว่าได้สังคม คือ ชีวิตเด็กมัธยมปกติเขาก็จะอยู่กับคนรุ่นเดียวกัน แต่ผมคิดว่าผมเรียน กศน. ผมมีเพื่อน ตั้งแต่อายุเท่ากันหรือมากกว่า คนอายุ 60 ก็มีมาเรียน อย่างปัจจุบันก็เป็น อบต. ผู้ใหญ่บ้าน ก็เป็นรุ่นน้องผม คือที่ได้คิดว่า การใช้ชีวิตในสังคมมากกว่าตำราที่เราเรียน ผมคิดว่าบางคนเขาไม่ได้เรียนหนังสือ แต่เขาใช้ชีวิตประสบความสำเร็จในสังคมได้”

การนำประสบการณ์จากการเรียนมาใช้ในการศึกษาในระดับสูงขึ้นหรือนำมาใช้ในการทำงาน

ผู้ให้ข้อมูลเล่าถึงความประทับใจเกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่นำมาให้สามารถดึงบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพให้เข้ากลับมาเรียนในระบบได้ด้วยความมุ่งมั่นและใฝ่รู้ที่จะศึกษาต่อเป็นแรงขับเคลื่อนที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยสภาพแวดล้อมที่หล่อหลอมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา และการมาเรียนหนังสือทำให้เขาได้เจอเพื่อน ได้เจอสังคมใหม่ๆ และชอบกับการเรียนในลักษณะที่พบผู้คนจำนวนมากๆ เวลาว่างจะเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ

“ผมคิดว่าได้ตรงนี้ คิดว่า กศน.เป็นบันไดขั้นสำคัญของชีวิตผม ถ้าผมไม่มี กศน. ผมก็คงไม่มีเนติบัณฑิต ไม่มีใบอนุญาตว่าความเป็นทนายความอย่างทุกวันนี้ ก็ยังสำนึกใน กศน.อยู่ และปัจจุบัน กศน.ก็บังเอิญเขารู้ว่าผมเรียนจบนิติศาสตร์ จบเนติบัณฑิต เรียนปริญญาโท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ชีวิตการเรียนร่วมกันเป็นอะไรที่ช่วยให้เราจบ บางทีใบปริญญาใบเดียวเราก็ไม่ได้คิดว่าเป็นกระดาษแผ่นเดียว บางคนจบปริญญามาก็ทำอะไรไม่ได้ อยู่ร่วมกับคนอื่นก็ไม่ได้ ผมคิดว่า คำว่าปริญญาไม่ได้ให้แค่ความรู้ ความรู้ทางวิชาการ แต่เราต้องรู้ว่าเราอยู่ในสังคมอย่างไร เราต้องรู้ว่าเราเข้ากับคนอื่นได้ไหม ต้องรู้ว่าการให้อภัยคืออะไร คือการที่เราอยู่กับคนอื่นเยอะๆ เราก็จะให้เห็นปัญหาของคนอื่น แต่ละคนมีปัญหาอะไร เราก็เอาปัญหานั้นมาเป็นประสบการณ์ชีวิตเราได้ การเรียนร่วมกันผมคิดว่ามีความสำคัญดีกว่า”

“เราว่าเราไม่มีอะไรทำไปเรียนหนังสือดีกว่า เจอเพื่อนดีกว่า แต่ว่าความสำคัญจริงๆ คือเรียนจบ กศน. เพื่อไปต่อปริญญาตรี หรือไปต่ออุดมศึกษา มันน้อยมาก ทุกวันนี้ในกลุ่ม เรียนแบบนี้ทุกวัน แต่ผมไม่รู้ว่ามันคืออะไร ภาษาอังกฤษก็อ่านไม่ออกเพราะว่าเราไม่มีพื้นฐานในการ

เรียนภาษาอังกฤษ เพราะคิดว่าสมัครเรียนนิติศาสตร์เพราะว่ามีภาษาอังกฤษน้อยที่สุด พอไปเรียนก็อาศัยอ่านข้อสอบเก่าๆ ไปซื้อข้อสอบเก่าๆ มานั่งดู”

“ผมคิดว่า ไม่ว่าจะคุณจบโรงเรียนดังขนาดไหน คุณจะจบเกรดเฉลี่ยเท่าไร พอเรียนพื้นฐานทุกคน บางคนก็มีประสบการณ์มาบ้าง แต่พอเราเรียนพื้นฐานมาเรียนกฎหมายจบทุกคน ต้องมาสู่ศูนย์ใหม่ ต้อง start ใหม่หมด เพราะว่ามีชัยไม่มีใครเรียนพื้นฐานไม่มีใครเรียนกฎหมายมาก่อน ผมคิดว่าพอมาเรียนกฎหมายเราก็อยู่ศูนย์เหมือนกันทุกคน ก็พยายาม start เหมือนกับ กบ พยายามวิ่งไปให้จบให้เร็วที่สุด คือตอนเรียนกฎหมายผมไม่มีปัญหาเลย เพราะว่าเราคิดว่าเราให้เวลากับมันเยอะ และคิดว่าทุกคนเรียนกฎหมายก็ต้องเริ่มต้นใหม่กันหมด ก็เลยไม่มีปัญหาในการเรียนกฎหมายเลย บางวิชาก็ได้ บางวิชาไม่ได้ก็ลงใหม่ จะมีอาจารย์บรรยายอยู่หน้าชั้นห้องหนึ่งเคยนั่งคำนวณตอนสอบประมาณ 1,100 คน เวลาเรียนอาจารย์หน้าห้องจะบรรยายที่เหลือจะติดทีวีเป็นจุด เป็นจุดภายในบริเวณห้อง เราอยากนั่งข้างหน้าเราก็ไปนั่ง เราอยากนั่งตรงทีวีตรงไหนเราก็ไปนั่ง นั่นคือวิธีการเรียนของเรา”

“เนติบัณฑิตก็เหมือนกับรามคำแหง ผู้เรียนเป็นพันเหมือนกัน มีอะไรก็นัดย่อไปส่งหน้าชั้นบรรยาย แล้วอาจารย์ก็อธิบายตรงที่ไม่เข้าใจให้ ต้องทำความเข้าใจก่อนว่า เรียนคนละอย่างกัน คือ เนติบัณฑิต หรือ ปริญญาตรีเรียนว่า สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ ผิดกฎหมายไหม ชอบด้วยกฎหมายไหม แต่มาเรียนของ มสธ. ปริญญาโท มันไม่ใช่คนละอย่างกัน สมมติว่าวิชาที่เราต้องรู้ว่าต้นตอของกฎหมายมันเป็นอย่างไร พูดย่างๆ ว่าของปริญญาโทไปเรียนที่รากของกฎหมาย แต่ไปเรียนนิติศาสตร์ เนติบัณฑิต ไปเรียนประมวลกฎหมาย มันจะสวนทางกันเลย วิชาที่เรียนปริญญาตรีของรามคำแหงหรือเนติบัณฑิต เอามาใช้กับปริญญาโทได้น้อยมาก ไม่ใช่ไม่ได้แต่น้อยมาก”

“ตอนนั้นก็ทำอยู่แค่นี้ มีเวลาก็เข้าห้องสมุดส่วนกลางของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ถ้าไม่มีเวลาอ่านหนังสือก็ไปเรียน ถ้ามีเวลาว่างระหว่างรออาจารย์สอนก็ไปเข้าห้องสมุดส่วนกลาง มีเวลาก็เข้าเรียน หลังจากนั้นก็เข้าห้องสมุด เพราะว่าห้องสมุดรามคำแหงสมัยเรียนเขาปิดเวลาห้าทุ่ม ห้องสมุดส่วนกลางปิดประมาณ 2 ทุ่ม 3 ทุ่ม แต่ว่าจะมีอยู่ประมาณ 2 อาคาร ที่ปิดประมาณห้าทุ่มครึ่ง ผู้เรียนคนใดที่ห้องสมุดส่วนกลางปิดบริการ คนไหนตั้งใจที่จะดูหนังสือต่อเขาจะเดินมาได้ถุนอาคารที่ปิดกระจก มีห้องแอร์ แต่ไม่มีหนังสือ เราก็เอามานั่งอ่านปิดประมาณห้าทุ่มครึ่ง ส่วนใหญ่ผู้เรียนก็ทำกันอย่างนี้”

สาเหตุที่เลือกเข้าศึกษาที่ มสธ.

สาเหตุที่เข้าศึกษาที่ มสธ. นั้น ผู้ให้ข้อมูลต้องการยกระดับตนเองให้สูงขึ้นในสมัครเข้าสอบเป็นผู้พิพากษา โดยพื้นฐานเป็นผู้ที่ชอบการเรียนรู้โดยเรียนและช่วยธุรกิจที่บ้านและให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ รวมทั้งค่าเล่าเรียนของ มสธ. เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ยังสามารถที่จะรับได้ไม่สูงมากเหมือนมหาลัยต่างๆ ผู้เรียนยังให้ความสำคัญกับการรับรองของมหาวิทยาลัยรัฐบาลที่คิดว่ามีคุณภาพ และมั่นใจในคุณภาพการศึกษาของ มสธ.

“ตอนนั้นมีรุ่นน้องเขาเรียนปริญญาโท ผมคิดว่า จบเนติบัณฑิตโอกาสที่จะสอบผู้พิพากษานามใหญ่คงจะยาก ก็เลยหาวิธีการโดยไปเรียนปริญญาโทของ มสธ. เพื่อที่จะเอาวุฒิปริญญาโทมาสมัครสอบผู้พิพากษานามเล็ก แล้วมีเพื่อนเรียนอยู่ก็ถามว่าเรียนยากไหม เพื่อนบอกไม่ยาก เราเรียนเนติบัณฑิต ได้เราเรียนทุกอย่างได้ ผมก็เลยลองส่งโครงการไปเรื่องหนึ่ง ตอนนั้น จำได้ว่าเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนส่งไปรษณีย์วันสุดท้าย ตอนแรกคิดว่าไม่สมัครหรอก แต่เพื่อนบอกว่าลองส่งไปดูเผื่อจะได้ ในที่สุดก็ได้จริงๆ

“ปกติเหมือนที่เรียนรามคำแหง เรียน กศน. แล้วจะมีสรุปคำบรรยายอีกครั้งหนึ่ง หรือถ้าเราไม่อยากได้คำบรรยายในภาคนี้คิดว่ามันซ้ำไป เราก็ไปเอาคำบรรยายสมัยที่แล้วมาก็ได้ มาอ่าน และเรียนควบคู่กับอาจารย์ที่เขาสอนทุกอาทิตย์”

“หลักๆ ของผม จุดประสงค์ที่ผมเรียนปริญญาโท มสธ. ผมเอาวุฒิปริญญาโทมาสอบผู้พิพากษาหรืออัยการสนามเล็ก เอาวุฒิตั้งนี้ไปเพิ่มโอกาสในการสอบอัยการหรือผู้พิพากษาเพิ่มช่องทางหนึ่ง แต่ว่าโอกาสอย่างอื่น มีประโยชน์เราจะได้ว่ากฎหมายมีต้นตอมาอย่างไร ฝึกให้เราวินิจฉัยปัญหาได้ หาวิธีการที่จะแก้ปัญหาได้ว่า ถ้าสมมติว่าเรื่องนี้มีกฎหมายติดขัดเกี่ยวกับเรื่องนี้ เราก็สามารถหาวิธีการแก้ไข หาช่องทาง หาวิธี หาข้อเสนอแนะ ที่เรียนมาก็อยู่ในลักษณะอย่างนี้”

“พอผมลงทะเบียนมหาวิทยาลัยจะส่งหนังสือมาที่บ้าน ก็จะมีนัดตารางสัมมนา สัมมนา 1 ครั้ง แล้วจะเว้นระยะเวลาเดือนครึ่งหรือสองเดือน อาจารย์จากส่วนกลางก็จะบินตรงมาที่นี้มาเรียนที่นี้ ในห้องเรียนตอนนี้ต่างกับเนติบัณฑิตและรามคำแหง เนติบัณฑิตและรามคำแหง ห้องผู้เรียนเป็นพัน แต่ที่เรียนของ มสธ. อย่างเยอะที่สุดก็ 17 คน”

“ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยอื่น เทอมแรกที่เรียนจ่ายไป 26,000.- บาท และเทอมต่อไปก็ 23,000, 23,000.- แต่ผมไปดูของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยเปิด เทอมแรกก็ 25,000 แต่เขาใช้ 6 เทอม นี่เป็นส่วนแรกที่ผมเลือกคือ ค่าใช้จ่าย อย่างที่ 2 คือเรื่องเวลา

ปกติไม่ค่อยมีเวลาว่าง ถ้าให้ไปเรียนรามคำแหง วันศุกร์ภาคค่ำ วันเสาร์ทั้งวัน ต้องใช้เวลา 4 เดือน คิดว่าไม่มีเวลาแน่ เป็นมหาวิทยาลัยของภาครัฐ จบมามีการรับรอง ดีกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน คิดว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมีเงินลงทะเบียนอย่างไรก็จบแน่ แต่มั่นใจในคุณภาพว่า มสธ. กฎหมาย มสธ. ก็ไม่แพ้ใคร เพราะว่า จุฬาฯ ธรรมศาสตร์ รามคำแหง มสธ. เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำเรื่อง กฎหมายอยู่แล้ว ก็เลยตัดสินใจมาเรียน มสธ.

4.1.4 นักศึกษาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ประสบการณ์การเรียน

ผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์การเรียนในระบบปิดและเคยเรียน e-Learning ในระดับปริญญาตรีมาแล้วมีประสบการณ์การใช้สื่อเพื่อการเรียนการสอน คู่ขนานกับการใช้สื่อการศึกษา และคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสาขาที่เรียนต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียน ผู้เรียนก็สามารถนำมาใช้ได้ในการเรียนระดับที่สูงขึ้น

“มัธยมบ้านฟ้าที่น่านนั่งฟังอาจารย์ในห้อง อ่านหนังสือ เตรียมตัวก่อนเรียน เวลาเรียนนั่งเรียน ทำการบ้านตามที่อาจารย์สั่ง มัธยมเรียนที่ต่างจังหวัด จบมหาวิทยาลัยศรีปทุม บัญชี ปี 49 แล้วทำงานที่ กรมสรรพากรประมาณ 5 ปี บัญชีทั่วไป หลักสูตรปริญญาตรี ตอนมัธยมต้น เรียนคอมพิวเตอร์ ตื่นเต้นครั้งแรก เหมือนแปลกใหม่ สนุก บางคนก็ตื่นเต้น บางคนก็กลัว จะใช้อย่างไร จะจับก็กลัวฟัง ช่วงแรกๆ อาจารย์สอนเปิด-ปิด shut down เพิ่มเสียง ปิดเสียง พิมพ์อย่างไร ประมาณ 20-30 ตัว นักเรียนเยอะกว่า คนละ 1 หรือ 2 คนต่อ 1 เครื่อง ต้องเข้าเรียนเมื่อ ม.3 ต้องเรียนอยู่แล้ว ไม่มีสอบ เป็นการให้รู้จัก เรียนในห้อง lab อาจารย์แนะนำให้เรียนใช้ในการเรียน ภาษาอังกฤษประมาณว่าฟังที่อาจารย์พูด อาจารย์จะเปิดเทปให้ฟังการออกเสียงที่ถูกต้อง มีไมโครโฟนเปิดแผ่นให้ฟัง link ถึงทั้งหมด ไม่ได้สอบ เหมือนกับใช้หนังสือ อาจารย์ก็จะบอกว่ามีกี่ครั้ง เข้าห้อง lab ก็ครั้ง ถ้าห้อง lab คะแนนกิจกรรมเท่าไร คะแนนเข้าห้องเท่าไร คะแนนสอบเท่าไร ส่งงาน เข้าเรียน แล้วสอบข้อเขียน สอบกลางภาค ปลายภาค จริงจังตอนอยู่ที่ศรีปทุม ใช้ทุกอย่าง ส่งงานด้วย e-mail อาจารย์จะ active เรื่องคอมฯ ที่ศรีปทุมห้อง lab ก็ใช้คอมฯ เรียน ภาษาอังกฤษก็เรียนในห้อง lab ด้วยแล้วเรียนในห้องเรียนปกติด้วย เรียนในห้อง lab จะมีอาจารย์คุม 3 คน มีอาจารย์ต่างชาติ อาจารย์เจ้าของวิชา และอาจารย์ผู้ช่วย คณะบัญชี วิชา ภาษาอังกฤษเป็นวิชาพื้นฐานแนะนำให้มาเรียน น่าบอกว่าทำงานบัญชีจบบัญชี ตอนแรกก็จะไป เชียงใหม่ ถ้าไปเรียนเชียงใหม่ไม่มีญาติอยู่เลยตัดสินใจมาศรีปทุมเพราะมีญาติ ตอนนั้นยังไม่มี e-

Learning เพียงแต่ใช้คอมฯ แล้วก็เรียนโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีส่วนใหญ่ใช้คอมฯ ตอนใช้ห้อง lab สำหรับวิชาภาษาอังกฤษ ศรีปทุม อาจารย์จะให้หัวข้องานให้ทำ แล้วจับกลุ่ม บางครั้งตัวเอง บางครั้งอาจารย์จัดให้ ให้ศึกษาในห้องสมุด ในห้อง lab จะมีการฟังจากเทป แล้วฝึกพูดตาม อาจารย์ฝรั่งจะเป็นคนพูด บางครั้งให้เราจับเพื่อนออกไปสนทนาหน้าห้องพูดแล้วมีการบันทึก ฟัง บทสนทนาเขาเตรียมมาแล้ว มีในหนังสือด้วย แล้วเราก็พูดพร้อมอัดเสียง มีแผ่นเปิดจากเครื่องแม่ แต่ e-Learning ยังไม่มี แล้วมีเรียนคอมพิวเตอร์ มีเรียน Word, Excel, Micro Soft ”

“งานกลุ่มก็มี 2 คน 3 คน 5 คน บ้าง ถ้า 5 คน ก็แบ่งหัวข้อกับเพื่อนๆ ไปหา แล้วไป ค้นที่ห้องสมุด แล้วเอามารวมกันแล้ว present แบ่งตามหัวข้อที่ตัวเองรับผิดชอบ พิมพ์งาน สมัย นั้นได้แค่พิมพ์งาน แล้วไป search จะมีห้องคอมพิวเตอร์ ห้อง internet ส่วนใหญ่จะไปเล่น chat ได้รู้จักการแบ่งงานกันทำ ถ้าเราหาไม่ได้ก็ไปปรึกษาเพื่อนๆ ก็จะช่วย บางครั้งก็มีกลุ่มละ 10 ก็ ไม่ได้ ทำจริงๆ 2, 3 คน ได้ความผูกพัน ความเป็นเพื่อน ได้รู้ว่าคนนี้เป็นอย่างไร คนนี้ช่วยหรือไม่ ช่วย ได้รู้ประมาณนั้น ได้รู้นิสัยกันมากกว่าว่า ใครเป็นอย่างไรในกลุ่ม คนทำงานด้วยกันก็สนิท กัน คนที่ไม่ทำไม่ได้มาร่วมงานเขาก็เฉยๆ ไม่ได้อะไรคิดว่าจะอย่างนั้นก็ยังคบกันอยู่ ยังคุยกันอยู่ คน ที่กระตือรือร้นในกลุ่ม สมมติ 10 คน ก็จะมีประมาณ 3 คน ทุกกลุ่มที่ได้สังเกตดู จะมี 3 คน ที่รู้ เรื่อง คนอื่นก็ไม่รู้ไม่ชี้ไม่อะไรตั้งแล้วเขาไม่สนใจ คนทำจะเป็นคน present เพราะเวลาอาจารย์ ชักถามจะได้ตอบได้ คนไม่ทำก็นิ่งฟัง แต่บางครั้งอาจารย์ก็บังคับว่าต้อง present ทุกคน เขาก็ ต้องไปนั่งอ่าน อาจารย์ให้มีส่วนร่วมในการ present ก็เอาหัวข้อให้เขาอ่านเพื่อให้ได้ออกไปตามที่ อาจารย์บอก ก็ 3 คนนั้นแหละจะเป็นคน present และตอบคำถาม อาจารย์ก็ต้องรู้ว่าใครเป็นคน ทำบัญชีจะมีวิชาโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี จะใช้เข้าห้องคอมฯ บันทึกบัญชีทุกสิ่งทุกอย่างด้วย ระบบคอมพิวเตอร์ เหมือนกับชื่อ-ชาย ประมาณนี้ แล้วก็ออกงบ ใช้คอมฯ หมด อาจารย์ก็จะ สอนด้วยคอมฯ โปรแกรมสำเร็จรูป”

“มหาวิทยาลัยศรีปทุมเหมือนกับได้ทำงานเป็นกลุ่มกว้างขึ้น ต้อง present งาน ต้องออก present งานทุกวิชา มีการออกไปพูดหน้าห้องทุกวิชามัธยมไม่ค่อยได้เน้นเรื่องรายงานเท่าไร อาจารย์มาสอนแล้วให้ทำการบ้าน บางครั้งก็ให้ทำรายงานมาส่งการบ้านบางครั้งมันเยอะเกินไป เหมือนกับต้องทำทุกวัน บางอย่างอาจารย์สอนไปแล้ว เหมือนเป็นการทบทวนเนื้อหา บางครั้งก็ ซ้ำๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการท่องจำมากกว่าการบ้าน ไม่ต้องมาอะไรมากมาย เป็นสิ่งที่เราต้องจำ ไม่ได้แสดงความคิดเห็น เหมือนเป็นทฤษฎี แบบฝึกหัดเหมือนกับล้อมาจากบทเรียน เราก็ไปดู ตามบทเรียนว่าบทนี้ทำตามตัวอย่างไหน สมมติคณิตศาสตร์ก็แค่เปลี่ยนตัวเลข แต่ทุกอย่างก็

เหมือนเดิมมันจำมากกว่า ออกข้อสอบ ตอนมัธยมก็ไม่ได้คิดอะไร เรียนแล้วก็สอบให้ได้ ก็วัดด้วยการสอบให้ได้ จุดมุ่งหมายก็คือ การสอบ มากกว่า ทุกคนจะเน้นว่าสอบได้ใหม่ จะมุ่งที่ความสำเร็จคือ การสอบได้คะแนนดี มากกว่าว่าตอนอยู่มหาวิทยาลัยได้อะไรมากกว่า ลำบากปรับตัว ช่วงแรกๆ ไม่อยากพูดเหมือนกับไม่อยากไปไม่อยาก present เพื่อนทุกคนก็เป็นประมาณเดียวกัน พอคุยๆ ไปก็ชินเอง คนที่ได้พูดก็ชินเอง คนที่ไม่ได้พูดก็เหมือนเดิม เหมือนเกียงเพื่อน ถ้างานกลุ่มก็รอดให้เพื่อนพูด แต่งานเดี่ยวก็ไม่ได้พูดทุกคนเพราะคนเยอะ อาจารย์ random สุ่มเอา ก็ต้องเตรียมตัวตื่นเต้นกันว่าจะได้พูดหรือไม่ หนูได้ present เยอะขึ้น ได้พูดจะเน้นการสอนมากกว่า อาจารย์จะสอนมากกว่า สอนแล้วก็ให้ไปหาเพิ่ม เช่น เรียนบัญชีต้นทุน อาจารย์ก็ให้ไปศึกษาใน internet ในคอมฯ อาจารย์จะให้ชื่อ web ตลาดหลักทรัพย์ ก็เข้าไป down load งานการเงินมาเพื่อมาวิเคราะห์ประมาณนั้นมากกว่า "

"โปรแกรมสำเร็จรูป อาจารย์จะสอน เหมือนกับการเข้า module ต่างๆ บันทึกบัญชีต่างๆ link ไปอย่างไรฝึกในนั้นเลย อาจารย์จะสอนปฏิบัติโปรแกรมสำเร็จรูป เพราะว่าโปรแกรมสำเร็จรูปก็จะคล้ายๆ กันกับทุกโปรแกรมอื่น จะมีข้อข้อ ขยาย ลงบัญชี เหมือนกับสอนโปรแกรมหนึ่งแล้วไปประยุกต์ใช้กับโปรแกรมอื่นได้ เป็นโปรแกรมเหมือนโปรแกรมเพื่อการศึกษา ใช้ไม่ได้จริง ทดลองคะบ่อนๆ ไป ใช้ได้เหมือนโปรแกรมจริง อาจารย์เอามาลงเพื่อสอน เป็น demo เอามาสอนเฉยๆ แต่สามารถทำทุกอย่างได้เหมือนจริงมี ใช้งานได้ตอนที่จบตอนแรกๆ ไปทำงานบริษัท พอดีบริษัทที่ทำเป็นโปรแกรมที่อาจารย์สอนพอดีก็สามารถทำได้เลย ไม่ได้กลัวก็จบแล้วไปทำ บริษัทใช้โปรแกรมที่อาจารย์พอดีก็สบาย ไม่ต้องเรียนรู้อะไรมากมาย เขาก็บอกให้ลงแบบไหน แบบไหนมาตรฐาน เป็นบัญชีแบบพื้นๆ ส่วนใหญ่เขาจะใช้ Express ได้เรียนแต่เรียนไม่เยอะ เรียนได้ไม่หลายโปรแกรม แต่ที่นี้เรียนได้ 2, 3 โปรแกรม และอาจารย์ก็ให้ทำงานกลุ่มที่ว่า 10 คน ให้ไปหาโปรแกรมที่เราสนใจกลุ่มละ 1 โปรแกรม ไปศึกษาตั้งแต่ ตั้งบริษัท ทำบัญชี ทำทุกอย่างให้เหมือนเป็นบริษัทเลย ทำเป็น report แล้วให้ออกมาเป็นงบกำไร ขาดทุน ให้ได้แล้วมา present อาจารย์ยากคะ ไม่รู้ว่าจะเอาโปรแกรมอะไรที่ ที่ไหน เพราะว่าได้ชื่อโปรแกรมจาก internet ที่ไป search มา บางครั้งเรา load โปรแกรมนั้นจาก internet ไม่ได้ ต้องไปหาซื้อหนังสือ แต่บางโปรแกรมมีหนังสือก็จะมีแผ่นให้ก็ไปหาอาจารย์เพราะไม่รู้จะหาที่ไหน อาจารย์ก็แนะนำถ้า load ไม่ได้ก็ให้ไปซื้อหนังสือตามร้านหนังสือ แล้วก็ไปทดลอง แล้วเอาโปรแกรมมาลงในคอมฯ แล้วทำตามในหนังสือเริ่มต้นอย่างไร ถ้ามีปัญหาตรงไหนก็ไปหาอาจารย์เกี่ยวกับคอมฯ ก็ได้ไปใช้งาน เพราะเวลาทำงานเหมือนกับบางคน ที่ ณ ตอนนั้น คอมฯ ก็ไม่ค่อยจะใช้กัน บางคนก็ยังไม่เป็น

พิมพ์ไม่วิวเหมือนกับเรา เรามีความคุ้นเคย พอเราคุ้นเคยจะทำอะไรเราก็กล้าทำ ทำบ่อยตอนเรียนไม่เหมือนกันบางคนเขาไม่ทัน เขาไม่สนใจทำ ส่วนใหญ่จะเป็นงานกลุ่ม ขึ้นใหญ่ๆต้องมีคนทำเป็นงานกลุ่มรายชื่อก็ตามนั้น แต่คะแนนจะได้เยอะกว่ากันก็ตอนสอบข้อเขียนอาจารย์ก็พูด แต่ด้วยทำงานเป็นกลุ่มก็ไม่มีใครพูดถ้าเราทำ คนที่ทำตอนสอบก็จะได้ จะรู้ เพราะได้ทำและได้ศึกษาด้วย เพราะไม่ได้ทำอย่างเดียวนั้น ต้องไปศึกษา ไปหาวิธีการ อะไรที่เราทำไม่ได้ ถ้าเราไปหาเหมือนกับเราจะชำนาญในจุดนั้น แต่ถ้าเราทำได้เลยพอไปสอบจะลืม แต่อะไรที่เป็นปัญหาไปสอบจะจำได้ช่วยเพิ่มศักยภาพเพราะว่าเราต้องมีความรับผิดชอบ ถ้าเราไม่ทำแล้วใครจะทำ ประมาณนี้ มันอยู่ที่ความรับผิดชอบของคนมากกว่าในการทำงานกลุ่ม อยู่ที่ว่าคุณจะคิดได้หรือไม่มากกว่า ไม่ได้ถือว่าอาจารย์ไม่สามารถจะคอยบีบเราได้ตลอดเวลา หรือว่าไม่สามารถครอบคลุมเราตลอดเวลา แต่มันอยู่ที่คนทำก็จะได้มากกว่าช่วยค่ะ เพราะเวลาไปทำงานก็รู้ว่าการทำงานเกี่ยวกับคอมฯ เกี่ยวกับบัญชี มันง่ายเพราะเราศึกษามาเยอะ แต่เพื่อนบางคนจะโทรมาถามว่าตรงนี้เข้าอย่างไร อะไรต่างๆ เขาจะมีปัญหาตลอดว่า link มาอย่างไร ทั้งๆ ที่เป็นแค่พื้นฐานเองทำงานเลยละ อาทิศย์หนึ่งก็ได้ทำเลย..

ประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

ประสบการณ์จากการเรียนที่นำมาใช้ในการเรียนและการทำงานผู้ให้ข้อมูลคิดว่าการนำเสนอเป็นสิ่งสำคัญในการ เรียนและการทำงานในหน้าที่การงานปัจจุบันที่ทำ ประกอบกับผู้ให้ข้อมูลเคยผ่านประสบการณ์ในการเรียนในระดับปริญญาตรีมาแล้ว

“แม่ให้ออกเพราะไปดูงานต่างจังหวัด ไปเกาะสมุย เกาะพะงัน ไปพาย ไปดูเก็บข้อมูลบัญชี แต่ละสาขาของโรงแรม และที่ไหนที่มีปัญหาที่คอยเข้าไปดูว่ามีปัญหาอะไร คอย support ที่ต่างๆ แม่บอกว่าอันตรายนะก็เลยให้ออก แล้วก็ไปอยู่บริษัทส่งออก แล้วก็มารับราชการ”

“อยากศึกษาได้ทุนมาเรียนของกรมสรรพากร ได้ทุนหมดเลย ที่เรียนเศรษฐศาสตร์เหมือนอยากรู้มากกว่า เหมือนกับไปช่วยวิเคราะห์อะไรได้บ้าง ที่กรมฯ มีว่า ใครเรียนต่อปริญญาโทให้ทำเรื่อง เขียนแผน เขียนอะไรไปเพื่อเสนอขอทุน เขียนประวัติการทำงาน เขาให้ทุนเศรษฐศาสตร์มากกว่าบัญชี มีคอมพิวเตอร์ 2 คน บัญชี 5-7 คน เศรษฐศาสตร์ประมาณ 9 คน ที่เขาให้ทุนเหมือนฝ่ายวางแผนจะมี ส่วนตัวเองอยู่ฝ่ายตรวจสอบภาษี สำนักภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ เศรษฐศาสตร์เขาจะ support เรื่องแผนและนโยบาย เพราะสามารถวิเคราะห์ว่าเศรษฐกิจแบบนี้จะมีปัจจัยอะไรใหม่ที่จะทำให้เก็บภาษีได้เพิ่มหรือลด และก็จะดูว่าธุรกิจอะไรในปีนี้จะสร้างภาษี

ได้ พอเรารู้จุดว่าธุรกิจนี้จริงหรือเปล่าที่จะเก็บภาษีได้เยอะกว่าธุรกิจอื่น แต่ถ้าไม่เยอะมันเกิดจากอะไร ทำไม่ไม่สอดคล้องกับที่เราวิเคราะห์มาก็ต้องไปตรวจสอบเพื่อที่จะเก็บภาษีได้เยอะและตรงกับกลุ่มเป้าหมาย คิดว่าจะสามารถ support การทำงานได้เหมือนกับเวลาสอบเลื่อนขั้น เขาก็จะดูประวัติการศึกษาด้วยว่าเรียนอะไร จบอะไรมา ถ้าจบโทเหมือนกับเขาจะมี choice พิเศษให้ในการพิจารณาด้วย ก็เลยเรียนก็สังเกต เพราะพี่ๆ เขาเหมือนกับเป็นวัฒนธรรมองค์กร ตอนนี้นักคนพื้นฐานเป็นปริญญาโทมากกว่า ส่วนน้อยไม่ถึง 10% เป็นปริญญาตรี ดอกเตอร์มีแค่ อยู่ในสำนักแผนฯ เป็นระดับผู้ช่วย คอย checker งานให้รัฐมนตรี ในสรรพากรมีการรับเด็กเกียรตินิยมเข้าไปรุ่นหนึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นพวกจุฬาฯ พอมีทุนก็ให้คนกลุ่มนี้สอบชิงทุนของรัฐบาลไปเรียนต่างประเทศ”

“เปิดกว้าง แต่พวกเกียรตินิยมเหมือนเป็นโครงการกลุ่มเป้าหมายของกรมฯ ไม่เคยทำงานด้วย แต่เคยสัมผัส เหมือนกับเป็นโลกส่วนตัวของเขา ไม่เหมือนคนที่เข้าทำงานแบบปกติ ในมุมมองของตัวเองเหมือนพวกนี้ทำงานด้านทฤษฎีมากกว่า ไม่ได้ปฏิบัติ เป็นคนคิดว่าต้องทำอย่างนี้ อย่างนี้ ในบางครั้งระเบียบหรือทุกอย่างที่ทำมา เหมือนคนคิดไม่ได้ทำ คนที่ทำไม่ได้คิด บางอย่างจึงเหมือนกับทำไม่ได้ต้องเปลี่ยนโนน นี่นั่นเคยคะบางครั้งประชุมก็เคยมีคนกล่าวพูดว่าให้มาลองทำ แต่เขาก็ไม่ทำอะไรกันก้าวกระโดดคะ พวก hip เหมือนการทำงานของเขาอยู่ที่ละประมาณ 6 เดือน แล้วเปลี่ยนไปทำตรงจุดใหม่ วนการทำงาน เสร็จแล้วมีการประเมิน แล้วก็สอบซึ่งปกติก็ได้อยู่แล้ว ประเมินว่าเป็นอย่างไรไปทำตาม ไป present มา เน้นการ Present มีเริ่มตั้งแต่ระดับปฏิบัติการเลย แล้วกระโดดๆ ขึ้นไป มีระยะเวลาที่ปีได้ไม่เยอะเท่าไรเท่าเทียมกัน แต่การวางตัวของเขาไม่เหมือนกัน มีการวางตัว มีสังคมของเขาก็เป็นปัญหาองค์กร บางครั้งบางคนทำงานหลายปี ทำงานเก่ง present ไม่เก่ง ก็อยู่ที่เดิมการพูด การ present มาจากการฝึกตั้งแต่เด็กๆ เป็นคนคิดอย่างเดียว ไม่พูดช่วยได้เยอะ สังเกตเพื่อนคนที่ present เก่งจะไปได้ตลอด กับเพื่อนที่ present ไม่เป็นแต่เรียนเก่งมาก เหมือนคนเก่งแต่ไม่บอกใครจะรู้ได้ว่าเราทำอะไรได้บ้าง ต้องเก่ง รู้จัก present ก็กล้าถ้าเราทำงานก้มหน้าก้มตาทำไป จะทำให้คนอื่นรู้ได้อย่างไรว่าเราทำอะไร คิดอะไร หรือบางครั้งมีปัญหา หรือว่างานเรามีจุดเด่นอะไร มีปัญหาอะไร คนอื่นก็ไม่รู้ แต่ถ้าเรารู้จักพูด รู้จักคุย มีปัญหาก็คุยกับหัวหน้า หรืองานเรามีจุดเด่นตรงไหน เขาจะได้ไป present ต่อ เหมือนไปตรวจบริษัทรู้ว่ามีปัญหาตรงจุดไหนถ้าไม่บอกก็ไม่มีใครรู้ เราทำคนเดียวรู้คนเดียว ถ้าพูดว่าตรวจตรงนี้เจอประเด็นอะไรบ้าง จะได้เป็นแนวทางให้คนหลังๆ ที่มาทำได้อีกต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนาย กับเพื่อน ถ้าเราทำอยู่คนเดียวไม่มีใครรู้ ก้มหน้าก้มตาทำ Support

คะ การมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างก็ทำให้เราทำงานได้ง่ายขึ้นเหมือนกัน บางครั้งบางอย่างเราก็ไม่เก่งทุกด้าน เรารู้ด้านนี้เพื่อนก็จะมาถามเรา แต่บางครั้งอีกด้านเราไม่รู้เราก็ต้องไปถามเหมือนกัน เหมือนการแชร์ ก็ถามกันเขาก็จะบอกว่าไปอ่านตรงไหนๆ พออ่านแล้วคิดอย่างนี้ก็ไปถามเขาก็คิดเหมือนกันก็ OK การทำงานต้องทำด้วยความรัดกุม รอบคอบ อันไหนไม่รู้ก็ต้องถามฝ่ายกฎหมาย”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

ผู้ให้ข้อมูลชอบที่มสธ.ตอบโจทย์ชีวิตคนทำงาน โดยผู้ให้ข้อมูลหาข้อมูลก่อนที่จะเข้าศึกษา โดยถามเพื่อนที่เรียนมหาวิทยาลัยอื่นๆ ผู้เรียนชอบการเรียนแบบผู้ใหญ่

“คิดว่าเรียนที่อื่นคือ เรียนฯฟังอาจารย์ อย่างรามฯ ตอนแรกคิดว่าจะเรียนรามฯ แต่ฟังเพื่อนบอกเรียนบพหนึ่งสอบ เรียนบพหนึ่งสอบ ต้องไปนั่งเรียนตลอด เป็นคนนั่งฟังนานๆ สมาธิไม่ค่อยดี ไม่ชอบ ชอบแบบว่า ให้อาจารย์สั่งมา หาๆ ทำส่ง จะเป็นสไลด์เรามากกว่ามีอิสระ แล้วสามารถบริหารเวลาได้ด้วย

“จากการศึกษา ถามเพื่อนที่เรียนรามฯ ม.เกษตร เป็นอย่างไรบ้าง เขาจะเน้นเรื่องการเข้าเรียนเป็นสำคัญ ขาดเรียนก็ไม่ได้ต้องทำหนังสือชี้แจง ที่ ม.เกษตร ด้วย ที่รามฯ ด้วย เหมือนกับว่าถ้าขาดเขาจะมีแบบว่าต้องเรียนให้ครบก็ชั่วโมง ก็เหมือนกับเรียน ป.ตรี เพราะเป็น ป.โท แล้วเรื่องนั่งเรียนก็คิดว่าไม่ใช่ มันไม่โต อาจารย์ต้องมาคอยจี้ คอยว่ามีคะ เรียนด้วย ทำงานด้วย เรียนที่รามฯ บัญชี ส่วนใหญ่เสาร์-อาทิตย์ ต้องเรียนทุกเสาร์ตั้งแต่ แปดโมงครึ่งถึงทุ่ม สองทุ่ม เรียน 1 วิชา อัดให้จบใน 4 อาทิตย์ คือ 1 เดือน จบแล้วก็สอบ มีเกรด มีอะไร สอบที่ละวิชาๆ รู้สึกว่าเป็นแค่ทฤษฎี ไม่ได้อะไรมากมาย เหมือนกับอาจารย์ป้อน จะสอบเขาก็มี guide line มาให้ตรงไหนงานก็ทำ ไม่ใช่แนวหนูไม่ชอบ เห็นเพื่อนๆ เน้นที่เข้าเรียน ที่รามฯ เหมือนกับปริญญาตรี หนูผ่านจุดนั้นที่อื่น ต้องเช็คชื่อ ต้องอะไรมาแล้ว ก็ไม่ยากไปนั่งอีก ต้องเช็คชื่อรอบเช้า รอบบ่ายเขาก็บ่น บางครั้งก็ฝากเช็คชื่อ ฝากเจ้าหน้าที่เซ็นเพราะห้องมันใหญ่ ฝากเซ็นเข้าไปถูกรถกลับมาบ่าย เพื่อนเล่าให้ฟัง “

“ตอบโจทย์ชีวิตคนทำงานของ มสธ. แต่เราต้องมีความรับผิดชอบ ถ้าปล่อย เราไม่เรียนไม่อ่าน เราไม่ทำงานแต่เวลาว่างเราไม่หางานมาส่ง ก็ไม่จบ เพราะต้องมึงงานมาส่ง ทุกวิชามีการส่งงาน มีวิธีการของมันจำไม่ได้เพราะตอนแรกเยอะมากเลย แล้วก็หายๆ เขาท้อ เขาไม่มีเวลา เขาเหมือนกับวิชาเศรษฐศาสตร์จะมี 2 วิชา ที่ยาก ตอนแรกคือ เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ และ

เศรษฐศาสตร์ชั้นสูง ถ้าผ่าน 2 ตัวนี้ได้ คือได้ ไปถามพี่ที่เขาเรียนจบบัญชี จบปริญญาตรีบัญชี แล้วเรียนต่อโทบัญชี เขาบอกว่าไม่แตกต่างกัน ก็คิดว่าเรียนอะไรดี คิดว่าเรียนเศรษฐศาสตร์ดีกว่า สามารถรู้ วิเคราะห์อะไรได้ ถ้าไปเรียนบริหารคิดว่าคงไม่ค่อยได้ใช้เท่าไรบริษัทที่ 1 แล้วมาบริษัทที่ 2 แล้วก็รับราชการด้วย”

4.1.5 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิชาศึกษาศาสตร์

ประสบการณ์การเรียนรู้

ผู้ให้ข้อมูลผ่านระบบการเรียนรู้แบบระบบแบบขั้นเรียนปกติ ในระดับการศึกษาภาคบังคับ โดยจบปริญญาตรีทางการตลาด และได้ทำงานเป็นครู มีการบังคับว่าผู้ที่เป็นครูจะต้องมีใบประกอบวิชาชีพครูจึงได้เข้าศึกษาต่อ กับ มสธ.

“ประถมก็จะเป็นโรงเรียนที่จังหวัดกาญจนบุรี เจอครู เจออาจารย์อะไรก็ปกติ พอมัธยมก็ย้ายมากรุงเทพก็จะเป็นโรงเรียนของรัฐบาล โรงเรียนมัธยมรัฐบาลปกติก็เข้าห้องเรียน ปกติ และพอจบม.3 ก็มาต่อปวช.ที่โรงเรียนพาณิชย์ตั้งตรงจิตพาณิชย์การที่กรุงเทพได้ทุนเรียนก็เรียนต่อปวช.2 ปีที่นั่นแล้วก็ได้โควตาที่นั่นตอนนั้นยังเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลบพิตรพิมุขจักรวรรดิ ใกล้เคียงกันก็เลยมาเรียนปวส.ต่อที่นั่นแล้วก็ต่อปริญญาตรี 2 ปีที่นั่น แล้วก็จบ ป.ตรีที่นั่นนั้นจะเป็นรุ่นแรกที่เปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยราชมงคลบพิตรพิมุขจักรวรรดิ เรียนเกี่ยวกับการตลาด การบริหารการตลาด จบก็ทำงานเป็นครู

“พอดีได้ไปทำงานเป็นครู ทำงานไปสักประมาณจนถึงปี 52 พอดีว่ารุ่นที่เป็นครูรุ่นที่เข้าไปปีแรกจะเป็นปีสุดท้ายที่เขาให้บรรจุโดยที่ไม่ต้องใช้เรียกว่าอะไรไม่ต้องใช้วุฒิการศึกษา ก็คือสมมติวุฒิอะไรก็ได้ปริญญาตรี อย่างนี้เขาก็จะให้ใบประกอบวิชาชีพเราามาเราก็สบายไปช่วงหนึ่ง 5 ปี แต่พอเราจะต้องต่อต่อรอบ 2 ก็คือหลังจากนั้นไม่ได้แล้ว เขาก็จะมีข้อจำกัด แล้วว่าจะต้องมีปริญญาเกี่ยวกับครูหรืออะไรอย่างนี้จะสามารถให้ต่อโดยที่เราไม่รู้ว่าจะอย่างไรให้ต่อได้ไหม เราก็เลยไปพอดีว่าที่เขาทำงานอยู่ด้วยกันก็เรียน ตอนนั้นเรียนอะไรเรียนต่อ.บัณฑิต เขาก็”

“เรียนต่อป.บัณฑิตที่ มสธ. ก็เลยแลกเปลี่ยนกันคุยกันแล้วก็ลองศึกษาหาข้อมูลลองซื้อใบสมัครดูแล้วก็เช็คว่าเราจะเรียนอะไรได้ก็เลยดูว่าอะไรจะเหมาะกับเราที่สุดทำให้เราไม่หนักไม่เหนื่อยมาก แล้วก็จบตัวจริงๆ ด้วยสมรรถนะของเราอะไรยังไง แต่ไม่คิดว่าประเมินวัดผลก็คงแบบไม่รอดแน่ๆ เราไม่รู้ว่าจะเรียนยังไงใช้ตัวเลขใหม่หรือว่าจะอะไรที่ยุ่งยากใหม่ ลองดูแนะนำเพราะน่าจะเป็นแนวที่เราพอจะไหว”

“เหมือนช่วงนั้นเรียกว่าทำอะไรได้ทำไปก่อน ก็คือเหมือนกับเหมือนเพื่อนเขามีคนรู้จักอะไรที่พอจะจัดเราไปได้ อยู่ตรงนั้น จบมาก็ทำไปก่อน อะไรก็ได้ที่ได้เงิน ทำไป ทำไปทำมาก็ซึมซับไปเรื่อยๆ ก็ทำไปเรื่อยๆ เหมือนการเป็นครูไม่ได้มีอะไรมาไม่ได้ซับซ้อนเหมือนทำงานสำนักงาน แล้วเราไม่ชอบในเมือง พอดีตรงนี้เป็นหนองแขมคือรถไม่ติดไม่ยุ่งเยอะ”

“คือด้วยความที่จบไม่ตรงสาขาของเขาเราก็จะต้องทำได้เรื่อยๆ ก็เหมือนกับทุกอย่าง คือสอนคอมก็ได้ เขาให้อะไรเรามาเราก็โอเคเราทำได้เราก็ทำ ปีหน้าอาจจะเปลี่ยน ก็คือปีแรกเข้าไปอาจจะเป็นธุรการก่อน ธุรการเสร็จก็ไปตามชั้นอนุบาลก็คือศึกษาไปเรื่อยๆ ว่าตรงนี้ทำยังไงขอเวลาศึกษาประมาณ 1 เดือนอะไรและก็ทำให้เขา ก็ทำมา 10 ปี ปีนี้ปีที่ 10 แล้ว ก็ได้ประมาณ 10 อย่าง คือเหมือนกับเปลี่ยนไปแทบจะทุกปีอย่างมากที่สุดก็คือ 2 ปี อย่างนี้ 2 ปีแล้วก็จะเปลี่ยน ทำให้เราได้รู้ในทุกเรื่อง”

“เรียนเหมือนปกติ เรียนแบบว่าอาจารย์เข้าสอนตามห้องตามคลาสปกติ ก็บรรยายแล้วก็สอบก็เหมือนปกติทั่วไป เหมือนตอนเรียนมัธยม แต่ว่าความยากง่ายก็ต่างกัน

“ชอบแบบนี้เพราะแนวก็เหมือนน่าจะไม่มีคำนวณคือถ้าเลือกศึกษาศาสตร์ก็จะมีวัดประเมินผลอะไรที่แบบมีวัดผลดูแบบเยอะ ไม่ใช่ตัวตน แนวบางที่ไม่ต้องอ่านหนังสือ เรื่องบางเรื่องที่เราเข้าใจเป็นเรื่องทั่วไปเหมือนกับเรื่องการเมืองบางที่มีอะไรที่เราต้องการอยู่ เป็นข้อๆ ด้วยเป็นข้อๆก็คือไม่ยากเหมือนตอนเขียนก็เหมือนการมั่วแต่เรามั่วด้วยเหตุผลไม่รู้เหมือนกัน คือบางวิชาที่ตกบ้าง คือพวกเครื่องมืออะไรอย่างนี้จริงๆ พวกนั้นต้องศึกษา พอเราไปทำข้อสอบก็ตกแต่เราก็ซ่อม พอซ่อมคือโอกาสก็น่าจะผ่านใช่ไหม ก็ผ่านไปเรื่อยๆ ก็ยังงงอยู่ทุกวันนี้ แม่ก็ยังบ่นอยู่ ผ่านมาได้ยังไงก็ส่งซีดีส่งอะไรมา แต่ว่าก็ไม่เคยได้เปิดดู รายงานแทบไม่ทำเลย ทำรายงานรายงานคือ 20 คะแนนใช่เปล่า ทำรายงานแค่ 2 เทอม เทอม 1 กับเทอม 2 เทอมที่ 3 ไม่ทำแล้ว เอาไปสอบเอาร้อยเลย กังงเหมือนกัน คือเป็นเรื่องใกล้ตัว ก็เลยมั่วไปเรื่อยๆ

ประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

“ก็คิดอยู่ถ้าถ้าเขามีสอบมีอะไรก็คืออยากจะลองสอบ ที่โรงเรียนพอดีไม่มีแผนกแนวแนวโดยตรงเพราะเป็นเอกชน เป็นหน้าที่ของพวกครูประจำชั้น ก็เป็นปัญหาคือเด็กมีปัญหาเหมือนกันหมด แต่เราไม่ทำที่ระบายปัญหาให้เขา แต่ว่าที่เราเรียนเหมือนเราไม่ได้ใช้ประโยชน์เอาไปใช้กับชีวิตส่วนตัวเรามากกว่า”

“ตอนนี้เราเรียนครูด้วย หลายอย่าง สอนคอม สอน แกรมมา เป็นครูประจำชั้น ครูประจำชั้นก็สอนทุกวิชา ไทย คณิต วิทย์ สังคม เหมือนแบบก็ดึงความสามารถเล็กๆ ของเรามาใช้ได้ทุก

เรื่อง เหมือนแบบเราไม่จำเป็นต้องเป็นครูก็สอนเด็กได้เพราะว่าเราก็ดูจากคนที่เขาสอนอยู่ที่ตัวเราถ้าเกิดเรามีใจอยากจะทำเราทำได้หมด แต่ถ้าแบบบางคนเปลี่ยนตำแหน่งอย่างนี้เอาแต่บ่นเหน้อยอะไรอย่างนี้ก็ไม่ทำไม่มีไฟ น่าลอง อยากรู้เราทำได้ไหม ถ้าเราทำได้ก็พิสูจน์ทำได้ เหมือนเปลี่ยนมาสอน อย่างมีปิ่นเขาให้ไปสอน คุกกี้ ทำอาหารซึ่งไม่เคยทำอาหารอยู่ที่บ้านทำไม่เป็นเราก้ไม่เป็นไรก็ลองดู ผู้ใหญ่เขาถามว่าทำได้ไหม ทำได้ถ้ามีอุปกรณ์ให้เรา ก็ทำ ก็จะมีครูฟิลิปปิ้นส์ เป็นคนนำคนสอน เขาก็จะเอาเมนูมาให้ครั้งหนึ่ง ที่เหลือเขาก็จะไม่เข้ามา ทำเองก็โอเค ก็ทำได้เด็กก็กินท้องไม่เสีย ก็เหมือนกับสอนตัวเราเองไปเรื่อยๆ ทำให้เราเป็นคนมีความสามารถในหลายๆ ด้าน แต่ไม่ดีสักด้านแต่ตอนนี้คืออยู่ฝ่ายต่างประเทศ ก็คือดูแลครูต่างชาติ แต่ไม่ได้สอนปีนี้ คือสอนปีที่ 2 กับปีแรกก็จะได้สอนคือจะเป็นงานวิชาการครูต่างชาติอย่างเดียว ช่วยดูแลเป็นเหมือนพ่อเหมือนแม่เลย เรามีความรู้สึกเราชอบทำเขาเหมือนการดูแลเขาเขาเหมือนเป็นคนต่างบ้านต่างเมือง เหมือนเราชอบงานบริการ ส่วนใหญ่จะเป็นแบบปัญหาส่วนตัวมากกว่าจะไม่ค่อยแบบคือวิชาการเขารู้กันหมดแล้วว่าเขาจะต้องทำอะไรบางเรื่องที่เขาขอความช่วยเหลือจากเราทำเองไม่ได้ คุยกับร้านโน้นร้านนี้ก็คือช่วยกันไปเรื่อยๆ”

“ไม่ยาก ถ้ามีตัวแล้วแต่วิชาด้วย เพราะเห็นน้องคนหนึ่งเหมือนกันเขาเรียนมาก่อนเราก้ เขาก็ยังไม่จบเขาก็บอกเขาก็ตกทุกเทอมเลยเราก้ไม่รู้ว่าเป็นที่ตัวของเองหรือเปล่า เวลาไปสอบกัน 3 ตัวนี้เขาจะตก 2 ใน 3 แต่เราบางที่เราก้ไม่ตกเลยเราก้กลัวเหมือนกันว่าเขาจะคิดว่าเขาไม่เก่งหรือเปล่าเราไม่รู้ปัญหาของเขาคืออะไรถ้าเราไม่อ่านเราจะทำข้อสอบได้ยังไง ใช้ความมั่วเอามั้งคือแบบ 4 ข้อ เลือกข้อที่น่าจะเข้าเก็บที่สุด แต่ถามว่าบางที่ข้อสอบก็ยาก อยู่ที่ว่าถ้าเกิดถูกทุกข้อ อยู่กับการมั่วของเรา คือดวงน่าจะเป็นแบบมั่วเก่งมั่วไปได้”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

ผู้เรียนเลือกเรียนกับ มสธ.เนื่องด้วยค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ และเมื่อทำงานด้วยแล้ว มสธ.สนับสนุนให้มีโอกาสในการเรียน

“ที่ว่าพี่ที่เขาเรียน ป.บัณฑิต เขาก็คุยๆ คุยง่าย คือเหมือนแบบไปซื้อใบสมัครเซเว่น ลองซื้อมาอ่านดูมาดูก็โอเค ค่าใช้จ่ายด้วยคือค่าใช้จ่ายไม่แพงให้เราไปลงราชภัฏอย่างนี้เราต้องเสียภาคพิเศษ ภาคพิเศษก็ตีเทอมละ 3 หมื่น เกินตัวไป ซึ่งถามว่าตอนนั้นเราไม่ได้จำเป็นขนาดนั้น พอมาดูค่าใช้จ่ายของ มสธ. คือ ได้ ไม่ได้โหดเกินไปก็เลยลองดู”

“ก็รู้สึกว่าการสนับสนุนให้คนที่เขาไม่มีโอกาสเรียน เหมือนแบบอย่างเรียน ป.ตรี อย่างนี้ ป.โท อย่างนี้มาจากเชียงราย ยะลา นราธิวาสอย่างนี้ คือเหมือนแบบช่วยให้คน บางคนอยู่ในโรงงาน

อาจารย์เขาจะมาเล่าให้ฟังเราก็รู้สึกการศึกษาเปิดขนาดนี้ให้โอกาสคนเยอะว่าบางคนที่เขาแบบอยากจะเรียน บางที่เขาไม่มีทุนเขาเรียนได้ และค่าเทอมถามว่าอย่างค่าเทอม ป.โท เมื่อไปเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นที่อื่นก็แรงอยู่ ถ้าเราคิดอย่างนี้คิดแบบเป็นเทอมๆ ไปก็โอเค เทอมละสองหมื่นหน่อยๆ ถ้าไปที่อื่นก็ต้องแบ่งจ่าย สี่หมื่น สามหมื่นก็อาจจะตัดโอกาสเราด้วย”

4.1.6 ผู้เรียนบัณฑิตศึกษา นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์

ประสบการณ์การเรียนรู้

“ทำงานในแวดวงบันเทิง เรียนจบ Sound Engineer มาจากญี่ปุ่น แต่ปี 90 ที่กลับมา ก็คิดว่าเพียงพอแล้ว ได้ certifier มาระยะหนึ่ง มีโอกาสได้เป็นวิทยากรพิเศษที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม บรรยายเรื่อง Sound Engineer หลังจากนั้นลูกศิษย์ที่เป็นอาจารย์ก็อยากให้ไปสอนที่ราชภัฏ เมื่อไปสอนก็เกิดปัญหา ในเมืองไทยค่านิยมเรื่องใบปริญญายังเป็นอะไรที่สำคัญอยู่ ก็เลยคิดว่าควรเรียนให้จบปริญญาตรี เพราะตอนจบมัธยมค่อนข้างจะเที่ยวเยอะ เล่นดนตรีเยอะ ก็เลยไม่สนใจที่จะเรียนต่อ ทั้งๆ ที่มีสิทธิ์ได้สอบโควตาแพทย์มหาสารคามหรือแพทย์ขอนแก่น ไม่ได้ไปสอบ เล่นดนตรีและสนใจเรื่อง Sound Engineer ได้มีโอกาสไปเล่นดนตรีที่ญี่ปุ่น มีช่วงเวลาว่างก็หาโอกาสเรียนที่ญี่ปุ่น มีความรู้สึกว่าการศึกษามีส่วนสำคัญก็เลยมองหาที่จะเรียน มองไว้หลายที่ ถ้าจะไปเรียนมหาวิทยาลัยปิดอย่าง ราชภัฏบ้านสมเด็จฯ ซึ่งเป็นสายตรงเลยแนวทางดนตรีที่เรานัด ก็ไม่มีเวลาไปเรียนเพราะต้องทำงานด้วย จะไปรามฯ ก็ได้ข่าวว่า จะต้องไปนั่งฟัง lecture ก็มองดู พอดีภรรยามีความคิดที่จะเรียนต่อที่ มสธ. อยู่แล้วก็ชวนมา มองว่าจะมีสาขาไหนที่คาบเกี่ยวกับสิ่งที่เราทำงานอยู่ก็ไปเจอนิติศาสตร์ เทอมแรกสมัครก็มีความคิดว่าไม่อยากจะเรียนนาน อยากจบเร็วๆ ภรรยา ก็ไปเรียนวิทยาการจัดการ ตัวเองนิติฯ ก็ถามเจ้าหน้าที่ว่ามีวิธีไหนที่สามารถจบได้เร็ว เขาบอกว่ามีสัมฤทธิ์บัตร ดังนั้น เทอมแรกก็ลงสัมฤทธิ์บัตร 3 วิชา และปกติ 3 วิชา ภาคซ่อมก็ลงสัมฤทธิ์บัตรต่อ กลายเป็นว่าเก็บเทอมแรก 11 วิชา และทำอย่างนี้มาตลอดผลคือ จบภายใน 2 ½ ปี พอจบแล้วก็มองว่ายังไม่เพียงพอสำหรับการเป็นอาจารย์ แต่งานยุ่งจบแล้วจึงไม่ได้เรียนต่อปริญญาโทเลย เว้นไปเทอมหนึ่ง ปรากฏว่า ช่วงที่พร้อมเขาเปิดเรียนปริญญาโทไปแล้วเมื่อปี 54 เห็นว่ามีสัมฤทธิ์บัตรบัณฑิตศึกษาก็เข้าเรียนสัมฤทธิ์บัตร เท่ากับว่าเข้าภาค 2 ของปี 54 มาเรียนพร้อมกับ ป.โท รุ่น 8 เรียนต่อเนื่องจนจบ และสมัครเข้าปี 55 โดยตรง”

ประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

ผู้ให้ข้อมูลเลือกเรียนตามคนในครอบครัว

“พอดีภรรยาที่มีความคิดที่จะเรียนต่อที่ มสธ. อยู่แล้วก็ชวนมา มองว่าจะมีสาขาไหนที่คาบเกี่ยวกับสิ่งที่เราทำงานอยู่ก็ไปเจอนิติศาสตร์”

4.1.7 นักศึกษาบัณฑิตศึกษา นักศึกษาวิทยาการจัดการ

ประสบการณ์การเรียนรู้

ประสบการณ์การเรียนรู้ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่เรียนในระบบการศึกษาปกติ และเรียนในสายอาชีพ ซึ่งเป็นสาขาที่ชื่นชอบ ทำให้การเรียนนั้นนำมาใช้งานและสร้างอาชีพได้

“เรียนกระดาน ซอล์ก จดแล้ว lecture จากอาจารย์ ก็เข้าใจวิชาที่เราชอบก็สามารถทำความเข้าใจได้คณิตศาสตร์ ก็เหมือนกัน แต่มี Over Head แผ่นใสเข้ามา ก็ยังเป็นกระดานซอล์ก อยู่เหมือนเดิม แต่เป็นสาขาวิชาชีพก็จะมีภาคปฏิบัติตามเนื้อหาของสาขา ปวช. ก็จะมีวิชาที่เป็นวิชาชีพที่นำไปประกอบวิชาชีพ จะมีภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการด้วย อาจจะไม่เหมือน ม.3 ก็เข้าใจ แต่ตอนนั้นเรายังเด็กไม่ซึ่มมากเป็นวิชาเฉพาะทาง วิชาสำรวจ สำรองที่ดิน มันเป็นสาขาที่เราเลือก มีหลายสาขา ช่างสำรวจ ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง ที่เราเรียนเป็นสาขาช่างสำรวจเลย เพราะคนที่เข้าช่างสำรวจต้องเก่งคณิตศาสตร์ถึงจะเข้าใจ เพราะต้องใช้ตัวเลข มีการคำนวณ มีรุ่นพี่แนะนำเข้ามา รุ่นพี่ที่เขาเรียนอยู่ อ.บัวใหญ่ เวลาเขาไปแนะนำเขาก็แนะนำให้ไปเรียน ที่ราชมงคสาขาอื่นเขาไม่เปิด เขาจะไปเปิดที่วิทยาลัยเทคนิค ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า แต่ราชมงคจะมี ที่เปิด ปวช. สาขา นี้ ก็เลยมาสอบที่ราชมงคและชอบด้วย เดินสายเรียนเพราะมีข้อจำกัดในการเรียน ถ้าไม่มีข้อจำกัดคงไม่ระแหร่ร้อนขนาดนี้

“ที่เราเรียนมา ปวช. ปวส. แล้วมาจัดเป็นหลักสูตรที่เป็นปริญญาตรี ในรายละเอียดก็จะ เป็นภาคทฤษฎี ภาคเนื้อหาที่มันลึก ก็เหมือน มหาวิทยาลัยทั่วไปที่เขาจัดหลักสูตรไว้ เราเรียน ปวช. ปวส. มากี่จะได้เปรียบเพราะว่า ตอนปริญญาตรีก็จะมาเรียนซ้ำวิชาเดิมๆ แต่ลี้กลงไป อาจารย์ที่สอนก็จะคุณวุฒิสูงกว่าตอนอาจารย์ที่สอน ปวช. ปวส. เราวิธีการสอนก็จะเหมือนๆ กัน แต่ว่าอาจารย์ก็จะแตกต่างกัน เพราะว่าอาจารย์ที่สอน ปวส. แต่ละท่านก็จะจบปริญญาตรีหรือปริญญาโท แต่อาจารย์ที่สอนระดับ ปวช. ก็จะมีจบ ปวส. ปวท. หรือจบปริญญาตรี อาจารย์ที่จบปริญญาโทจะไม่มีไปสอน ปวช. ส่วนวิธีการเรียนของเราใน ปวส. เนื้อหาจะเข้มข้นกว่า ลงไปสาย

อาชีพ เนื้อหา ก็จะลึกกว่า ปวช. เนื้อหาวิชาจะกว้างกว่า วิชาปฏิบัติในส่วนของ ปวส. จะเยอะกว่า เนื้อหาภาคปฏิบัติจะเยอะกว่า ปวช. ที่หลักสูตรเขาจัดไว้ จะมีฝึกงาน มีอะไรด้วย ไปฝึกงานของ ภาคราชการ แล้วแต่ผู้เรียนจะไปหาที่ไหนได้ ไปหาที่ฝึกเอง ช่วงปิดเทอมก็จะไปหาที่ฝึก หน่วยงาน ที่รับเราก็จะเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนหรือสายเดียวกับสาขาที่เราเรียน ถ้าเป็นบริษัทก็เป็นบริษัทที่ ทำงานเกี่ยวกับงานที่เราเรียน ให้ตรงกับสายงานที่เราเรียน จบ ปวส. ปี 37 ก็ทำงาน ทำงานเอกชน ไปเข้าราชการเมื่อปี 40 ถึงลาศึกษาต่อเมื่อปี 41 ก็ยังทำงานอยู่ประมาณ 4, 5 ปี ถึงจะได้เรียน ป. ตรี ต่อ จริงๆ ก็อยากจะได้เรียนต่อ ปวช. ปวส. ปริญญาตรี แต่มีข้อจำกัด”

ประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

ผู้ให้ข้อมูลเข้าทำงานตรงกับสายงานที่เรียนมา ประกอบกับความชอบในงานที่ทำและยัง มองเห็นความสำคัญในการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเองในงาน

“จบ ปวช. ปวส. ก็ตรงกับที่ทำงาน เพราะวิชาที่เรียนก็มาใช้ประกอบวิชาชีพตรงสายงาน เลย ตอนไปสมัครงานเขาก็จะระบุว่า รับสมัครช่างสำรวจ รับสมัครช่างโยธา คนที่จะทำงานตรงนี้ได้ก็ต้องมีพื้นฐานจบ ช่างสำรวจ ช่างโยธา มาอันดับแรก ไปเรียน ปวส. ก็จะช่วย เพราะว่าจบ ปวช. ไปทำงานอยู่ 5, 6 ปี ก็เป็นสายงาน เป็นงานอาคาร งานถนน งานก่อสร้างอาคาร พอเรามีโอกาส กลับไปเรียนอีก ปวส. วิชาที่เป็นปฏิบัติหรือวิชาที่เราจะมองลักษณะที่เนื้อหาเหมือนงานจริงก็จะ ง่ายขึ้น ทำให้การเรียนเราง่ายขึ้น”

“พอเราไปทำงานบริษัทตอน ปวส. หรือมารับราชการปีหนึ่งที่เป็น ปวส. เราก็มองว่า อนาคตเราต้องพัฒนาตัวเอง ถ้ามีโอกาสอาจจะต้องเรียนเพิ่มขึ้น หนทางหนึ่งที่เราจะพัฒนาอาชีพ ขึ้น ความสำเร็จของเรา ก็พยายามที่จะเรียนให้ได้ แต่ว่าเนื่องจาก รพช. เขาจะมีโควตาให้ไป เรียนวิศวะ คือเขาจะพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานเขา ปีหนึ่งก็ประมาณ 15 คน เขาจะส่งไปเรียนก็ ไปสอบของหลักสูตรที่หน่วยงานส่งไป ไม่ได้ไปสอบแข่งกับคนข้างนอก ก็สอบได้เลยมีโอกาสได้ไป เรียน ก็ใช้ความรู้ทั้ง ปวช. ปวส. ที่เรียนมาและประสบการณ์ที่มีมาใช้ในการทำงาน ใช้ประสบการณ์ที่ เคยทำสมัย ปวช. ด้วย และ ปวส. ด้วย ไม่เหมือน ตอนที่เรাজบ ปวช. เรามาทำที่ ประยูรวิทย์ และ อิตาเลียนไทย ลักษณะงานความรับผิดชอบก็จะไม่เยอะ มีหัวหน้าอีกทีตอนทำสำรวจโดยที่เรา รับ คำสั่งและรับงานจากหัวหน้าเราที่เป็นช่างสำรวจถ่ายทอดให้เรา ตรงนี้เขาถ่ายทอดแล้วก็จบ แต่ ตอนเราไปทำหลังจากจบ ปวส. ลักษณะงานก็จะเปลี่ยน เป็นผู้ร่วมงาน เหมือนเป็น Forman ลักษณะงานก็จะรับผิดชอบสูงขึ้น แล้วเราจะมีผู้ช่วยเรา งานจะรับผิดชอบเยอะกว่าและงานจะ

กว้างกว่าตอนที่เรามาสมัครมีวุฒิ ปวช.งานก็เป็นงานก่อสร้างเหมือนเดิมเป็นงานภาครัฐ เกี่ยวกับถนน เกี่ยวกับแหล่งน้ำ ก็ยังใช้ความรู้ที่ยังอยู่ในภาคเอกชนมาใช้ได้ ประสบการณ์ตรงนั้นก็นำมาใช้ในการทำงานภาครัฐบาล ก็ยังใช้ความรู้ตลอดตามที่เราศึกษามาโดยตรง ไม่เหมือนแล้ว เพราะกลับมาเราก็เปลี่ยน กลับมาใช้เวลาปีหนึ่ง ปี 45 ก็เปลี่ยนสายงานเป็นวิศวกร รับผิดชอบงานก็อีกแบบหนึ่ง งานไม่เหมือนเดิม รับผิดชอบอีกด้านหนึ่ง รับผิดชอบสูงขึ้น เป็นพวกงานทดสอบวัสดุ งานฐานข้อมูล งานดิน งานปฐพีทฤษฎีศาสตร์ ก็คืออยู่ ฝ่ายสำรวจและออกแบบ ก็จะไม่ได้ออกไปคุมงานจะอยู่งานข้างใน เปลี่ยนแปลงไปมาก ป.ตรี เรียนประมาณ 126 หน่วยกิต ประมาณ 40 กว่าวิชา ก็จะมีวิชาพื้นฐาน เป็นวิชา basic design และเป็นวิชาบังคับที่เป็นของสภาวิศวกร จะมีเรียนวิชาที่นอกภาคโยธา มีตั้งแต่ Calculus, Physics เคมีต้องไปเรียนเพิ่ม แล้ววิชาที่เป็นวิชาชีพจะต้องลงให้ครบตามจำนวนที่ สภาวิศวกรกำหนด เราถึงจะได้ใบประกอบวิชาชีพ ซึ่งวิชาที่เราจะต้องลงให้ครบต้องได้ไม่น้อยกว่า C ถ้าน้อยกว่า C ต้องกลับมา Re-Grade ใหม่ แต่วิชาที่เป็นวิชาสามัญก็ขอให้อย่าได้ F แต่การสอนอาจารย์ก็จะแตกต่างกันเพราะว่าอาจารย์ที่มาสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาบังคับวิชาชีพ อาจารย์แต่ละท่านก็จะจบปริญญาโทและปริญญาเอก แล้วแต่ จะมีคุณวุฒิไม่น้อยกว่าปริญญาโท”

“ เราต้องมีความรับผิดชอบเยอะขึ้น ไม่ว่าจะป็นเนื้อหาที่ต้องเรียนและงานที่ต้องมาทำ แต่ละวิชามีการบ้าน มีสอบ mid term มีการบ้าน มีงานระหว่างที่เรียน สมัยที่เรียน ปวช. ปวส. ไม่มี mid term การสอนอาจารย์ก็จะมี power point มีรายละเอียดเยอะขึ้น คืออยู่ที่ตัวเรา มันจะหนักกว่าเรียน ปวช. ปวส.เยอะ มีแล้วเพราะตอนเรียนก็เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ด้วย เรียนเขียนโปรแกรม เริ่มมีงานที่ต้องเขียนภาษาเกี่ยวกับวิศวกรรมโยธา จำไม่ผิดรู้สึกจะมี 2 วิชา ที่ใช้คอมพิวเตอร์ เป็นชื่อวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีครบ เรียก Auto Cat แล้วก็มีการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในงานวิศวกรรมโยธา เราสัมผัสตั้งแต่เราทำงานมาแล้ว ตอนจบ ปวส. ก็ได้สัมผัสมาแล้ว ตอน ปวช. ตอนนั้นเรายังเด็กอาจจะตามเพื่อน ความสนใจในเนื้อหาวิชาเรียนก็จะน้อยไปหน่อย ถ้ามองย้อนกลับไปตอนนี้ คือขาดความสนใจและรับผิดชอบในตอนนั้น ทำให้เกรดไม่ดี ส่วน ปวส. เราทำงานแล้วกลับไปเรียนใหม่ เราก็มองเห็นว่าต้องมีความรับผิดชอบ เยอะกว่าที่เรียน ปวช. ความประทับใจระหว่าง ปวช. ปวส. ปวช. ก็จะมีเพื่อน ๆ ประทับใจเพื่อน ส่วน ปวส. ก็จะเป็นเรื่องของเนื้อหาวิชาโดยรวม เขาสามารถให้เราไปประกอบวิชาชีพได้เลย ส่วน ปวช.เราต้องไปหาประสบการณ์จากภาคเอกชนหรือภาครัฐบาลที่เราไปทำ เพราะว่าความรู้สามารถเอาไปทำได้เลยไม่ได้ เพราะตอนจบไปต้องไปเป็นผู้ช่วยช่าง คือเราไม่สามารถไปทำงานได้เลยด้วย

คุณวุฒิแค่ ปวช. ภาคเอกชนและรัฐบาลเขายังไม่ยอมรับตรงนั้น แต่ ปวส. วุฒิสองชั้นเขาก็สามารถยอมรับได้เลย ตลอดทุกหลักสูตรก็จะมี ป.ตรี ที่ประทับใจ เพราะว่าต้องใช้ความพยายาม ใช้เวลาในการเรียนและกว่าจะจบได้ จบแล้วก็มีคุณภาพภูมิใจ”

“ตอนเราไปเรียนก็ทำงานแล้วด้วย แล้วลาไปเรียน อีกอย่างเราก็มีครอบครัว ก็คงเป็นปัจจัยครอบครัว เราลาไปเรียนกลับไปต้องใช้ทุน คือ กลับไปทำงานระยะเวลา 1 เท่าของที่ลา มากรณีถ้าเราเรียนไม่จบ หรือเราเรียน 3 ปี ไม่สามารถจบได้จะต้องไปชี้แจงต้นสังกัดเรา นี่ก็เป็นปัจจัยเงื่อนไขที่เราขอทุนมาเรียน ใช้เวลาไปเรียนเป็นปัจจัยหลัก แล้วก็เรื่องครอบครัว เราจะต้องเรียนให้จบเพื่อครอบครัวและคนที่เรารัก จะต้องอยู่ในกรอบเวลา 3 ปี ต้องจบให้ได้ ถ้าไม่จบต้องมีการชี้แจง แล้วมีรายละเอียดอื่นๆ ตามมา”

“ป.ตรี ก็จะมี อาจารย์นิติสาร พรหมมาศ ที่สอนวิชาโครงสร้าง อาจารย์จะมีวิธีที่ถ่ายทอดพิเศษ มีเทคนิคในการนำเสนอ กรณีที่เราไม่เข้าใจเราสามารถไปสอบถามเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ไปหาที่ห้องพักอาจารย์ ทุกท่านมีลักษณะอย่างนี้ แต่โดยบุคคลิกส่วนตัวอาจารย์ท่านนี้เป็นกันเอง และอายุไม่มาก อาจารย์ท่านอื่นก็จะเป็นลักษณะพิเศษ อายุเยอะแล้วเป็นดอกเตอร์ ก็น่ากลัวเราก็ไม่ไปหา แล้วอาจารย์ท่านนี้ท่านจบลักษณะเหมือนผม จบทางสายอาชีพมา เป็นพี่สถาบันราช มงคลทเวสต์ แล้วมาเป็นอาจารย์ที่นี่ต่อ แต่มีหลายอาจารย์ แต่ท่านนี้สอนวิชาออกแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก และวิชาการวิเคราะห์โครงสร้าง 2 วิชา ที่เรียนกับท่าน”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

ผู้ให้ข้อมูลมีหน้าที่การงานที่สูงขึ้นคิดว่าการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะสามารถพัฒนางานได้ดี จึงสนใจในการศึกษาต่อทางด้านการบริหาร เพราะความรู้ด้านการบริหารจะช่วยให้ทำงานได้ดีขึ้น ผู้ให้ข้อมูลมีการศึกษาหาข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ในการเลือกเรียนและเปรียบเทียบหลักสูตรของแต่ละสถาบันการศึกษาและพิจารณาเวลาเรียนที่ไม่กระทบต่อการทำงานมากนักซึ่ง มสธ.ได้เลือกต่อคนที่ทำงาน

“พอจบ ป.ตรี ก็มาทำงานหลังจากเขาปฏิรูประบบราชการ กรมโยธาธิการ กับ รพช. มารวมกันเป็น กรมทางหลวงชนบท ตอนปี 45 ก็อยู่มาจนปัจจุบัน พอทำงานมาสักระยะเวลาในสาขาวิชาชีพก็มีรุ่นน้องหรือคนที่มาช่วยเรา พอหน้าที่การงานโตขึ้นก็จะเป็นเรื่องงานบริหารการจ้ดระบบงานมากกว่าก็เลยมองว่าต้องมีความรู้ทางด้านบริหารเอามาช่วยด้วย ก็เลยมองหาสถานที่ จะศึกษาหาความรู้เพื่อจะเรียนเพิ่มเติม ก็จะมองอยู่หลายที่ มีรามคำแหง มีนิด้า มี มสธ. พอมา

คูตารางที่ทำงานก็จะมีเวลาแค่เสาร์-อาทิตย์ถ้าจะไปเรียนที่อื่นก็ต้องไปนั่งเรียน พอมาดูรายละเอียดของ มสธ. ก็คิดว่าตรงนี้เหมาะที่สุดกับชีวิตของเราและชีวิตกับกิจกรรมของเรา ก็เลยเลือกที่จะเรียนตรงนี้”

“เข้าไปใน web site ของมหาวิทยาลัย ใ้คร้บ แล้วก็ดูหลักสูตร อ่านรายละเอียดสาขาที่เราจะเรียน เข้าไปดูรายวิชาที่สอนว่ามีวิชาอะไรบ้าง แล้วก็ไปเทียบกับของรามคำแหง ของที่อื่นว่ามีวิชาอะไร เปรียบเทียบกันเสร็จแล้วก็เลือกตรงนี้ ตั้งใจเรียน รัฐประศาสนศาสตร์ ของวิทยาการจัดการ ปัจจุบันงานก็เป็นวิศวกรงานหลักที่ทำอยู่ และเป็นผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบและวิเคราะห์ ซึ่งจะมีงานบริหารที่เราต้องรับผิดชอบด้วยนอกจากงานวิชาชีพ งานช่าง ที่เราดูเป็นประจำอยู่แล้ว ส่วนวิชาที่เราเรียนบริหารจัดการสาขานี้ปัจจุบันเราก็นำมาใช้อยู่ เพราะผู้บังคับบัญชาโดยทั่วไปที่เราอยู่ด้วยเขาแนะนำให้เรียนสาขาวิชานี้ เพื่อนำมาปรับใช้ในหน้าที่การงานของเรา คือ เมื่อมาถึงจุดหนึ่งก็ต้องใช้ความรู้พื้นฐานในเรื่องของการบริหาร ไม่เหมือนเลย”

4.1.8 นักศึกษบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์

ประสบการณ์การเรียนรู้

“เรียนอยู่วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เรียนสาขาวิชาบริหารธุรกิจ เอกการตลาด วิทยาลัยนี้จะแบ่งออกเป็นภาคเช้าและภาคบ่าย ภาคเช้าเรียนตั้งแต่ เจ็ดโมงครึ่งถึงเที่ยงหรือบ่ายโมง แล้วภาคบ่ายจะเป็นประมาณบ่ายโมงถึงทุ่มครึ่ง ตัวเองเรียนช่วงบ่าย การเรียนเหมือนระบบการศึกษาทั่วไปเรียนในสายอาชีพก็จะมีวิชาหลักและวิชาที่เกี่ยวกับวิชาชีพตามปกติ กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะมีหนังสือให้เรียนกับอาจารย์ อาจารย์จะสอนไปแต่ละบท แต่ละบท โดยมีการถามตอบ เหมือนกับอาจารย์ที่มาสอนเสริมเราของ มสธ. แต่ในระดับวิทยาลัยอาจารย์จะเข้มงวดนิดหนึ่งในเรื่องการให้ข้อมูล เหมือนกับอาจารย์จะเป็นผู้ให้ฯ โดยที่เราเองในบางครั้งไม่ค่อยมีการตอบสนองสักเท่าไร ปวส. 2ปี ปวช. 3 ปี”

“ต่อปริญญาตรีของ มสธ. สาขาบริหารธุรกิจ เอกการตลาด จะเป็น บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) พอจบ ปวส. คนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าเรียนร่วมมหาวิทยาลัยปิดและเรื่องภาระค่าใช้จ่ายแล้ว มสธ. เป็นมหาวิทยาลัยเปิดค่าเทอมถูก ก็เลยเลือกที่จะเข้าเรียน มสธ. อีกอย่างหนึ่ง มสธ. เป็นอะไรที่เราต้องเรียนเอง ต้องอ่านหนังสือเอง ไม่มีอาจารย์มาคอยดูแลเรา นอกจากช่วงเวลาที่มีมหาวิทยาลัยจะจัดให้อาจารย์มาสอนเสริม เราก็เข้าร่วมบ้าง ไม่เข้าร่วมบ้าง เหมือนบริหารตัวเอง

ไปในตัว อย่างแรกเลยคือ ฐานะทางการเงิน อย่างที่สองคือ อยากเรียนจบปริญญาตรี อย่างที่สามคือ มองแล้วว่า มสธ. ด้วยค่าใช้จ่ายด้วยอะไรหลายๆ เราพอมีศักยภาพที่จะเข้าไปเรียน”

“ตอนเรียน ป.ตรี ใบบแรกของ มสธ. ไม่รู้จักอะไรเลย ไม่รู้จักใครเลย เพราะว่าเพื่อนไม่มีใครเรียน มสธ.เลย ทุกคนจะไปมหาวิทยาลัยปิดกันเกือบหมด พอจบปริญญาตรีเพื่อนก็ต่างแยกย้าย เราเห็นเพื่อนเรียนก็อยากเรียน บ้าง ก็สมัครเรียน มสธ.ไม่รู้ว่าใครเรียนบ้าง ส่วนใหญ่ไม่มีใครเรียน ขนาดสอนเสริมยังไม่รู้เลยในตอนนั้นว่ามีสอนเสริม

“ช่วงแรกๆ ที่เรียนตอนนั้นตงงานอยู่ 2 เดือน ก็มีเวลาอ่านหนังสือทุกวัน แต่หลังจากนั้นก็ไม่มีเวลาอ่านเพราะทำงาน ก็ใช้วิธีอ่านตัวที่บ๊อบ ช่วงใกล้จะสอบ แล้วยังไปทำข้อสอบ รู้สึกมีเอกสารโสตทัศนศาสตร์ส่งมาให้ เพราะทำสรุปให้ สรุปหัวข้อประเด็นสำคัญๆ ใช้ในการสอนเสริม แต่ตอนที่เรียนใบบแรกไม่เคยเข้าสอนเสริมเลยบางครั้งเห็นเอกสารของเพื่อนของเพื่อนว่า เขาไปเรียนตรงนั้นเขาก็จะเอามาให้ มีอยู่วิชาหนึ่งที่ได้เอกสาร โสตทัศนศาสตร์มา ถ้าถามถึงเอกสารโสตทัศนศาสตร์ตอนนั้นก็ไม่ได้ช่วยเราเท่าไร เหมือนความรู้ที่ได้จาก ป.ตรี ใบบแรกนี่ เป็นหลักสูตรเหมือนกับที่เรียน ปวส. เลย แล้วความรู้พื้นฐานตัวเองมีอยู่แล้ว พอมาอ่านของ มสธ.ก็ง่ายขึ้น แล้วพอไปตอบข้อสอบเหมือนไปตอบความรู้เก่าของเรา ก็ไม่ยากเท่าไร

“ทำงานบริษัท เหมือนเป็นธุรการ เป็นงานเอกสาร ก็เกี่ยว เพราะการตลาดก็เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารธุรกิจ คือตัวเองทำงานในบริษัทก็ต้องรู้เกี่ยวกับด้านธุรกิจ ก็นำมาใช้ได้บ้าง และอีกอย่างหนึ่งตอนเรียน ป.ตรี ของ มสธ. วิชาอะไรต่างๆ จะเหมือนกับตอนเรียน ปวส.เลย ก็เลยไม่ยากในการที่จะเรียน ตัวเองเป็นคนที่ไม่ค่อยมีเวลาอ่านหนังสือ ใช้วิธีอ่านตัวดำๆ ที่อยู่ข้างล่างแต่ละบท ที่เป็นตัวที่บ๊อบ ใช้วิธีอ่านตรงนั้นถ้าหากว่าไม่ทัน แล้วยังไปสอบเอา เยอะ เยอะมากเพราะต้องจัดระเบียบตัวเอง แล้วต้องรู้ว่าช่วงไหนที่เราต้องอ่าน ช่วงไหนที่ คือเปลี่ยนเยอะจากเด็กที่เรียนอยู่ระดับวิทยาลัยซึ่งเราไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องเงินทอง เราเรียนอย่างเดียว กับที่เราทำงาน เราต้องบริหารเวลาในเรื่องการเรียนและเรื่องงาน ต้องมีการปรับเปลี่ยนเยอะพอสมควร”

“สื่อการเรียนของมสธ. รู้สึกเมื่อก่อนมีถ่ายทอดทางทีวีด้วย แต่ก็ไม่เคยรับชม ตอนนั้นคิดแค่ว่าต้องจบปริญญาตรีเหมือนเพื่อน แค่นั้น เห็นเพื่อนเรียนเราต้องเรียนให้จบปริญญาตรี เหมือนเพื่อน พอจบ ป.ตรี บริหารไปแล้ว แล้วหยุดไป 2 ปีมาลง ป.ตรี อีกใบบหนึ่ง ใบบที่ 2 เลือกเรียนบัญชีบัณฑิต ที่เลือกเรียนบัญชีบัณฑิตเพราะบรรจุทำงานตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัสดุ อยากได้ความรู้เพิ่มจึงมาลงเรียนบัญชีบัณฑิต และตอนที่คิดตอนนั้นอยากเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีก็เลยเลือกเรียนตรงนี้ เป็นเรื่องตลก พอยังไม่ทันจบก็สอบเปลี่ยนสายงานได้ ก็เอามาใช้ได้บ้าง แต่เหมือน

เปลี่ยนสายงานไปแล้ว ตอนนี้อยู่บุคลากร เหมือนนักบริหารทรัพยากรบุคคลใช้หลักสูตรแรกมากกว่า”

“ชอบมาก ป.ตรี เพราะแค่อ่านแล้วไปทำข้อสอบ ตัวเองอาจจะโชคดีก็ได้ที่อ่านแล้วตรงกับข้อสอบที่ทำไม่มี ใช้วิธีอ่านอย่างเดียว เหมือนใบแรกเรามีพื้นฐานจาก ปวส. หลักสูตรก็คล้ายคลึงกัน ใบที่ 2 ยากตรงวิธีเรียน เพราะเราต้อง เหมือนกับทดลองเรียน แต่ว่าด้วยพื้นฐานที่เรามี จบทางด้านบริหารก็สามารถไปได้ใช้เยอะ จะอ่านๆ ถ้าอ่านไม่ทันก็จะอ่านตรงแถบคำๆ ของแต่ละบท ของแต่ละหน่วย ตอนใบที่ 2 ตัวเองเรียนเสริมด้วยเพราะว่ายาก สุราษฎร์ฯ กับนครฯ เขาก็มีหนังสือมาให้ และบางวิชาที่เห็นว่าเราน่าจะไม่รอด เราก็จะไปเรียนด้วย ชอบ เพราะอาจารย์จะเหมือนกับให้ความรู้เราเยอะ ตรงไหนที่เราสงสัย อาจารย์ก็จะตอบให้หมด การที่จะไปเรียนเสริมได้เราต้องอ่านก่อน ถึงจะไปรับการสอนเสริม ถ้าหากเราไม่อ่านไปก่อน เราจะเหมือนเดาทางไม่ค่อยถูกและอาจารย์จะสอนไวเพราะมีเวลาแค่เสาร์-อาทิตย์

ตอน ป.ตรี ก็เหมือนกับที่บอก ถ้ามีเวลว่างก็จะพยายามอ่าน แต่ถ้าหากไม่ทันแล้วใกล้สอบ ก็จะใช้วิธีอ่านตัวแถบหน้าๆ ป.ตรี ไม่หนักเพราะเรามีพื้นฐานแล้วตอนเรียน ปวส. แล้วพอมาเลือกเรียน ป.ตรี ก็เหมือนกับเอาความรู้เดิมมาต่อยอด ต่อยอดให้ติด

ประสบการณ์การเรียนมาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

“ตอนนี้บรรจุเป็นข้าราชการ ครอบครัว ที่บ้านฐานะยากจน พ่ออยากให้รับราชการ เป็นพนักงาน อบต. เขาเรียกว่า พนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งบุคลากร ถ้าเทียบกับของ ก.พ. ก็คือ นักทรัพยากรบุคคล ไซ้ บรรจุ แต่งตั้งดำรงตำแหน่ง โอน ย้าย ความรู้บัญชีก็ได้ใช้บ้าง เพราะว่า อย่าง เช่น บัญชีเราใช้ตัวเลขอยู่แล้วเพราะเราต้องคำนวณอัตราเงินเดือนเดือนขึ้นของเขา ส่วน การตลาดทางการบริหารก็ใช้อยู่แล้ว ก็ตื่นเต้นดี ก่อนหน้านี้รู้แล้วว่ามี การเรียน e-Learning ก็ไม่รู้ว่าเขาอะไร ยังไง มารู้ตอนเรียน ป.ตรี บัญชีบัณฑิต รู้สึกตอนนั้น internet เข้ามาเยอะมาก คือ รู้ว่ามีการเรียน e-Learning มีพื้นฐาน มี computer รู้ว่าเรามีเรียน e-Learning แต่ไม่รู้ระบบการ เข้าไปยังไง หลักสูตรแรก ปริญญาตรี จะเป็น ก ข ค ง เป็นปรนัย ของบัญชีจะเป็นปรนัยและ อัตนัยด้วย เขาให้ทำบดอย ปิดงบบ ปิดบัญชี การตลาดดีกว่า เพราะรัฐศาสตร์เป็นอะไรต้องอิง กับแนวคิด ทฤษฎี พอเราพูดอะไรไปอาจารย์บอกว่าเธอไม่ต้องมาแนวเลย เหมือนว่าต้องเอา แนวคิดทฤษฎีมาประกอบ อย่างโน อย่างนี้ความคิดของตัวเอง”

“ป.โท ไม่มีพื้นฐานเลย ถ้ามีพื้นฐานก็จะไม่ยากเท่าไร นี่เราไม่มีพื้นฐานเลย เรามาเรียน แล้วมาเจอว่าเรียน ป.โท นี่ยากนะ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ก็พูดอย่างนี้เหมือนกัน ขนาดคนจบ

รัฐศาสตร์ที่อื่นแล้วมาเรียนรัฐศาสตร์ มสธ. ยังบอกว่ายากเลย ในฐานะที่คุณจบคณะอื่นมาแล้ว มาเรียนรัฐศาสตร์ คุณต้องบวกเป็น 2 เท่าการที่คุณจะมีความเข้าใจ ตัวเองไม่เคยทำข้อสอบข้อเขียนเลย หมายความว่าเขียนในทางรัฐศาสตร์ อย่างดีก็ทำข้อสอบบัญชี ตัวเลข แต่นี่ใช้การวิเคราะห์คิด ไม่มีถูก ไม่มีผิด แต่เป็นมุมมองในแง่ของนักรัฐศาสตร์ อิงปรัชญาการเมือง นักรัฐศาสตร์ มาใส่มาอ้างอิง ซึ่งเราหัวไม่ค่อย get ในเรื่องนี้เท่าไร”

“มัธยม ถึง ปวส.เราเรียนในรั้วของโรงเรียน เราจะมีเพื่อนเยอะมาก มีเป็นกลุ่ม มีเป็นแก๊ง ความสัมพันธ์ในเรื่องของงาน การบ้าน คือ มีกิจกรรมกันเยอะ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ครู อาจารย์ จะมีกันมาก พอเรามาเรียนมหาวิทยาลัยเปิด เรียนกับอาจารย์ ความใกล้ชิดกับอาจารย์ ก็จะมีน้อย เพื่อนถ้าหากเราไม่รู้จักใครเลยเราก็จะไม่มีเพื่อน หมายถึงว่าเราต้องเรียนเองอยู่คนเดียว รู้อยู่คนเดียว”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

“ป.โท ไม่ต้องสอบ รู้สึกว่าแค่เขียนใบสมัคร แล้วเขียนโครงร่างวิจัยให้ทางมหาวิทยาลัยดูว่า มีความสามารถที่จะเรียนในหลักสูตรนี้ได้หรือเปล่า อย่างหนึ่งคือ ตัวเองอยู่จังหวัดชุมพร มีมหาวิทยาลัยน้อย มี ป.โท ของรามฯ ระดับมหาบัณฑิตแต่จะเป็นบริหารธุรกิจ ไม่มีหลักสูตรรัฐศาสตร์ มีมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มาเปิดแต่ก็ยุบไป และส่วนใหญ่ก็เป็นมหาวิทยาลัยเอกชน ตัวเองมองว่าเคยเรียน มสธ.มาแล้ว 2 ครั้ง มองว่าค่าเทอมถูกด้วย อีกอย่างหนึ่งเหมือนกับว่าเราน่ารู้ระบบ มสธ.แล้วว่าเรียนอย่างไร ก็เลยลองเรียนดู”

เรียน ป.โท นี้สามารถมาปรับวุฒิได้ และความคิดตัวเองจะแปลกจากคนอื่น เห็นผู้บริหารเขาจะสั่งๆ ผู้บริหารของตัวเองนะ ส่วนใหญ่จะจบรัฐศาสตร์หมดเลย แล้วการสั่งงานก็จะสั่งๆ บางครั้งก็ขัดความรู้สึกของเรา ก็เลยอยากรู้ว่า นักบริหารนักปกครอง เขาทำกันอย่างไร ทำไมถึงคิดกันได้แบบนี้ ทำไมเขาถึงออกมาเป็นอย่างนี้ ก็เลยเลือกลงเรียนรัฐศาสตร์ ยากมาก เพราะไม่มีพื้นฐานอย่างที่บอกเป็นแค่ปีแรก เขาจะเปิดหลักสูตรให้เราไปเรียนเสริมเหมือนปูพื้นฐาน เรียนที่ มสธ.

4.1.9 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประสบการณ์การเรียนรู้

“ตั้งแต่สมัยมัธยม มัธยมเรียนที่จังหวัดนครสวรรค์อยู่กับญาติ โรงเรียนพยุหพิทยาคม แล้วก็จบออกมา ก็ไปเรียนต่อที่จังหวัดชัยนาท วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท แล้วก็จบระดับชั้นปวช. 3 สาขา เอกการบัญชี ระดับปวช.3 เพราะว่าได้เรียน นั่งฟังบรรยายและมีมอบงาน ถ้าว่าเรียนง่ายก็ง่าย เพราะว่าได้โต้ตอบกับอาจารย์แล้วก็ไม่ได้ซักถามอะไรไม่ต้องศึกษาด้วยตนเองคือถ้าเราเข้าพบทุกอาทิตย์ก็โอเคคือไม่ต้องศึกษาด้วยตนเองมากบางวิชาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เลยคอมพิวเตอร์ พื้นฐานสำหรับครูก็เข้าไปใช้ห้องคอมพิวเตอร์ แต่ไม่ได้ใช้สำหรับเรียนโต้ตอบกับอะไร แล้วก็สอบบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการระดับ 1 ที่อำเภอ พรวัว จังหวัดเชียงใหม่ แล้วก็ลงเรียนต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือตั้งใจว่าจะเรียนให้จบเอกบัญชีเลยแต่พอดีพอสอบติดลองไประหว่างที่ปิดเทอมก็ลองไปสอบเสร็จแล้วพอได้ก็เลยเขาบอกพ่อแม่พี่น้อง เขาก็บอกว่าการลองไปทำงานก่อน ถ้าไม่ชอบก็กลับมาเรียนเอกบัญชีต่อ เขาวางงานราชการทำยาก ก็เลยลองทำงานพอลองทำงานเสร็จได้บรรจุอยู่ในหน่วยงานทางการศึกษาแล้วด้วยเขาบังคับว่าต้องมีวุฒิทางการศึกษาถึงจะเป็นนักวิชาการก็เลยต้องไปเรียนเอกทางการศึกษาเอกประถม ซึ่งตอนนั้นเอกทางประถมก็มีไม่เยอะมี เอกอนุบาล เอกประถมก็มีไม่ให้เลือกมากนัก ก็เลยเลือกเอกประถมซึ่งก็ไม่ได้ตั้งใจเรียนตั้งแต่แรก สาขาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพราะว่าทำงานในเขตพื้นที่การศึกษาแล้วก็ต้องใช้เอกการศึกษาเพื่อปรับระดับตำแหน่งในสังกัด แล้วหลังจากที่จบ ป.ตรีตอนที่ยัง ป.ตรีทำงานไปด้วยหรือเรียนไปด้วยก็ได้ทำงานแล้วก็เลยมาเรียนต่อในภาคเสาร์อาทิตย์ กศบป.ทำงานไปด้วยคือไปนั่งเรียนในห้องเรียนเสาร์อาทิตย์บรรยายให้ฟังเป็นสอนหน้าชั้น เป็นบรรยาย กิจกรรมก็จะมีเหมือนทั่วไปมีเรียนออกไปนอกสถานที่บ้างไปฝึกปฏิบัติสอน มีเข้าค่ายปกติเหมือนทั่วไป”

“ต้องไปฝึกสอนรู้สึกไม่ใช่เรา คือรู้สึกสอนเด็กไม่ใช่เราแน่นอน แต่ว่าเรามาทางนี้แล้วจบมาก็ไม่ได้คิดอยากที่จะโอนเป็นครูต่างๆ ที่มีโอกาส เพราะว่าตอนที่ปรับโครงสร้างใหม่เขาก็ให้เจ้าหน้าที่ สำนักงานสามารถโอนไปเป็นครูได้ซึ่งมีความก้าวหน้ากว่าที่เป็นเจ้าหน้าที่บนสำนักงาน เพราะว่ามีโอกาสทางวิทยฐานะแต่ความรู้สึกไม่ใช่เราก็เลยไม่ได้โอนไป เรียนไปเหมือนเรียนเอาให้ผ่านไปแล้วก็ไม่ได้คิดสร้างสรรค์อะไรขึ้นมาว่าเราต้องทำให้เด่น คือเพราะว่าเราเรียนตอนนี้คิดแต่ว่าเรียนให้ได้วุฒิทางการศึกษาก็เรียนแต่ตอนเรียนก็สนุกกับเพื่อนกับสนุกกับการเรียน

ตอนนั้นยังไม่คิดอะไรเพราะตอนนั้นยังไม่ได้คิดเรื่องงานเลย เพราะเราตั้งใจว่าจะเรียนให้จบปริญญาตรีก่อนแต่พอดีน้ำซึ่งรับราชการอยู่เขาก็พาไปสอบเราก็ลองดูลองข้อสอบดู แต่พอดีก็เลยตัดสินใจไปก่อนถ้าบอกว่าถ้าทำไม่ได้หรือว่าไม่ชอบก็เสียเวลาไปปีหนึ่งแล้วก็กลับมาเรียนใหม่แต่พอดีได้ทำแล้วก็เลยเลยเลย”

“จบปริญญาตรีปี 2548 แล้วก็หาข้อมูลอยู่ว่าจะเรียนปริญญาโทสาขาอะไรและก็มีมหาวิทยาลัยไหนดี ก็หาข้อมูลและตอนนี้ในที่ทำงาน เขาก็มีตำแหน่งตอนนี้ดำรงตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนอยู่ แล้วอยากจะเปลี่ยนสายงานก็เลยตัดสินใจเรียนปริญญาโททางเอกวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำงานเกี่ยวกับครูแต่ว่าอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งของ กพ.ไม่ได้ไปทำหน้าที่สอน ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา”

ประสบการณ์การเรียนมาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

“วิชาที่ชอบ วิชาเอกเทคโนโลยี เพราะเราเลือกเรียนเอง ตอนนี้เป็นแบบไม่อยากจะกลับไปเรียนบัญชีแล้วเพราะว่าในที่ทำงานทุกวันไม่ได้เกี่ยวกับบัญชีเลย อยากทำงานที่แบบหาความรู้มาเพิ่มในตำแหน่งที่ทำมากกว่าแต่ตอนนี้ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนแต่ว่า อยากมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ก็เลยมาเรียนเอานี้เพิ่มเพราะว่าตอนนั้นคือคิดอย่างเดียวว่าเอามาสนับสนุนงานที่เราทำก็เลยต้องเรียน เพราะว่าแต่ถ้าเขาใช้ได้ทุกวุฒิที่สามารถมาปรับเข้ากับตำแหน่งได้ก็คงจะเรียนเอกที่ชอบ”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

“ประมวลว่าตัวเองอยากจะเรียนอะไรระดับ ป.โท เพราะว่าถ้าเรียนแล้วอยากให้นำมาใช้ได้ในสายงานก็ตัดสินใจหาข้อมูลอยู่นานเพราะว่ามีก็เชียงใหม่ก็มีหลายมหาวิทยาลัยก็หาข้อมูลว่ามหาวิทยาลัยนี้เปิดเอกอะไรบ้าง แล้วก็ช่วงนั้นเราสะดวกเสาร์อาทิตย์ หาข้อมูลอยู่หลายปีเหมือนกัน ตั้งหลักอยากอ่านหนังสือเองบ้างแล้วก็เสาร์อาทิตย์เราก็ได้หยุดเหมือนชีวิตปกติ เพราะว่าไม่อย่างนั้นเรารู้สึกว่าเราเหนื่อยเกินไปตั้งแต่ตอนเรียนปริญญาตรีก็รู้สึกเหนื่อยเพราะว่าจันทร์ถึงศุกร์ทำงาน เสาร์อาทิตย์ก็ต้องตื่นเข้าไปเรียนหนังสือกลับค่าๆ มีดๆ ก็เลยไม่มีเวลาส่วนตัวก็เลยลองมาเรียนที่มสธ.ดู คือตอนที่มาเรียนที่นี่ เอนี่คือเราอยากหาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์เพราะว่าตัวเองไม่ค่อยมีความรู้แล้วก็เวลาทำงานแล้วต่อเครื่องหรือว่าเครื่องมือเราอยากใช้ให้เป็นด้วยตนเองไม่อยากจะรบกวนคนอื่น แต่พอมาเรียนรู้สึกว่าจะหนักไปทางทฤษฎี

มากกว่า เชิงเทคนิคยังไม่ค่อยมี ก็ได้ความรู้เชิงทฤษฎีเพิ่มเข้าไปแต่ว่าความรู้เชิงเทคนิคคงต้องไปหาเรียนเพิ่มเติมเอา”

“เพราะว่าอยากจะทำเปลี่ยนสายงาน แล้วก็ไปดูที่กำหนดตำแหน่งจะต้องมีวุฒิต่าง คอมพิวเตอร์แล้วก็พี่ที่เขาดำรงตำแหน่งอยู่ตอนนี้เขาก็เอกนี้แต่เขาจบที่มหาวิทยาลัยนอร์ธ เอกเดียวกัน เพราะว่าตอนนี้จะมีตำแหน่งนักวิชาการทางคอมพิวเตอร์เข้ามาในหน่วยงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพิ่มอีกประมาณหน่วยงานละ 2 ตำแหน่ง ซึ่งคนในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่จะอายุมากพอสมควร ซึ่งเขาไม่คิดจะเรียนทางด้านคอมกันแล้ว เราก็เลยยังตัดสินใจอยู่ว่าจะเรียนเอกอะไรพอ มีตำแหน่งแบบนี้เข้ามาก็เลยคิดว่าจะมาเรียนให้สามารถเปลี่ยนสายงานได้”

4.1.10 นักศึกษาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

ประสบการณ์การเรียนรู้

“เรียนตรีที่วิทยาลัยพยาบาลสระบุรีพร้อมกับแม่ไม่ให้สอบที่ไหนเลยนอกจากพยาบาลคือ พ่อทำงานศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ แม่ทำงานอยู่ที่ศูนย์มาลาเลียรี อยู่ในเวดของสาธารณสุขแล้วก็คิดว่า ไม่มีอาชีพไหนแล้วจบมาทำงานทำเลย Entrance ก็ยังไม่ให้ Ent สมัยนั้นแค่สอบอย่างเดียวสอบเข้าอย่างเดียว ใจก็เฉยพ่อแม่ว่าอย่าไหนก็อย่างนั้นก็เรียนได้”

“ตอนแรกก็ไม่เคยคิดจะเรียน คิดจะเรียน ป.โท ต่อ จบ ป.ตรี ตั้งแต่ปี 2533 นานพอสมควร แล้วก็เคยอยากที่จะเรียนเหมือนกันแต่ว่าภาระทางครอบครัวแล้วก็จบ ป.โทมางานของพยาบาลไม่ได้มีความหมายกับอัตราค่าจ้างไม่ได้ไปมีผลกับอะไรทั้งสิ้น ก็เลยดูเหมือนกับการเรียนไม่ได้ เอื้อหนุนต่ออาชีพก็เลยเรียนมาแล้วก็มี ลูกกันก็ไม่ได้เรียน”

“จนมาถึงวันหนึ่ง เริ่มไปเรียนเริ่มเข้าสู่ตำแหน่งของการบริหารก็เริ่มที่จะเรียนบริหารก่อนเป็นหลักสูตรระยะสั้นก่อน 4 เดือน เสร็จแล้วก็หลักสูตรระยะสั้นอีกเหมือนกันจะเป็นหลักสูตรเฉพาะทางของสาขาทางการพยาบาล 4 เดือน เรียนไปเรียนมาก็ติดลม”

“ในขณะที่กำลังเรียนอยู่ก็มีคนชวนเรียน มสธ. เพื่อนที่ชวนชวนตั้งแต่สาขาพยาบาลเปิดปี 1 เป็น ปีแรกรุ่น 1 แต่ไม่เรียน มาเรียนเข้ารุ่น 8 รุ่น 8 ก็เลยลองสมัครดู ก็สมัคร ขณะสมัคร มสธ. ไปก็เหมือนกับว่าไม่ได้ตั้งใจมาก แล้วก็สมัครของการบริหารพยาบาลของจุฬาไปด้วยปรากฏว่าได้ทั้ง 2 ที่ ก็เลยทางนั้นเป็นหลักสูตร 4 เดือน ก็เลยไปเรียนอันนั้นให้เสร็จ แล้วก็มาเรียน มสธ. ต่อ มสธ. เสาร์อาทิตย์ ก็เลยไม่มีปัญหาต่อกัน ก็พยายามที่จะจัดสรรเวลา”

“เข้ามาเรียนได้ยังไงเขาก็มาถามเรื่องประสบการณ์งานวิจัยเป็นหลัก ตัวเองก็อยู่ในแวดวงของวิชาการของโรงพยาบาลพอสมควร และก็ฝึกงานวิจัยเรื่อยๆ เหมือนกัน แต่ว่าก็ไม่อาจว่าจะเป็นคุณภาพมากแต่ว่าก็พอมีให้เป็นหน้าเป็นตาให้โรงพยาบาลอยู่ ก็เลยเขียนส่งมาอาจารย์ก็รับก็เลยได้มาเรียน”

“ที่เรียนที่จุฬา 4 เดือน มีทั้งหมด 4 วิชาที่เกี่ยวกับการพยาบาลการบริบาลค่าเรียน 35,000 ดูนานทั้งภายในและต่างประเทศ มูลนิธิคือจี้ เป็นเหมือนกับเพื่อนช่วยเพื่อนประมาณนี้ เขาก็จะให้ไปดูว่าในประเทศของเขาเขาจะมีชมรมจิตอาสาที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างไร และก็เรื่องของ Palliative care เรื่องของการดูแลระยะสุดท้าย เขาก็เหมือนกับไปดูจัดระบบว่าระบบบริการของเขาเป็นยังไง อะไรที่จะมาพอประยุกต์ใช้กับเราได้บ้างมีน้อยอย่างไรเรื่องของจิตอาสาในสายงานของสาธารณสุขเองก็ไม่ได้มาก แต่ของเขาทำเหมือนกับว่า 60 ปีที่ไม่มียานทำก็จะไม่ช่วยกัน ใครทำอะไรได้ก็ทำ ใครทำอะไรไม่ได้ก็ไปทำอย่างอื่น นวดให้คนไข้บ้าง สระผมบ้าง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาทำได้เขาก็จะช่วยกัน เหมือนกับออกมาจากจิตวิญญาณที่เขาอยากจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเมืองไทยไม่ได้มีแบบนี้ มีก็น้อย คือบางที่การมาอย่างที่เราโรงพยาบาลเองก็จะมีชมรมจิตอาสาอยู่แต่การมาของจิตอาสาของที่โรงพยาบาลก็จะต้องให้ค่าตอบแทนอาจจะน้อยไม่ถึงกับค่าแรงขั้นต่ำ แต่เราก็ต้องให้”

“การเรียนรู้จะเป็นครอบครัว อันดับหนึ่ง สามีกก็จบแพทย์สูตินารี มีลูกสามคน เสร็จแล้วก็เรียน คอสสั้นๆ หลังๆ ก็ยาวขึ้น สุดท้ายมาลงอาเซียน มหิดล หนูก็เลยบอกว่าเรียนด้วย เขามาเรียนเขาก็จะกลับมาเล่า มันเป็นอย่างนี้นะ หลังๆ เนี่ย ตัวเองพอเข้าสู่สายบริหารคือจะต้องจบ ป.โท ก็เลยจะไปเรียนก็ดี พอไปเรียนก่อน เป็นตัวอย่างอ่านหนังสือให้ลูกดู แม่ก็เรียนเป็นตัวอย่าง ดูแม่ก็ทำการบ้านหนูก็ต้องทำการบ้าน เขาก็ถามเหมือนกัน ว่าทำไมแม่การบ้านเยอะจังไม่เสร็จสักที ก็ถือว่าประสบความสำเร็จในการเรียนของลูกเหมือนกัน ลูกสาวคนโตจะเก่งเรื่องศิลปะและทางด้าน IT อะไรที่แม่ทำไม่ได้เขาก็จะมาช่วยดูให้ ส่วนลูกชายจะเก่งทางด้านวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ ลูกชายเขาเป็นนักเรียนโอลิมปิกได้เหรียญทองตั้งแต่ปีที่แล้วที่ ฟิลิปินส์ การที่สอนเขาเนี่ยฝึกให้เขาหาคำตอบด้วยตนเอง ค้นอินเทอร์เน็ตหรืออะไร ก็ได้ ใ้มันรู้ แจ่มเห็นจริงวันหนึ่งจะทำได้ไม่กี่ข้อห้าข้อสิบข้อแต่จะทำอย่างเนี่ยทุกวัน แล้วเขาก็จะเป็นคนรู้มากและตอบคำถามด้วยเหตุผล อยู่แล้ว สิ่งที่เขาู้มากเนี่ยมันเริ่มมีปัญหาที่โรงเรียน คือสิ่งที่เขาู้เนี่ยมันรู้มากกว่าที่โรงเรียนครูก็เริ่มรับไม่ได้ ครูว่า ป.4, ป.5 ก็คุยกับครู เขายกมือถามแล้วสิ่งที่ครูบอกเขามันไม่ถูกคือครูก็เลยไม่ค่อยชอบ เขาเริ่มอ่าน text ภาษาอังกฤษตั้งแต่ ป.5”

“การที่สอนการบ้านให้ลูกเนี่ยสอนคู่กับอินเทอร์เน็ตคือหนูรู้ว่าคำถามนี้ตอบว่าอะไรแต่หนูอธิบายเขาไม่ได้มากไม่ได้กว้าง หนูจะเปิดอินเทอร์เน็ตเรื่องนี้แล้วให้เขาอ่านว่าเหตุผลกว้างๆ มันคืออะไร อินเทอร์เน็ตเรื่องนี้หาคำตอบ ในภาษาไทย ในอินเทอร์เน็ตมันมีข้อจำกัดไม่ได้บอกทั้งหมดในสิ่งที่เขาอยากรู้ ลองให้เขาไปเรียนพิเศษ ครูที่ สถาบันกวดวิชาเขาแนะนำ Campbell เกี่ยวกับ Biology 3000 กว่าหน้าหลังจากเขาอ่านแล้วเขาก็จะอ่านเล่มอื่นๆได้เขาอ่านเรื่องที่เขาอยากรู้เขาจะอ่านก่อน เขาก็จะอ่านเรื่องหลังๆ เขาก็จะอ่านทีหลัง รู้ได้ว่าเขาเข้าใจโดยการให้เขาอธิบายให้ฟัง พ่อเขาเก่งภาษาอังกฤษพ่อเขาก็พูดภาษาอังกฤษกับลูก”

“พยาบาลยังชอบการเรียนแบบบรรยาย การค้นคว้าด้วยตนเองยังน้อย ต้องยอมรับ คือ ตอนกลางวันก็ทำงานแล้วมาเรียนก็ล่า ส่วนใหญ่เราเป็นหัวหน้างานกัน”

ประสบการณ์การเรียนมาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

“ช่วงนั้นที่เรียนไปแล้วทำอะไรไม่ได้คือเป็นพยาบาลปฏิบัติการแต่ตอนนี้เราเป็นหัวหน้า เราจำเป็นจะต้องใช้วิชาในเรื่องของการบริหารเข้าไปดูแลงานของตัวเอง ก็เลยคิดว่าเรียนสักหน่อย ก็ใช้เวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดเทอมสุดท้ายก็จะจบพอดี”

“ช่วงแรกจบมาใหม่ๆได้ไปอยู่ ICU กลายเป็นคนกระด้างเห็นความตายนี่เฉย เพราะเขาไม่รู้สึกลงใจ เขาไม่รู้สึกราก็ไม่รู้สึกลงใจ อยู่มาสัก 7-8ปี เขาร้องไห้นกันก็ไม่ร้อง ก็เลยออกมาย้ายไปอยู่ ธรรมดา ก่อนย้ายตามสามีมาก็ไปอยู่ผู้ป่วยนอก”

“พยาบาลเรียนในระดับ ป.ตรี แบบจบบัณฑิตก็บรรยาย และทดลองปฏิบัติการ แต่ก่อนขึ้นวอร์ดก็ต้องทดลองกับหุ่นก่อนฉีดยาตัวหุ่น แล้วค่อยไปดูคนไข้ข้างบนเวลาดูคนไข้ในวอร์ดก็จะมีครูพี่เลี้ยงที่หอผู้ป่วยก็จะมีครูพี่เลี้ยง ก็จะแนะนำเราว่าจะต้องทำอะไรแต่ก่อนที่จะขึ้นก็จะต้องได้วิชาการก่อน ในวิทยาลัยแล้ว ตัวหุ่นก็จะมีเส้นให้เห็นนะคะ แล้วก็มีเรื่องของ การวัดตำแหน่ง กะตำแหน่งที่ถูกต้อง ฉีดกล้ามเนื้อ ก็ต้องวัดให้ได้ก่อน คนที่เรียนจบกันหมด แต่ก็เปลี่ยนสายงานก็มี”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

“การเรียนรู้อาจจะเป็นครอบครัว อันดับหนึ่ง สามีก็จบแพทย์สูตินารี มีลูกสามคน เสร็จแล้วก็เรียน คอสมส์ๆ หลังๆก็ยาวขึ้น สุดท้ายมาลงอาเซีย มหิดล หนูก็เลยบอกว่าเรียนด้วย สามีพอไปเรียนเขาก็จะกลับมาเล่ามันเป็นอย่างนี้นะ มันมีเรื่องใหม่ๆมันเป็นการเปิดโลกทัศน์ ตัวเราเองพอ

เข้าสู่สายบริหารเรื่องงานนโยบายมันมามันจำเป็นจะต้องรู้ในหลายๆเรื่อง พักหลังๆ การที่จะเป็นผู้บริหารทางการพยาบาลต้องจบป.โท "

"ในขณะที่กำลังเรียนอยู่ก็มีคนชวนเรียน มสธ. เพื่อนที่ชวนชวนตั้งแต่สาขาพยาบาลเปิดปี 1 เป็น ปีแรกรุ่น 1 แต่ไม่เรียน มาเรียนเข้ารุ่น 8 รุ่น 8 ก็เลยลองสมัครดู ก็สมัคร ขณะที่สมัครมสธ. ไปก็เหมือนกับว่าไม่ได้ตั้งใจมาก แล้วก็สมัครของการบริหารพยาบาลของจุฬาไปด้วยปรากฏว่าได้ทั้ง 2 ที่ ก็เลยทางนั้นเป็นหลักสูตร 4 เดือน ก็เลยไปเรียนอันนั้นให้เสร็จ แล้วก็มาเรียนมสธ. ต่อ มสธ. เสาร์อาทิตย์ ก็เลยไม่มีปัญหาต่อกัน ก็พยายามที่จะจัดสรรเวลาคิดว่ามสธ.เรียนแค่เสาร์อาทิตย์ รุ่นนี้แค่ 10 กว่าคน"

4.1.11 นักศึกษบัณฑิตศึกษา สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

ประสบการณ์การเรียน

"ปวส. สาขาช่างไฟฟ้า เดิมชื่อ เทคนิคภาคใต้ ปัจจุบันเป็น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้ ที่สงขลา เมื่อ 10 ปีที่แล้ว มัธยมบวชเรียน ม.1-3 เรียน เป็นสามเณร เรียน 3 ทางพร้อมกัน เรียนนักธรรมเรียนบาลี และทางโลกเขา เรียกโรงเรียนปริยัติธรรม เปิดหลักสูตรสามัญควบคู่กับบาลีและพระไปด้วยพร้อมกัน จบ ม.3 เหมือนปกติ เข้าเรียนบาลี ป้ายเรียนทางโลก ถ้าเป็นบาลีก็เป็นพระ ถ้าสามัญก็เป็นฆราวาส สถานศึกษาอยู่ในวัดถือเป็น ครูที่สอนได้รับเงินเดือนด้วย เรียน 3 ปีวิทยาลัยเทคนิคตรัง มาเรียน ปวช.อีก 3 ปี ปวช.ที่ วิทยาลัยเทคนิคตรัง 3 ปี"

"สาขาช่างไฟฟ้าไปเรียนต่อที่สงขลา ปวส. สาขาเดิม จบทำงานที่ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย ที่ทุ่งสงเมื่อปี 32 เติบโตเรื่อยๆ ตามทิศทาง10 ปี ไปเป็นหัวหน้าจัดซื้อจัดจ้าง จนเป็นเจ้าของหน้าที่ความปลอดภัยในปี 48 ก็เริ่มเรียนปริญญาตรี อาชีวนามัยและความปลอดภัย"

"สอนในห้องเรียนปกติ มีกระดานดำ บรรยายไป สอนไป เหมือนที่เรียนปกติเข้าใจดีเหมือนกัน พระที่สอนบาลีบางวิชาก็มาสอนทางโลกด้วยสายสามัญปกติ เข้ามานั่งสอบทำข้อสอบประกาศณผลจบ ม.3 ก็เลิก ไปเรียน ปวช.ที่วิทยาลัยเทคนิคตรังปี1,2,3 ต่อเนื่องไปที่สงขลาจริงๆ ที่บ้านค่อนข้างลำบาก คิดว่าเรียนสายอาชีพจบอย่างไรก็ประกอบอาชีพได้พ่อแม่สมัยนั้นไม่ได้ให้แนวทางอะไรเราเรียนแล้วชอบ ก็เรียนได้ดี"

"เป็นวิทยาลัยสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก็สอนตามแนวทางของเขา วิชาการฝึกอาชีพ เราเรียนช่างก็เรียนทฤษฎีด้วย ปฏิบัติด้วยไม่แตกต่าง ปวส.จะละเอียดมากขึ้น ลงลึกมากขึ้น จะเป็นวิชาการมากขึ้น ปวช.เราฝึกปฏิบัติประกอบอาชีพได้ ซ่อมอะไรได้หมด เรียนแล้วก็ชอบ"

ด้วย” หลายปีกว่าจะมาเรียนมสธ.เป็นมหาลัยเปิดแล้ว มสธ.เป็นมหาวิทยาลัยเปิด พอรู้มาบ้างว่าเรียนทางไกล เรียนด้วยตัวเองมากขึ้น แล้วก็ไปสอบตามที่นัดเรารู้ว่าเรียนด้วยตัวเอง เป็นผู้ใหญ่แล้วก็ต้องรับผิดชอบตัวเอง แพนให้กำลังใจและช่วยจัดการหลายๆ เรื่องให้ ก็พอเรียนได้ คือเราทำงานด้านนี้อยู่แล้วในโรงงานบริษัทนี้ ทำได้อยู่แล้ว พอเรียนก็ยิ่งแน่นครบกระบวนการของมันเป็นส่วนหนึ่งของอนามัย ที่เราเรียกว่า safety first ต้องสนับสนุนเป็นสิ่งแรกเลยเพื่อความปลอดภัยตระหนักความปลอดภัยในการทำงาน

“แพนเรียน มสธ. มาก่อน ก็แนะนำให้เรียนซึ่งตรงกับสิ่งที่ทำงานอยู่จริงๆ ก็มีหลายมหาวิทยาลัยแต่มหาวิทยาลัยเปิดที่เน้นแข่งขันก็ต้อง มสธ.ได้รับการสนับสนุนจากที่บ้านให้เรียนและคิดว่า มสธ.ดีที่สุด แต่ไม่ได้เปรียบเทียบกับที่ไหน คือตรงกับสาขาที่ทำงานก็เรียนเลย ดูจากคู่มือโครงการที่จะเข้าเรียน แล้วซื้ออาชีพอนามัยความปลอดภัยซื้อมีอยู่แล้ว เรื่องงานมี ก็หาหลักสูตรให้ตรงกับงานที่เราทำอยู่”

“ใช่ ถ้าไม่ได้ทำงานทางด้านนี้อาจจะนึกไม่ออกก็ได้ ประสบความสำเร็จ คิดว่า การเรียนคือการทำความเข้าใจ short note การ high light ทำความเข้าใจเนื้อหา เราเรียนเพื่อไปสอบข้อเขียน จำให้เข้าใจแล้วไปสอบสิ่งที่ทำให้เข้าใจมากขึ้นคือ เราทำงานตรงนั้นแล้วเข้าใจ มองภาพออก ถือว่าเราทำอยู่แล้ว ประเมินความเสี่ยงก็จะง่ายขึ้น”

“ตามแผนการสอนจริงๆ ควรจะอ่านเรื่อยๆ ไปก่อน แต่ทำงานทุกวันใช้วิธีดูวันเสาร์-อาทิตย์เต็มทีอ่านไปพักผ่อนไปต่อเรื่องทั้งวัน ตัวเองอยู่ทุ่งสูง ถ้าสอนเสริมก็จะนัดที่ ศูนย์ มสธ. นครศรีธรรมราช หรือ โรงเรียนสตรีทุ่งสูง ซึ่งเป็นสถานที่สอบของ มสธ.”

“ไปฝึกปฏิบัติที่ มสธ.เลย กับที่โรงงานเราไม่ได้ฝึกอะไรใช้ มีโจทย์ให้ฝึก ที่ฝึกก็ฝึกโจทย์ไม่ได้ลงไปหาโรงงานจริงๆ คิดว่าทำความเข้าใจ อ่านหนังสือให้ดีกว่าเหมือนกัน ไม่ยากแต่ต้องมีเวลาเพียงพอจบ 2 ปี เห็นว่าช่วงหลังต้องเรียน 4 ปี

“มาฝึกปฏิบัติฯ ส่วนหนึ่งมีฝึกโจทย์และฝึกใช้เครื่องมือต่างๆไม่มี จริงๆ เขาส่งมาแต่ใช้การอ่านหนังสือเป็นหลักสื่อให้มาเป็นCD เสียงเคคดู แต่ไม่บ่อย เวลาไม่ตรงกับตารางออกอากาศวิธีการเรียน สื่อหลัก คือ สื่อสิ่งพิมพ์ ปรินท์ยูทูปก็มีบ้างสื่อวิดีโอและโทรทัศน์เวลาไป มสธ. ชอบที่อาจารย์อธิบายสอนเสริม เข้าใจดี เป็นกันเอง ไม่เข้าใจก็ถามได้อาจารย์ clear ให้เต็มที่อยู่ที่บ้านก็ปกติ shot note ไป high light ย่อใจความไปใช้ความเข้าใจ คิดว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว แต่มีบ้างต้องคุยกับครู เจอหน้าอาจารย์บ้าง แต่งานหนักๆ ที่มอบหมายให้ไม่ต้องเจอครู เขาให้ทำก็ทำ เราต้องทำได้ด้วยตัวเองเพราะเป็นผู้ใหญ่แล้ว สาขาที่ตัวเองเรียนสอดคล้องที่สุด ตรงที่สุด เนื้อหาตรงที่สุด

แต่เวลาเรียนก็ต้องจัดเอาเอง สังเกตคนที่มาสายอื่นมาเรียนด้วยกันตอน ป.ตรี เจอกัน เราได้เปรียบเพราะตรงสาขาเลย เขาก็นึกไม่ออกก็มาถาม มาปรึกษาจากที่เรียนตรงอยู่แล้ว ตัวเองทำหน้างานรู้อยู่แล้ว พอเรียนด้านวิชาการเข้ามาสอครบกัน ก็เข้าใจที่สุดว่าอะไรคืออะไร แน่นนอน องค์ความรู้ของวิชานี้ในการทำงานชีวิตจริงเราก็ต้องจัดโครงสร้างให้ได้ตามที่เรียนมา”

ประสบการณ์การเรียนรู้มาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

“เครื่องมือมีวิธีใช้อยู่แล้วก็ต้องศึกษา เช่น เครื่องวัดเสียง เครื่องวัดอุณหภูมิ ก็ต้องเรียนรู้วิธีการที่จะใช้ ถึงแม้ต่างสาขาพอมาเรียนในการใช้เครื่องมือ ถ้าใช้ไม่เป็นไม่ถูกก็จะได้ค่าที่ไม่ตรงได้เปรียบ เครื่องมือมีทุกอย่างแล้วเรียนจบมาสักพักหนึ่ง เป็นคนชอบอ่านหนังสือ ชอบศึกษาเรื่องราวต่างๆ แนวจิตวิทยา พัฒนาตนเองคิดว่าตัวเองน่าจะทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากขึ้นก็เลยเรียน ป.โท จริงๆ ชอบเป็นครู ชอบสอน ถ้าเรียนจบ ป.โท เราอาจช่วยเผยแพร่ความรู้เรื่อง safety ก็จำเป็นกับชีวิต อีกอย่างถ้าเราจบ ป.โท ก็จะได้ยกระดับขึ้นได้อีกตอนเรียน ปวส.ก็อยากเป็นครู ชอบช่วยเหลือในการอธิบาย บอกให้คนอื่นรับรู้ ถ้าเป็นครูสอนคนอื่นนอกจากสิ่งที่เป็นแกนในสิ่งที่เราสอน สามารถใส่สิ่งอื่นเข้าไปได้เยอะแยะมากมาย ให้เขารู้กว้างขึ้น ทั้งลึกและกว้าง ให้สามารถเติมเต็มได้”

“เพราะอยู่ safety นอกจากสอน safety ตรงๆ แล้ว เราสามารถอธิบายความเชื่อมโยงต่างๆ ได้ให้เขาเข้าใจ กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง safety ของผู้รับเหมา พนักงาน คิดว่าเรื่องความปลอดภัยเข้าได้ทุกเรื่องเราอธิบายเรื่อง safety ในโรงงาน safety ในที่บ้าน การเดินทาง ทุกๆ อย่างบางคนอาจจะลืมไป safety เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต ถ้าคุณลืมไปคุณพลาด คุณจบเลย พิจารณาไป ให้ความสำคัญได้เลย ที่ไหน safety เป็นเรื่องเดียวกันอย่างที่คุณบอก ถ้าทุกคนรู้ว่า safety เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตก็จะตระหนักมากขึ้นในโรงงานก็มี project หนึ่ง เรื่องความปลอดภัยของชุมชน ผู้ร่วมธุรกิจ เขาพูดทั้งหมด”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

“ตอนที่เรียนต่อได้เกรดไม่เยอะ ดูข้อกำหนด ป.โท หลายๆ ที่ต้องได้ 2.5 ขึ้นไป ตอนจบก็ได้ 2.3 เอง คิดจะเรียน ป.โท สายเดิมใหม่ สายอาชีพอนามัย หรือสายการจัดการ คิดไปคิดมาไม่ได้ตกลงจะเลือกเรียนอะไร”

“ดูตัวเองด้วย อยากจะเรียนบางอันข้อกำหนดเขาเข้มงวดเราไม่ถึง สุดท้ายดูไปดูมา มนุษยนิเวศ ก็แปลคดี ศึกษาดู พอเรียนไปเรียนมาก็ไต่เลยนี่คือสิ่งที่เป็นประโยชน์อย่างที่ได้พูดกับ อาจารย์ว่า ป.โท น่าจะทำอะไรได้มากขึ้น ครอบครัวมีปัญหาเรื่องทุกอย่างเริ่มจากตรงนี้หมดเลยมี เอกเดียว พัฒนาครอบครัวและสังคม การเปลี่ยนแปลงของสังคมและครอบครัว เชื่อมได้หมดเลย แขนงของวิชา คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางครอบครัว นี่คือพื้นฐานของทุก ที่ สถาบันครอบครัวดี อย่างอื่นก็ดีตามไป ชุมชนดี สังคมดี ประเทศชาติดีเข้มแข็ง ประมาณนี้”

“อยากเรียน จริงๆ แล้วเกรดไม่ถึง 2.5 ตามข้อกำหนด ต้องเป็นผู้เรียนทดลองเรียนก่อน ตัวเราอยากเรียนและ มสธ. ให้โอกาสทดลองเรียนก่อน ได้เรียนในสิ่งที่อยากเรียน แต่เราก็ได้เรียน ตามที่อยากเรียนมีเพื่อนๆ ที่ออกไปตอนนี้เหลือ 14 จาก 27 แล้วไม่ใช่ตัวเองก็เลยออกไปคนที่ใช้ก็ ยังเรียนต่อ”

4.1.12 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ประสบการณ์การเรียนรู้

“เป็นคนจังหวัดลพบุรี เรียนโรงเรียนรัฐบาลตลอด มีครูสอนชั้นปกติทั่วไป นั่งเรียนทั้ง class อาจารย์สอนวิชาละท่าน อาจารย์จะสอนก่อนแล้วให้การบ้านกลับไปทำ เข้าก็มาส่ง แต่ ตัวเองเมื่อกลับบ้านจะ short note ว่าวันนี้เราเรียนอะไรไป มีประเด็นอะไรสำคัญ แล้วไปอ่าน หนังสือ สมัยก่อนไม่อ่านก่อน อ่านตามหลัง สอนเสร็จ ทำการบ้านเสร็จ แล้วอ่านหนังสือจนดึกแต่ ไม่อ่านล่วงหน้า”

“ก่อนเข้ามหาวิทยาลัยดีตลอดได้ที่ 1 แต่หลังมหาวิทยาลัยประวัติ drop เปลี่ยนไปคนละ เรื่องเลย แต่ตั้งแต่อายุ 6 จะได้ที่ 1-3 ตลอด ถ้าเปรียบเทียบกับพ่อแม่สมัยปัจจุบัน เรา จะมองว่าพ่อแม่ปัจจุบันจะเป็นคนที่มีความรู้ จะรู้และแนะนำลูกได้ว่า จะไปทางไหน จะสอนอะไร ลูกควรจะทำตัวอย่างไร แต่ย้อนกลับไปพ่อรับราชการ แม่เป็นแม่บ้าน เพราะฉะนั้นไม่ได้สอน ไม่ได้ชี้แนะว่าลูกต้องเป็นอย่างไร แค่เห็นลูกอ่านหนังสือ ตั้งใจเรียน แค่นั้นพ่อแม่พอใจแล้วไม่ได้ มาสอนมาก เขาไม่รู้จะสอนเราอย่างไร ให้เราไปทางไหน”

“คือ ตอนที่เรียนค่อนข้างตั้งใจฟัง โดยปกตินิสัยกลับบ้านมาตอนเย็นจะนอนจนถึง 2 ทุ่ม แล้วอ่านหนังสือยาวถึงตี 1 ปฏิบัติอย่างนี้มาตลอด แล้วทำ short note จด อ่านแล้วจด ณ ตอน นั้นไม่ได้มีแรงจูงใจ ไม่ได้รู้เลย ถ้าเป็นเด็กสมัยนี้เขาเรียนดีเขาจะตั้งเรียนอย่างนี้เพื่ออนาคตเขาจะ เป็นอะไร แต่สมัยก่อนไม่รู้เลย รู้แต่ว่าอาชีพรอบข้างเราก็คือ รับราชการ ไม่ทหาร พยาบาล ก็ครู

ณ ตอนนั้น ถ้าถามว่าแรงจูงใจที่ทำให้เราตั้งใจเรียนไม่รู้หรือ รู้แต่ว่าเรียนแล้วสนุก ได้เกรดดี อยากได้เกรดดีแล้วที่ผ่านมาก็จะค่อนข้างดี ก็เลยรู้สึกสนุกกับการอ่านหนังสือ รู้แต่ที่ว่าเราอ่านแล้ว ไปตีวให้เพื่อน รู้สึกสนุกที่ได้ไปสอนเพื่อน”

“ตอนเรียนก็ค่อนข้างตั้งใจแล้วก็ถ้าไม่รู้อะไร สงสัยก็จะถามอาจารย์เลย ตอนเย็นกลับมา ทบทวนอีกที วิธีการสอนของคุณครูก็ค่อนข้างประทับใจ อย่างภาษาอังกฤษจะชอบมากเพราะว่า อาจารย์ที่สอนเขาจะ friendly กับเด็กมาก เขาจะสนใจตัวเด็กทุกๆ คน ใครอ่อนตรงไหนหรือ อะไรจะทำให้กำลังใจ คนอ่อนอาจารย์ก็จะเข้ามาเป็น chocking ให้ด้วย สมัยก่อนไม่มีเลย จะมา เรียนอีกที่ตอนที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ม.5 เพื่อจะ entrance เรียนประถม มัธยม ที่ลพบุรีตลอด ตอนช่วงที่มาพิเศษเพิ่มเติมจะเป็นปิดเทอมใหญ่ที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ไม่มี พ่อแม่ก็ไม่ได้สอน ปกติแล้วเพื่อนชอบมาที่บ้าน หรือบางทีก็นัดไปที่โรงเรียน เพราะตอนนั้นเราเกรดดีกว่าคนอื่น ทุก วิชาจะดีหมด ยกเว้น ภาษาไทยกับสังคม คือ พวกชีวะ เลข จะดีหมดเลย พอเราได้เกรดดีจะสรุป เป็นประเด็นๆ ไปตีวเพื่อน เพื่อนก็จะโอเคให้ตีวให้ เพื่อนขอร้องให้ช่วยจากที่ดูแล้วเราได้เกรดดี เขา เลยบอกให้ช่วยตีวให้ อาจารย์สอน เรานั่งฟัง แล้วก็จด มีตำราอยู่ในมือด้วย ส่วนใหญ่จะตามตำรา เท่าที่จำได้ ไม่ได้มีอะไรเป็นแรงจูงใจ แต่ว่าเวลาที่เรารอหนังสือพ่อแม่จะรู้ว่าเป็นคนอย่างไร คือ กลับไปบ้านนอนเพื่อที่จะตื่นมาอ่านหนังสือ แม่จะนั่งเป็นเพื่อนตลอดเพื่อไม่ให้เราอยู่คนเดียว เหมือนเป็นกำลังใจให้ แต่ไม่ได้สอนอะไรมีพี่อีก 2 คน แต่ต่างคนต่างอ่านไม่เกี่ยวข้องกันเลย ไม่ได้มาตีวกัน มาสอนกัน มีคนเดียวที่นอนก่อน ชอบ ชอบอยู่ตอนกลางคืนมากกว่าเพราะรู้สึกสบาย เจ็บ รู้สึกมีสมาธิมากกว่าเป็นนิสัยมากกว่า รู้สึกว่าเรียนมาแล้วเหนื่อย จึงนอนก่อนตื่นมาแล้วจะ ได้ยาว ด้วยความคิดที่ว่ากลางคืนมันเจ็บสงบไม่เลยถ้าเทียบกับเด็กสมัยก่อนก็ไม่ถือว่าจริงจัง เพราะสิ่งแวดล้อมเราไม่มีไปร้องเพลง ไปคาราโอเกะ สภาพสิ่งแวดล้อมสมัยก่อนกับสมัยนี้ก็ไม่ เหมือนกันแล้ว ออกกำลังกายไม่ได้ ออกถามว่าเล่นก็กลับบ้านมาออกมาเล่นกับเพื่อนหน้าบ้าน นิดหนึ่ง แล้วก็มานอน ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นเรื่องเป็นราวอะไร”

“ตอนนี้ยังมาพูดกับเพื่อนเลยว่า สมัยนั้นกับสมัยนี้วิธีการแนะแนวต่างกันโดยสิ้นเชิง สมัยนี้เด็กจะรู้ตั้งแต่ต้นเลยว่า เขาอยากจะเป็นอะไร อยากจะเป็นหมอ อยากจะเป็นวิศวฯ แล้วเขา จะต้องเรียนอย่างไรเพื่อให้สอบได้อย่างไร สมัยก่อนเรารู้แค่ว่าอาชีพรับราชการ แพทย์ พยาบาล ทหาร ครู เป็นฟอร์มของเด็กผู้หญิงอยู่แล้ว คือ เรียนไปตามเรื่องขอให้ได้เกรดดี แต่ไม่ได้มี จุดมุ่งหมายว่าเรียนไปเพื่อให้ได้อะไร ยังย้อนคิดเลยว่า สมัยก่อนเรารู้ว่าหมอดูอย่างไร เราต้อง ทำอะไร คือตั้งเป้าไว้ว่าต้องอ่านอย่างไร ทำอย่างไร ให้ได้คะแนนดีๆ ออกมา เพราะว่ากาแนะ

แนวสมัยก่อนไม่ค่อยมีบทบาทหรือเห็นลู่ทางเหมือนสมัยนี้ แน่แนวไม่ค่อยมีบทบาทเท่าไร ไซ้ เพราะสมัยก่อน entrance ไม่ได้อยู่ในความคิด คือไม่ได้มุ่งเลยว่าชีวิตจะต้องเข้า entrance คือ สอบที่ไหน ได้ที่ไหนก็ไปเรียนที่นั่น อย่างพยาบาลทหารด้วยลักษณะภูมิของจังหวัดลพบุรี ส่วนมาก จะเป็นลูกทหารกันทั้งนั้น แล้วเมื่อก่อนพยาบาลทหารก็รู้ว่าเป็นอย่างไร เพื่อนไปสอบเราก็ไป สอบบ้างก็เผอิญติด ส่วน entrance เราก็ไม่รู้วิธีเลือกว่าต้องเลือกอย่างไร มีวิชาอย่างไร ถ้าเรียน อย่างนี้แล้วจะเป็นอะไรต่อ เรื่องของ entrance ในสมองค่อนข้างน้อยมาก”

“ตอนนั้นสอบ entrance ติดของเกษตรฯ จำไม่ได้ว่าคณะอะไร จำได้ว่าคะแนนไม่สูงมาก แล้วสอบของครูที่เรียกว่าครุทายาท ก็ติด แต่เผอิญมาติดพยาบาลทหารก่อนก็เลยมาเรียน พยาบาลทหาร เพราะว่าเรียนฟรีหมด จ่ายค่าเทอมเข้าแค่นิดเดียว วิทยาลัยกองทัพก ที่ อนุสาวรีย์ พระมงกุฎฯ ปริญญาตรีของมหิดล รับปริญญาของมหิดล 4 ปี”

ตามเพื่อนมาสมัครไม่ทราบ มาทราบตอนปฐมนิเทศว่าเป็นอย่างไร คร่าวๆ ก็พอรู้ โดย ส่วนตัวคงจะรู้ว่าเรียนพยาบาลคงไปเรียนหนังสืออย่างเดียวไม่ได้ เพราะเราต้องดูแลคนไข้ต้องมี ปฏิบัติด้วยมารู้ตอนสอบได้ ตอนสมัครก็ยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่า พยาบาลทหารกับพยาบาลสาธารณสุข ต่างกันอย่างไรตอนนั้นก็สอบพยาบาลสาธารณสุขได้ แต่ว่าเลือกพยาบาลทหาร ตอนตัดสินใจ เลือก ความจริงพอก็เป็นทหาร พอบอกว่าพยาบาลทหารคืออยู่แล้วติดมา จบมาก็ได้มีศให้ พอมี ส่วนในการตัดสินใจเลือก

ทุกคนไม่ว่าจะอยู่กรุงเทพฯ ก็ต้องนอนที่หอพยาบาลทั้งหมด คือ จันทร์-ศุกร์ ทั้งเรียนทั้ง นอนอยู่ที่วิทยาลัยเลย ตอนเช้า 8 โมง ถึง 4 โมงเย็น ก็มีอาจารย์เข้ามาสอน เหมือนเรียนทั่วๆ ไป แต่ละวิชาจะมีภาควิชาไหน นี่ นั่น อาจารย์จะสลับกันมาสอน แล้วก็จะมีการเชิญอาจารย์แพทย์ พยาบาลสลับกันมาสอน เรียนคืออาจารย์สอนหน้าชั้น แล้วก็ lecture มีต้องขึ้นปฏิบัติบนบอร์ด ก็ ขึ้นไปปฏิบัติบนตึกซึ่งคุณครูพี่เลี้ยง ก็จะเป็นพี่พยาบาลหรืออาจารย์หมอมือที่อยู่บนตึกเป็นครูพี่เลี้ยง อีกทีหนึ่งด้วย Lecture 4 ปี หมดเลย ไม่ ส่วนมากเป็นปีแรก ปี 1 จะเป็นเบสิกก่อน จะมีวิชาอนา โตมี ฟิสิกส์โอโลจี เรียนภาษาอังกฤษ พยาบาลที่นี่อื่นคือมีหลักสูตรวิชาทหารด้วย ช่วงปีแรกจะเรียน พื้นฐานก่อน พอปี 2 จะเริ่มขึ้นฝึกบนบอร์ด ซึ่งช่วงที่ขึ้นฝึกบนบอร์ดก็จะเรียนทั้งทฤษฎีและมีเรียน ปฏิบัติบนบอร์ดด้วย ก็จะมีวิชาสูติ ศัล อายุรกรรม การขึ้นบอร์ดก็จะเปลี่ยนกันไปตามว่า ณ เวลา นั้น ปีนั้น เราเรียนเรื่องอะไร ถ้าเรียนเรื่องสูติก็จะขึ้นบอร์ดสูติถ้าเรียนเรื่องเด็กก็จะขึ้นบอร์ดเด็ก แล้วแต่ภาควิชาที่สอนตอนนั้น ทั้ง lecture ด้วย ปฏิบัติด้วย มีออกฝึก ฝึกทั้งในโรงพยาบาลและฝึก ข้างนอก คือ จริงๆ แล้วโดยบทบาทของพยาบาลทหาร มีหน้าที่ในการสนับสนุนการรบก็คือ เช่น

เมื่อก่อนชายแดนที่มีปะทะกัน ก็จะเป็นหน่วยงานสนับสนุนของการแพทย์ เพราะฉะนั้นจะมีวิชาทหารที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยในสนาม เช่น ถ้ามีผู้ป่วยมาเราจะขนย้ายอย่างไร แล้วมีการไปตั้งฐานเรื่องของพยาบาลทหาร จึงจำเป็นต้องเรียนวิชาทหารด้วยเพราะว่าเราก็เป็นทหารด้วย”

ประสบการณ์การเรียนมาใช้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นหรือที่ทำงาน

“ปีแรก ถ้าอนาโตมีก็จะเรียนกับรุ่นก่อน ปีแรกจะมีการเรียนพื้นฐานพยาบาล ตอนแรกจะเรียนกับรุ่นด้วย ถ้าเรียนอนาโตมีเราก็จะเรียนกับอาจารย์ใหญ่ ถ้าพื้นฐานจะฉีดยา จะอะไรอย่างไร พื้นฐานตอนแรกฉีดยากับรุ่น ฉีดยากับหมอนก่อน ฉีดยาพอฉีดยากับรุ่นหมอนเสร็จ ก็จะมาจับคู่กับเพื่อนฉีดยากันเอง มีอาจารย์อธิบายด้วยตลอด ยังมีบ้างแต่ทำไม่ค่อยได้ เพราะของวิทยาลัยพยาบาลทหารจะมีเวลาเข้มงวด เช่น 4 โมงเย็น จะมีเวลาให้เบรคเสร็จแล้วทุกคนต้องออกมาเล่นกีฬาเราจะนอนหลัง 4 โมงถึง 2 ทุ่มไม่ได้แล้ว ให้เบรคประมาณครึ่งชั่วโมงแล้วหลังจากนั้นต้องเล่นกีฬา เล่นกีฬาเสร็จประมาณ 5 โมงครึ่ง ถึง 6 โมง ทุกคนต้องกินข้าว จำไม่ค่อยได้ เพราะโรงครัวจะเปิดแค่นี้ถึงแค่นี้ พอ 6 โมง ต้องไปสวดมนต์ ฟังกฎระเบียบ มีรุ่นพี่มาอบรมเรื่องกฎ ระเบียบ วินัย หรืออะไรอย่างนี้ แล้วต้องสวดมนต์ถึง 2 ทุ่ม เข้านอน ปี 1 ก็จะมีกฎระเบียบว่าเปิดไฟได้ถึงแค่ 4 ทุ่ม หลังจากนั้นต้องปิดไฟทุกคนต้องนอนหมด จะทำแบบเดิมไม่ได้ พอปี 2 ก็เปิดไฟได้เต็มที่ไม่มีปัญหา จะมีอาจารย์ท่านหนึ่งที่เป็นที่ประทับใจและเราสนใจเรียน บุคลิกของอาจารย์ คือจะจำชื่อนักเรียนได้หมด จำชื่อจริงนักเรียนได้หมดทุกคน นักเรียนก็จะรู้สึกว่าการไม่อาจารย์จำเราได้ออกมาพูดกันเพราะอาจารย์จำชื่อได้ อีกท่านหนึ่งที่ประทับใจ คือ ลักษณะการสอนเรื่องของคน เรื่องของโรค จะมีลักษณะเชื่อมโยงว่า ถ้าเป็นอย่างนี้ คนไข้จะมีอาการอย่างไร เกิดจากสาเหตุไหน คือลักษณะการสอนอาจารย์มีความเชื่อมโยงและทำให้เราเห็นภาพได้อย่างชัดเจน ทำให้เราเกิดการเรียนรู้และจำค่อนข้างง่ายจะบอกว่าแปลกใจตัวเองเหมือนกัน ตั้งแต่ปี 1 ก็ยังโอเคอยู่ ตั้งแต่ปี 2 เป็นต้นมา สิ่งที่เราเรียนได้มาตั้งแต่มัธยมถึง ม.ปลาย เกรดตก เรียนผ่าน 2.5, 2.3 มาตลอด แล้ววิชาหลักๆ วิชาการพยาบาล คะแนนก็จะไม่ค่อยดี ปกติจะปิดเทอม 2 สัปดาห์ ก็จะมีแก๊งอยู่แก๊งหนึ่งแต่หลายคนเหมือนกันที่จะได้หยุดสัปดาห์เดียว ยังแปลกใจตัวเองมาจนถึงปัจจุบัน ทำไมเรียนพยาบาลเกรดตกมากๆ ขนาดเพื่อนที่เรียนมาด้วยกันยังบอกไม่น่าเชื่อว่า ทำไมเรียนพยาบาลคะแนนร่วงลงมากๆ จากเคยได้ 3 กว่าเกือบ 4 เหลือ 2.3, 2.4, 2.5 แล้วตอนจบพยาบาลเกรดแค่ 2.43 เอง”

คิดอยู่เหมือนกัน 1. อ่านหนังสือน้อย จับประเด็นไม่ได้ ถ้าเทียบความสนใจในการเรียนคือลดลงอย่างเห็นได้ชัด เป็นนิสัยส่วนตัวหรือเปล่า เพราะจะไปโทษอาจารย์หรืออะไรก็ไม่ใช่ กิจกรรม

มีผลเหมือนกัน เพราะมันเป็นเวลา ตอนเช้าต้องตื่นเวลานี้เข้าห้องน้ำ อาบน้ำได้ถึงเวลานี้เท่านั้น ทุกอย่างจะมีลิมิตเวลา ตอนเช้าต้องตื่นมาวิ่งมันเป็นโรงเรียนทหาร ถ้าจำไม่ผิดต้องตื่นมาวิ่ง 6 โมง ถึง 6 โมงครึ่ง แล้วมาเข้าแถวอบรมหน้าชั้นก่อน แล้วมีกฎระเบียบรุ่นพี่ซ้อมรุ่นน้อง มีพวกนี้เข้ามา ค่อนข้างเยอะเหมือนกัน เคยคิดว่าทำไมคะแนนตกอย่างไม่น่าเชื่อ เพื่อนๆ ที่เคยเรียนมาตั้งแต่ มัธยมแล้วมาเรียนด้วยกันก็ไม่เชื่อว่าทำไมเกรดเราตก 1. อาจจะมีเรื่องอื่นด้วย 2. อ่านหนังสือจับ ประเด็นไม่ได้เลย 3. พอง่วงนอนก็จะอ่านหนังสือไม่ได้เลย ฟีนก็ไม่ได้ ก็เลยนอนดีกว่าอาจจะเกี่ยว วิธีชีวิตเปลี่ยนความพยายามก็ลดลง เพราะมันมีผลพออ่านหนังสือไม่ได้ ทำอะไรไม่ได้และรู้สึกว่า เกรดต่ำ เป็นลักษณะส่วนบุคคลคือ คนเราเวลาทำอะไร เวลาเครียดมี 2 อย่าง คือ แรงขับ กับ แรง ถดถอย แล้วเราไม่เหมือนคนอื่นที่ได้เกรดต่ำแล้วจะสู้เพื่อให้ได้เยอะขึ้นมา แต่เป็นคนประเภทพอ เกรดต่ำแล้วถอย ไม่กระตุ้นตัวเอง ลักษณะส่วนบุคคลมากกว่า คิดว่าไม่ผิดที่เรียนพยาบาลและ คิดไม่ผิดที่เรียนพยาบาลทหาร เพราะว่าลักษณะพยาบาลทหารไม่ได้ทำหน้าที่เฉพาะพยาบาล อย่างเดียว กึ่งหนึ่งทำหน้าที่ทหาร กึ่งหนึ่งทำหน้าที่พยาบาล คือ ส่วนตัวสามารถที่จะเปลี่ยนสาย งานไปทำงานทหารได้ คือทำงานตามหน่วยงานทหารต่างๆ ได้ เคยไปลองมาแล้วมันไม่ใช่ ลักษณะที่ตัวเองเรียน ที่ตัวเองชอบมา ตอนนี่ก็คือ ไม่ทำงานทหารเต็มตัว ยังทำหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาอยู่ แล้วรู้สึกว่าชอบ แล้วคิดไม่ผิดที่ได้โอกาสมาเรียนตรงนี้ ตอนนั้นถึงจะได้เกรดต่ำก็ไม่ รู้สึกว่าตัวเองเลือกผิด ทำไมไม่เป็นครู ทำไมไม่อะไรอย่างนี้ แพทย์ที่ไม่ได้เลือกเพราะไม่เคยมีใคร มาแนะนำเลยว่า ความแตกต่างแพทย์ พยาบาล หรือสายอะไร ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายในการเลือก รู้แต่ว่าสอบได้ก็เอา ครูก็ได้ เอ็นท์ ก็ได้ แต่รู้สึกว่าลักษณะพยาบาลทหารเป็นอย่างไร เลือกเรียน พยาบาลทหารดีกว่า และปัจจัยหนึ่งคือ ประหยัดค่าศึกษา เพราะว่าเมื่อก่อนพยาบาลทหารจะ เสียแค่เทอมแรกเทอมเดียวเท่านั้นที่ลงทะเบียน แล้วหลังจากนั้น เสื้อผ้าทุกอย่างฟรีหมด มีเบี้ย เลี้ยง ทุกอย่างฟรีหมด เสื้อผ้า รองเท้า มีเบี้ยเลี้ยง อาหารฟรี ทุกอย่างได้หมดก็ประหยัดพ่อแม่เรา ด้วย เยอะ ตอนนั้นรุ่นหนึ่งรับแค่ 60 คน สอบเป็นหมื่น มีมาจากลพบุรีประมาณ 9 คน ซึ่งเป็นห้อง เดียวกันเสีย 4 คน เพราะว่าเป็นลูกทหาร ลพบุรีจะเป็นเมืองทหาร มี ใน 60 คน จะแบ่งเป็น 2 รุ่น เขาเรียกว่า รุ่นบุตร กับ รุ่น ทบ. รุ่นบุตร หมายถึง จะเป็นลูกทหารเท่านั้น รุ่นทหารบก จะเป็น ลูกใครก็ได้ ลูกทหารก็ได้หรือลูกพลเรือนก็ได้ ซึ่งจะมีประมาณ 25 คน ต้องได้ที่ 1-25 เท่านั้น ที่จะ ได้รุ่น ทบ. เพราะว่า รุ่น ทบ. จะได้เบี้ยเลี้ยง จะได้ค่าเล่าเรียนฟรี ตั้งแต่เลขที่ 26-60 จะได้แค่ค่า เบี้ยเลี้ยง ไม่ได้เงินเดือน มีเงินเดือนตั้งแต่ตอนเรียนถ้าเป็นทหารบกให้ จบ 4 ปี ก็ติดยศเลย

ปฏิบัติชอบเรียนทฤษฎีเป็นบางวิชา ที่บอกประทับใจอาจารย์ที่สอนเชื่อมโยงให้เห็นภาพ เพราะฉะนั้นก็จะชอบที่จะปฏิบัติในการเรียนวิชานั้นค่อนข้างมาก แต่ถ้าวิชาไหนที่เราไม่ค่อยชอบ ปฏิบัติไม่ต้องทำข้อสอบจะมีคะแนนส่วนปฏิบัติ เพราะอย่างทำข้อสอบเราต้องจำทฤษฎี แบบนี้ แบบนี้ ไม่ใช่ปฏิบัติไม่ต้องจำทฤษฎี แต่มันเป็น step 1, 2, 3 ถ้าปฏิบัติคนไข้เป็นอย่างนี้ ต้องอย่างนี้ อย่างนี้ จริงๆ ต้องเอาความรู้ในทฤษฎีใช้ แต่เราไม่ได้เครียดเหมือนกับว่าเราเรียนทฤษฎีแล้วไปสอบ เราต้องจำค่อนข้างเยอะ แต่ปฏิบัติเราก็จำหลักการมาแล้วจะ relax มากกว่า ต้องมีเพราะทำกับชีวิตคน บางเรื่องที่มีมันเป็นอันตรายเขาปล่อยไม่ได้ เขามีประกบตลอด แต่บางเรื่องปล่อยได้ คือจะมีเขาเรียก หักถถการ เช่น ฉีดยาคนไข้ อาจารย์ต้องประกบตลอดปล่อยไม่ได้เลย แต่บางอย่าง การพยาบาลพื้นฐาน เช่น เช็ดตัว ป้อนข้าว ก็ถือเป็นหน้าที่หนึ่งของการดูแลคนไข้ ซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อชีวิตเขาหรืออะไรมาก แบบนี้ไม่ได้ประกบอย่างใกล้ชิด จะเป็นอาจารย์พยาบาลบนบอร์ดช่วยดูแลอีกทีหนึ่งแต่ไม่ได้ประกบติด ขึ้นอยู่กับลักษณะงานมากกว่า อันไหนที่ซึ่งเรียสกับชีวิตก็ประกบตลอด เขาก็มีวิธีการเช็คคลิสต์มีใบประเมินผลของเขา วิธีการให้คะแนนจะให้อาจารย์บนบอร์ดประเมินด้วย แล้วจะมีเกณฑ์การประเมินมาให้ด้วย”

สาเหตุที่เลือกเรียน มสธ.

“ตอนอยู่ต่างจังหวัดที่อุดรฯ มีผู้บริหารโรงพยาบาล รุ่นพี่เรียนประมาณ 3-4 คน จริงๆ มสธ. รู้จักมานานแล้ว แต่ตอนแรกไม่คิดจะเรียนก็ยังไม่สนใจอะไรมากมาย มีรุ่นพี่เป็น ผอ. โรงพยาบาล เป็นเภสัชที่เรียนค่อนข้างสนิทกันเขาเรียนบริหารโรงพยาบาล ก็ดีนะเป็นเรื่องใกล้ตัว แล้วเราสามารถเอาไปใช้ได้ ก็เลยเรียนประมาณ 22 ปี อย่างมาก ประสบการณ์คือ ใช้ทฤษฎีอย่างนี้มาประกอบกับสิ่งที่เราทำมา แล้วการบริหารโรงพยาบาลเป็นเรื่องเกี่ยวกับงานคุณภาพ เราก็จะนึกเห็นภาพออกว่าสิ่งที่เขาพูด ตัวอย่างมันคืออะไร อย่างเป็นบ้าง อย่างวิชาการระดับ หลักการอย่างนี้ ในโรงพยาบาลอย่างนี้ มันประกอบเป็นตัวอย่างแล้วทำให้เราเห็นภาพตามทฤษฎีที่สอนทราบมาก่อนอย่างคร่าวๆ ว่า ต้องเรียนด้วยตัวเอง ต้องเป็นคนแบ่งเวลาเป็น แล้วต้องที่จะสามารถจัดการชีวิตในการเรียน เรื่องส่วนตัว คือต้องเป็นคนบริหารเวลาได้ดี เราถึงจะเรียนได้ประสบความสำเร็จจาก มสธ. ส่วนมากใช้ internet เปิด web site แล้วหนังสือที่ มสธ. ส่งให้”

จากข้อมูลข้างต้นจะเชื่อมโยงข้อมูลไปสู่กระบวนการเรียนการสอน e-Learning โดยผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ในรอบที่ 2 และ 3 ซึ่งจะขอแสดงผลในส่วนของส่วนที่ 2 เนื่องจากการศึกษาในระบบ

ทางไกลกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้ออกแบบการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาที่
ให้ใช้ e-Learning สื่อการสอนในระดับปริญญาโท ซึ่งผลการวิจัยที่เชื่อมโยงไปในส่วนที่ 2

4.2 ปัจจัยและสถานะเงื่อนไขที่สนับสนุนและขัดขวางความสำเร็จของการเรียน e-learning และกระบวนการเรียน e-learning

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) การสัมภาษณ์รอบ 2 และรอบ 3 ผู้วิจัย
สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวนมากไม่ว่าจะเป็นจากการสัมภาษณ์ การสนทนาข้อมูลจาก
วัสดุและบันทึกทางวิชาการ เอกสารหลักฐานทางวิชาการ ดังนั้นที่ผู้วิจัยนำมา สรุปเกี่ยวกับ
ประเด็นที่มีความสำคัญมากที่สุดทั้งนี้ผู้วิจัยจำเป็นต้องเปิดรับและมีทัศนคติไม่แอนเอียง ตลอดจน
ค้นหาสิ่งที่ปรากฏออกมาด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การเก็บรวบรวมที่ได้ผู้วิจัยได้
ดำเนินการวิจัย

สัมภาษณ์ผู้เรียน เกี่ยวกับรายละเอียดของประสบการณ์การเรียน e-Learning ของ
บัณฑิตศึกษา ในการเรียนการสอน โดยเว้นระยะจากการสัมภาษณ์ครั้งแรก

จากคำถามในการวิจัย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รับรู้
การเรียนด้วย e-Learning อย่างไร การเรียนรู้โดย e-Learning อะไรที่นักศึกษาต้องการให้มีการ
ปรับปรุงแก้ไข และสภาพการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเรียนการสอน e-Learning ของ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นอย่างไร

ซึ่งข้อมูลภูมิหลังของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ผู้เรียนส่วนมากเข้ามาศึกษาเพื่อ
ต้องการความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและเป็นการศึกษาของผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นจุดแข็งของ
มหาวิทยาลัยที่เป็นมหาวิทยาลัยเปิดโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและขยายโอกาสทาง
การศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ดังนี้

ปรัชญาและวิสัยทัศน์

เป็นแนวทางกว้างๆ สำหรับการดำเนินงานของหลักสูตรต่างๆ ที่สอดคล้องกับปรัชญาการ
เรียนการสอนทางไกล และเน้นการศึกษาเล่าเรียนด้วยตนเอง จากแหล่งความรู้และวิทยาการที่จัด
ในรูปฐานความรู้ผ่านสื่อประสมประเภทต่างๆ รวมถึงแหล่งวิทยาการในชุมชนและสังคม

สภาพ ปัญหา และความต้องการของสังคม

เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม (โครงสร้างพื้นฐานของสังคม และของนักศึกษา/ผู้เรียน
โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จิตภาพ และสังคมที่มีผลกระทบต่อวิถี

การศึกษาของนักศึกษา/ผู้เรียน) ปัญหาสังคม (จุดอ่อน สภาพบีบคั้น และข้อจำกัด ที่เกี่ยวกับหรือเป็นผลมาจากการด้อยคุณภาพด้านกำลังคน) และความต้องการของสังคม (ข้อมูลที่สะท้อนสิ่งที่สังคมคาดหวังเพื่อให้ได้กำลังคนที่มีคุณลักษณะความรู้ และประสบการณ์) เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา/ฝึกอบรม

ธรรมชาตินักศึกษาและมาตรฐานบัณฑิต

ธรรมชาตินักศึกษา เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษา อายุ อาชีพ สถานภาพทางสังคม และความพร้อมในการรับสื่อ และความคาดหวังของนักศึกษา/ผู้เรียน ส่วนมาตรฐานบัณฑิต ครอบคลุมมาตรฐานด้านประสบการณ์มาตรฐานด้านองค์ความรู้ มาตรฐานด้านคุณธรรม และมาตรฐานด้านทักษะชีวิตเพื่อการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากข้อมูลงานวิชาการและข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า การเรียนของผู้เรียนที่เป็นนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. การเรียนเกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และความพร้อม ตามความสะดวกของผู้เรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่และมีงานทำแล้ว มีแรงจูงใจและมีเหตุผลเฉพาะตัวในการเรียน เพื่อใช้ในการใช้ในการพัฒนาตนเอง งานที่รับผิดชอบ ชอบในสิ่งที่จะเรียนสิ่งต่างๆ มีความสนใจในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ หรือสิ่งที่ขาดหายหายไปเรียนเพิ่มเติม เรียนควบคู่ไปกับความรับผิดชอบงาน มีพื้นฐานการเรียนและมีความแตกต่างระหว่างบุคคลสูง ค่าใช้จ่ายในการเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจเข้าเรียนกับ มสธ. ซึ่งกล่าวได้ดังนี้

1) การเรียนเกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและความพร้อม ตามความสะดวกของผู้เรียน

- นักศึกษาจะเลือกภายใต้ความพร้อมและความสะดวกของผู้เรียน ในเรื่องของเวลาที่เหมาะสมไม่มีอุปสรรคขัดขวางกับงานที่ทำอยู่ เช่น

นักศึกษาสาขานิติศาสตร์ คือ เรื่องเวลา ปกติไม่ค่อยมีเวลาว่าง ถ้าให้ไปเรียนรามคำแหง วันศุกร์ภาคค่ำ วันเสาร์ทั้งวัน ต้องใช้เวลา 4 เดือน คิดว่าไม่มีเวลาแน่ เป็นมหาวิทยาลัยของภาครัฐ จบมามีการรับรอง ดีกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน คิดว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมีเงินลงทะเบีย่นอย่างไรก็จบแน่ แต่มั่นใจในคุณภาพว่า มสธ. กฎหมาย มสธ. ก็ไม่แพ้ใคร เพราะว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง มสธ. เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำเรื่องกฎหมายอยู่แล้ว ก็เลยตัดสินใจมาเรียน มสธ.

นักศึกษาสาขาพยาบาล กล่าวว่า “การเรียนรู้นี้เราจะเรียนเป็นครอบครัว อันดับหนึ่ง สามีก๊อบแพทยสูตินารี มีลูกสามคน เสร็จแล้วก็เรียน คอสสั้นๆ หลังๆก็ยาวขึ้น สุดท้ายมาลงอาเซียน

มหิดล หนูก็เลยบอกว่าเรียนด้วย เขามาเรียนเขาก็จะกลับมาเล่า มันเป็นอย่างนี้นะ หลังๆ เนี่ยตัวเองพอเข้าสู่สายบริหารคือจะต้องจบ ป.โท ก็เลยเข้าไปเรียนก็ดี พอไปเรียนก่อน เป็นตัวอย่างอ่านหนังสือให้ลูกดู แม่ก็เรียนเป็นตัวอย่าง ดู แม่ก็ทำการบ้านหนูก็ต้องทำการบ้าน เขาก็ถามเหมือนกัน ว่าทำไมแม่การบ้านเยอะจังไม่เสร็จสักที ก็ถือว่าประสบความสำเร็จในการเรียนของลูกเหมือนกัน ลูกสาวคนโตจะเก่งเรื่องศิลปะและทางด้าน IT อะไรที่แม่ทำไม่ได้เขาก็จะมาช่วยดูให้ ส่วนลูกชายจะเก่งทางด้านวิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ ลูกชายเขาเป็นนักเรียนโอลิมปิกได้เหรียญทองตั้งแต่ปีที่แล้วที่ ฟิลิปินส์ การที่สอนเขาเนี่ย ฝึกให้เขาหาคำตอบด้วยตนเอง ค้นอินเทอร์เน็ตหรืออะไร ก็ได้ ให้มันรู้ แจ่มเห็นจริงวันหนึ่งจะทำได้ไม่ก็ข้อห้าข้อสิบข้อแต่จะทำอย่างเนี่ยทุกวัน แล้วเขาก็จะเป็นคนรู้มากและตอบคำถามด้วยเหตุผล อยู่แล้ว สิ่งที่เขารู้มากเนี่ยมันเริ่มมีปัญหาที่โรงเรียน คือสิ่งที่เขารู้เนี่ยมันรู้มากกว่าที่โรงเรียนครูก็เริ่มรับไม่ได้ ครูว่า ป.4, ป.5 ก็คุยกับครู เขายกมือถามแล้วสิ่งที่ครูบอกเขามันไม่ถูกบอก คือครูก็เลยไม่ค่อยชอบ เขาเริ่มอ่าน text ภาษาอังกฤษตั้งแต่ ป.5”

2) เป็นผู้ใหญ่ ที่มีงานทำและมีครอบครัวแล้ว

- นักศึกษาที่เรียนในระดับบัณฑิต ศึกษาเป็นผู้ที่มีงานทำแล้ว ซึ่งเพื่อนในที่ทำงานเข้ามาเรียนกับ มสธ.และทำให้เห็นเป็นตัวอย่างและชักชวนกันมาเรียนกับ มสธ. ซึ่งนักศึกษาหลายท่านสอบถามวิธีการเรียนของ มสธ. จากเพื่อนที่ทำงาน และเห็นถึงพัฒนาการจากเพื่อนที่เข้าเรียนกับ มสธ. เมื่อเข้ามาเรียนกับ มสธ.ซึ่งเป็นที่ดีกับผู้เรียน คือ สามารถในการทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วย และผู้เรียนเข้ามาเรียนจากการที่เพื่อนในที่ทำงานเรียนกับ มสธ. แล้วเห็นเพื่อนเรียนจึงสนใจในการเรียนกับ มสธ. เช่น

นักศึกษาศิลปศาสตร สาขาที่เรียนกับ มสธ. เนื่องจากทราบข่าวสารจากเพื่อนที่ทำงาน ที่ได้ศึกษากับ มสธ. จึงถามว่าเรียนอย่างไร ซึ่งวิธีที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเรียนไปด้วยทำงานไปด้วย ด้วยระบบการศึกษาทางไกลซึ่งไม่เป็นอุปสรรคกับการทำงาน

สาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ สาขาที่มาเรียนอยากได้วุฒิและเพื่อนที่ทำงานเรียน และเพื่อนที่ทำงานชวน

สาขาเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า “ตอบใจทัยชีวิตคนทำงานของ มสธ. แต่เราต้องมีความรับผิดชอบ ถ้าปล่อย เราไม่เรียน ไม่อ่าน เราไม่ทำงานแต่เวลาว่างเราไม่หางานมาส่ง ก็ไม่จบ เพราะต้องมีงานมาส่ง ทุกวิชามีการส่งงาน มีวิธีการของมันจำไม่ได้เพราะตอนแรกเยอะมากเลย แล้วก็หายๆ เขาท้อ เขาไม่มีเวลา เขาเหมือนกับวิชาเศรษฐศาสตร์จะมี 2 วิชา ที่ยาก ตอนแรกคือ

เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ และ เศรษฐศาสตร์ขั้นสูง ถ้าผ่าน 2 ตัวนี้ได้ คือได้ ไปถามพี่ที่เขาเรียน จบบัญชี จบปริญญาตรีบัญชี แล้วเรียนต่อโทบัญชี เขาบอกว่าไม่แตกต่างกัน ก็คิดว่าเรียนอะไร ดี คิดว่าเรียนเศรษฐศาสตร์ดีกว่า สามารถรู้ วิเคราะห์อะไรได้ ถ้าไปเรียนบริหารคิดว่าคงไม่ค่อย ได้ใช้เท่าไรบริษัทที่ 1 แล้วมาบริษัทที่ 2 แล้วก็รับราชการด้วย” นอกจากนั้น

นักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ กล่าวว่า “พอดีภรรยามีความคิดที่จะเรียนต่อที่ มสธ. อยู่แล้ว ก็ชวนมา มองว่าจะมีสาขาไหนที่คาบเกี่ยวกับสิ่งที่เราทำงานอยู่ก็ไปเจอ นิเทศศาสตร์”

3) แรงจูงใจ มีเหตุผลเฉพาะตัวในการเรียน

- นักศึกษามีความต้องการในการศึกษา โดยมีแรงจูงใจและเหตุผลเฉพาะตัวในการศึกษา ในเรื่องต่างๆ ปัญหาสุขภาพ ปัญหาทางครอบครัว ซึ่งมีความหลากหลายและแตกต่าง เช่น

นักศึกษาในสาขานิเทศศาสตร์ที่มีปัญหาสุขภาพและมีแรงจูงใจในการเรียน “หลักๆ ของผม จุดประสงค์ที่ผมเรียนปริญญาโท มสธ. ผมเอาวุฒิปริญญาโทมาสอบ ผู้พิพากษาหรืออัยการสนาม เล็ก เอาวุฒิตรงนี้ไปเพิ่มโอกาสในการสอบอัยการหรือผู้พิพากษา เพิ่มช่องทางหนึ่ง แต่ว่าโอกาส อย่างอื่น มีประโยชน์เราจะได้ว่ากฎหมายมีต้นตอมาอย่างไร ผีก็ให้เราวินิจฉัยปัญหาได้ หา วิธีการที่จะแก้ปัญหาได้ว่า ถ้าสมมติว่าเรื่องนี้มีกฎหมายติดขัดเกี่ยวกับเรื่องนี้ เราก็สามารถหา วิธีการแก้ไข หาช่องทาง หาวิธี หาข้อเสนอแนะ ที่เรียนมาก็อยู่ในลักษณะอย่างนี้”

นักศึกษาสาขาส่งเสริมเกษตร กล่าวว่า “จริงแล้วตอนนั้นที่บ้านอยากให้เรียนต่อ แต่เราก็ ยังไม่อยากจะเรียนก็เลยทำงานดีกว่าเลือก มสธ. เพราะว่ามีพี่คนที่กรมส่งเสริมการเกษตร อยู่อำเภอ ชุมพวง สนทนกันมากชวนไปเรียนเราก็เลยมาสอบถามว่าทำยังไง เลยรู้ระบบขั้นตอนก็เลยสมัคร สมัครและเรียนเลย แต่พี่คนที่ชวนจนถึงทุกวันนี้ยังไม่ได้เรียนเลย แก่ก็ยังไม่เรียนแก่อีกยังมาถามอยู่ ว่าเราเขียนใบสมัครยังไง เขียนแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ยังไง และคิดว่า ก็เราทำงานด้านนี้ อีก อย่างก็คือด้วยความที่เราคิดว่าเราไม่ได้จบเกษตรโดยตรงเหมือนคนอื่นเค้า แต่เราทำงานด้าน ส่งเสริมการเกษตรเราน่าจะมีวุฒิด้านนี้คือเรียนให้มันตรงบ้างจะได้เอามาใช้ เพราะปกติ คือหา จาก Internet อย่างเดียว แต่เราคิดว่ามันมีอะไรมากกว่าเราตัวเอง ซึ่งมันก็จริง ๆ นะคะพอได้มา เรียนแล้วรู้เลยว่า การที่ได้มาเรียนไม่ใช่แค่ที่เราจะมีดีกรีเพิ่มขึ้น เราจะต้องไม่อายุใคร หรืออะไร แต่สิ่งที่ได้จาก การที่เข้ามาทั้งที่ความตั้งใจตอนแรกเพียงแค่ว่า ฉันอยากจะเป็นผู้หญิง ที่ฉันก็ไป ข้างหน้าได้ แต่พอมาเรียนแล้วเราได้เยอะ ถามที่รุ่นพี่ ๆ เค้าเรียนก็มี ส่วนใหญ่กรมส่งเสริมจะเรียน มสธ. ตัดสินใจยังไง หาข้อมูลยังไงในการเรียน มสธ.”

นักศึกษาสาขาพยาบาล กล่าวว่า “ตัวเราเองพอเข้าสู่สายผู้บริหารโรงพยาบาล เรื่อง งานนโยบาย มันมันจำเป็นจะต้องรู้ในหลายๆเรื่อง หลังๆการที่จะเป็นผู้บริหารทางการพยาบาลต้องจบ ป.โท ”

นักศึกษาสาขามนุษยนิเวศ กล่าวว่า “อยากเรียน จริงๆ แล้วเกรดไม่ถึง 2.5 ตามข้อกำหนด ต้องเป็นผู้เรียนทดลองเรียนก่อนตัวเราอยากเรียนและ มสธ. ให้โอกาสทดลองเรียนก่อน ได้เรียนในสิ่งที่อยากเรียน แต่เราก็ได้เรียนตามที่อยากเรียนมีเพื่อนๆ ที่ออกไปตอนนี้เหลือ 14 จาก 27 แล้วไม่ใช่ตัวเองก็เลยออกไปคนที่ใช้ก็ยังไม่เรียนต่อ”

4) ใช้ในการพัฒนาตนเอง งานที่รับผิดชอบ ชอบในสิ่งที่จะเรียนสิ่งต่างๆ มีความสนใจในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ หรือสิ่งที่ขาดหายไปเรียนเพิ่มเติม เรียนควบคู่ไปกับความรับผิดชอบงาน

- ผู้เรียนต้องการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถที่สูงขึ้น โดยหน้าที่การงานจึงทำให้มีความต้องการในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งพัฒนางานที่ตนเองได้รับรับผิดชอบ และเพิ่มเติมในสิ่งที่ตนเองขาดหายไป เช่น

นักศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ กล่าวว่า “ก็เราทำงานด้านนี้ อีกอย่างก็คือด้วยความที่เราคิดว่าเราไม่ได้จบเกษตรโดยตรงเหมือนคนอื่นเค้า แต่เราทำงานด้านส่งเสริมการเกษตร เราน่าจะมีวุฒิด้านนี้คือเรียนให้มันตรงบ้างจะได้เอามาใช้ เพราะปกติ คือหาจาก Internet อย่างเดียว แต่เราคิดว่ามันมีอะไรมากกว่าเราค้นเอง ซึ่งมันก็จริง ๆ นะคะพอได้มาเรียนแล้วรู้เลยว่า การที่ได้มาเรียนไม่ใช่แค่ที่เราจะมีดีกรีเพิ่มขึ้น เราจะต้องไม่อายใคร หรืออะไร แต่สิ่งที่ได้จากการที่เข้ามาทั้งที่ความตั้งใจตอนแรกเพียงแค่ว่า ฉันอยากจะเป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่ถูกฉันทักไปข้างหน้าได้ แต่พอมาเรียนแล้วเราได้เยอะ ถามที่รุ่นพี่ ๆ เค้าเรียนก็มี ส่วนใหญ่กรมส่งเสริมจะเรียน มสธ. ตัดสินใจยังไง หาข้อมูลยังไงในการเรียน มสธ.”

นักศึกษาสาขานิติศาสตร์ สาเหตุที่เข้าศึกษา กับ มสธ. ผู้เรียนต้องการพัฒนาตนเอง ในการเป็นผู้พิพากษา กล่าวว่า “พอผมลงทะเบียนมหาวิทยาลัยจะส่งหนังสือมาที่บ้าน ก็จะมีนัดตารางสัมมนา สัมมนา 1 ครั้ง แล้วจะเว้นระยะเวลาเดือนครึ่งหรือสองเดือน อาจารย์จากส่วนกลางก็จะบินตรงมาที่นี้มาเรียนที่นี้ ในห้องเรียนตอนนี้ต่างกับเนติบัณฑิตและรามคำแหง เนติบัณฑิตและรามคำแหง ห้องผู้เรียนเป็นพัน แต่ว่าที่เรียนของ มสธ. อย่างเยอะที่สุดก็ 17 คน”

นักศึกษาศาสาเศรษฐศาสตร์ กล่าวว่า คิดว่าจะสามารถ สนับสนุนการทำงานได้เหมือนกับ เวลาสอบเลื่อนชั้น เขาก็จะดูประวัติการศึกษาด้วยว่าเรียนอะไร จบอะไรมา ถ้าจบโทเหมือนกับเขา จะมี ตัวเลือกพิเศษให้ในการพิจารณาด้วย ก็เลยเรียนก็สังเกต เพราะพี่ๆ เขาเหมือนกับเป็น วัฒนธรรมองค์กร ตอนนี้นักทุกคนพื้นฐานเป็นปริญญาโทมากกว่า ส่วนน้อยมากไม่ถึง 10% เป็น ปริญญาตรี

นักศึกษาศาสาวิทยาการการจัดการ กล่าวว่า พอหน้าที่การงานโตขึ้นก็จะเป็นเรื่องงานบริหาร การจัดระบบงานมากกว่าก็เลยมองว่าต้องมีความรู้ทางด้านบริหารเอามาช่วยด้วย ก็เลยมองหา สถานที่ที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อจะเรียนเพิ่มเติม ก็เลยมองอยู่หลายที่ มีรามคำแหง มีนิด้า มี มสธ. พอมาดูตารางที่ทำงานก็จะมีเวลาแค่เสาร์-อาทิตย์ถ้าจะไปเรียนที่อื่นก็ต้องไปนั่งเรียน พอมาดู รายละเอียดของ มสธ. ก็คิดว่าตรงนี้เหมาะที่สุดกับชีวิตของเราและชีวิตกับกิจกรรมของเรา ก็เลย เลือกที่จะเรียนตรงนี้”

นักศึกษาศาสาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กล่าวว่า “วิชาที่ชอบ วิชาเอกการบัญชี เพราะ เราเลือกเรียนเอง ตอนนี้เป็นแบบไม่อยากจะกลับไปเรียนบัญชีแล้วเพราะว่าในที่ทำงานทุกวันนี้ไม่ได้ เกี่ยวกับบัญชีเลย อยากทำงานที่แบบหาความรู้มาเพิ่มในตำแหน่งที่ทำมากกว่าแต่ตอนนี้ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนแต่ว่า อยากมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ก็เลยมาเรียนเอกนี้เพิ่ม เพราะว่าตอนนั้นคือคิดอย่างเดียวว่าเอามาสนับสนุนงานที่เราทำก็เลยต้องเรียน เพราะว่าแต่ถ้าเขา ใช้ได้ทุกวุฒิที่สามารถมาปรับเข้ากับตำแหน่งได้ก็คงจะเรียนเอกที่ชอบ”

นักศึกษาศาสาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กล่าวว่า มีรุ่นพี่ที่เรียนชวน “มีผู้บริหารโรงพยาบาล รุ่นพี่เรียนประมาณ 3-4 คน จริงๆ มสธ. รู้จักมานานแล้ว แต่ตอนแรกไม่คิดจะเรียนก็ยังไม่สนใจ ะไรมากมาย มีรุ่นพี่เป็น ผอ.โรงพยาบาล เป็นเภสัชที่เรียนค่อนข้างสนิทกันเขาเรียนบริหาร โรงพยาบาล ก็ดีนะเป็นเรื่องใกล้ตัวแล้วเราสามารถเอาไปใช้ได้ ก็เลยเรียนประมาณ 22 ปี อย่าง มาก ประสบการณ์คือ ใช้ทฤษฎีอย่างนี้มาประกอบกับสิ่งที่เราทำมา แล้วการบริหารโรงพยาบาล เป็นเรื่องเกี่ยวกับงานคุณภาพ เราก็จะนึกเห็นภาพออกว่าสิ่งที่เขาพูด ตัวอย่างมันคืออะไร อย่างไร บ้าง อย่างวิชาการขาด หลักการอย่างนี้ ในโรงพยาบาลอย่างนี้ มันประกอบเป็นตัวอย่างแล้วทำให้ เราเห็นภาพตามทฤษฎีที่สอนทราบมาก่อนอย่างคร่าวๆ ว่า ต้องเรียนด้วยตัวเอง ต้องเป็นคนแบ่ง เวลาเป็น แล้วต้องที่จะสามารถจัดการชีวิตในการเรียน เรื่องส่วนตัว คือต้องเป็นคนบริหารเวลาได้ ดี เราถึงจะเรียนได้ประสบความสำเร็จจาก มสธ. ส่วนมากใช้ internet เปิด web site แล้วหนังสือ ที่ มสธ. ส่งให้”

5) ผู้เรียนมีพื้นฐานการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

- ผู้เรียนด้วยระบบทางไกล ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ ที่มีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน อายุซึ่ง การศึกษาแบบเปิดไม่จำกัดอายุและมีความแตกต่างทางวัย นอกจากนั้นยังแตกต่างจากในระบบ การศึกษาในระบบ และระบบการศึกษานอกระบบ ซึ่งมีความหลากหลายและแตกต่าง และใน ระบบปิดผู้เรียนจะผ่านการเรียนในรูปแบบการบรรยายโดยอาจารย์สอนที่หน้าห้องเรียนและมีการ จัดบันทึก นักศึกษา มสธ. หลายสาขาที่ผ่านชั้นเรียนปกติ

นักศึกษาสาขาส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ และ สาขาศิลปศาสตร์ ส่วนในระบบ การศึกษาค้นเคยกับการเรียนในรูปแบบการบรรยายและจัดบันทึก

นักศึกษาสาขาวิทยาการจัดการ ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นผู้เรียนที่เรียนในระบบ การศึกษาปกติ และเรียนในสายอาชีพ ซึ่งเป็นสาขาที่ชื่นชอบ ทำให้การเรียนนั้นนำมาใช้งานและ สร้างอาชีพได้กล่าววว่า “ เรียนกระดาน ชอล์ก จดแล้ว lecture จากอาจารย์ ก็เข้าใจวิชาที่เราชอบก็ สามารถทำความเข้าใจได้คณิตศาสตร์ ก็เหมือนกัน แต่มี Over Head แผ่นใสเข้ามา ก็ยังเป็น กระดานชอล์ก อยู่เหมือนเดิม แต่เป็นสาขาวิชาชีพก็จะมีภาคปฏิบัติตามเนื้อหาของสาขา ปวช.ก็ จะมีวิชาที่เป็นวิชาชีพที่นำไปประกอบวิชาชีพ จะมีภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการด้วย อาจจะไม่เหมือน ม.3 ก็เข้าใจ แต่ตอนนั้นเรายังเด็กไม่ซึมมากเป็นวิชาเฉพาะทาง วิชาสำรวจ สำนวณที่ดิน มันเป็นสาขาที่เราเลือก” นักศึกษาสาขาพยาบาล “พยาบาลเรียนในระดับ ป.ตรี แบบ จัดบันทึกบรรยาย และทดลองปฏิบัติการ แต่ก่อนขึ้นวอดก็จะต้องทดลองกับหุ่นก่อนฉีดยาตัวหุ่น แล้วค่อยไปดูคนไข้ข้างบนเวลาดูคนไข้ในวอดก็จะมีครูพี่เลี้ยงที่ห่อผู้ป่วยก็จะมีครูพี่เลี้ยง ก็ จะแนะนำเราว่าต้องทำอะไรแต่ก่อนที่จะขึ้นก็จะต้องได้วิชาการก่อน ในวิทยาลัยแล้ว ตัวหุ่นก็จะมี เส้นให้เห็นนะคะ แล้วก็จะมีเรื่องของการวัดตำแหน่ง กะตำแหน่งที่ถูกต้อง ฉีดกล้ามเนื้อ ก็ต้องวัด ให้ได้ก่อน คนที่เรียนจบกันหมด แต่ก็เปลี่ยนสายงานก็มี”

นักศึกษาสาขานิติศาสตร์ จะเข้าสู่ระบบได้ด้วยการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งมีวิธีการสอนที่ แตกต่างซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยการมีวินัยในตนเอง

นักศึกษาสาขารัฐศาสตร์ กล่าวว่า “ป.โท ไม่มีพื้นฐานเลย ถ้ามีพื้นฐานก็จะไม่ยากเท่าไรหรื นี้เราไม่มีพื้นฐานเลย เรามาเรียนแล้วมาเจอว่าเรียน ป.โท นี้อากนะ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ก็พูด อย่างนี้เหมือนกัน ขนาดคนจบรัฐศาสตร์ที่อื่นแล้วมาเรียนรัฐศาสตร์ มสธ. ยังบอกว่ายากเลย ใน ฐานะที่คุณจบคณะอื่นมาแล้วมาเรียนรัฐศาสตร์ คุณต้องบวกเป็น 2 เท่าการที่คุณจะมีความเข้าใจ ตัวเองไม่เคยทำข้อสอบข้อเขียนเลย หมายความว่าเขียนในทางรัฐศาสตร์ อย่างดีก็ทำข้อสอบ

บัญชี ตัวเลข แต่ไม่ใช่การวิเคราะห์คิด ไม่มีถูก ไม่มีผิด แต่เป็นมุมมองในแง่ของนักรัฐศาสตร์ อิงปรัชญาการเมือง นักรัฐศาสตร์ มาใส่มาอ้างอิง ซึ่งเราหัวไม่ค่อย get ในเรื่องนี้เท่าไร”

นักศึกษาศาสนา มนุษยนิเวศศาสตร์ กล่าวว่า “มัธยมบวชเรียน ม.1-3 เรียน เป็นสามเณรเรียน 3 ทางพร้อมกัน เรียนนักธรรมเรียนบาลี และทางโลกเขา เรียกโรงเรียนปริยัติธรรม เปิดหลักสูตรสามัญควบคู่กับบาลีและพระไปด้วยพร้อมกัน จบ ม.3 เหมือนปกติ เข้าเรียนบาลี บ่ายเรียนทางโลก ถ้าเป็นบาลีก็เป็นพระ ถ้าสามัญก็เป็นฆราวาส สถานศึกษาอยู่ในวัดถือเป็น ครูที่สอนได้รับเงินเดือนด้วย เรียน 3 ปีวิทยาลัยเทคนิคตรง มาเรียน ปวช.อีก 3 ปี ปวช.ที่ วิทยาลัยเทคนิคตรง 3 ปี”

6) ค่าใช้จ่ายในการเรียน

- ค่าใช้จ่ายในการเรียนเป็นอีกหนึ่งเหตุผลที่ผู้เรียนตัดสินใจมาเรียนกับ มสธ. เมื่อเทียบกับการเข้าเรียนในระดับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่น เช่น

นักศึกษาศาสนานิติศาสตร์ “ค่าใช้จ่ายถูกกว่ามหาวิทยาลัยอื่น เทอมแรกที่เรียนจ่ายไป 26,000.- บาท และเทอมต่อไปก็ 23,000, 23,000.- แต่ผมไปดูของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยเปิด เทอมแรกก็ 25,000 แต่เขาใช้ 6 เทอม นี่เป็นส่วนแรกที่ผมเลือกคือ ค่าใช้จ่าย”

นักศึกษาศาสนาศึกษาศาสตร์ กล่าวว่า เลือกเรียนกับ มสธ.เนื่องด้วยค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ และเมื่อทำงานด้วยแล้ว มสธ.สนับสนุนให้มีโอกาสในการเรียนกล่าวว่า “ที่ว่าพี่ที่เขาเรียน ป.บัณฑิต เขาก็คุยๆ ง่ายๆ คือเหมือนแบบไปซื้อใบสมัครเซเว่น ลองซื้อมาอ่านดูมาดูก็โอเค ค่าใช้จ่ายด้วยคือค่าใช้จ่ายไม่แพงให้เราไปลงราชภัฏอย่างนี้เราต้องเสียภาคพิเศษ ภาคพิเศษก็ตีเทอมละ 3 หมื่น เกินตัวไป ซึ่งถามว่าตอนนั้นเราไม่ได้จำเป็นขนาดนั้น พอมาดูค่าใช้จ่ายของ มสธ. คือ ได้ ไม่ได้โหดเกินไปก็เลยลองดู”

นักศึกษาศาสนารัฐศาสตร์ กล่าวว่า “คนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าเรียนร่วมมหาวิทยาลัยปิดและเรื่องภาระค่าใช้จ่าย แล้ว มสธ. เป็นมหาวิทยาลัยเปิดค่าเทอมถูก ก็เลยเลือกที่จะเข้าเรียน มสธ. อีกอย่างหนึ่ง มสธ.เป็นอะไรที่เราต้องเรียนเอง ต้องอ่านหนังสือเอง ไม่มีอาจารย์มาคอยดูแลเรา นอกจากช่วงเวลาที่มหาวิทยาลัยจะจัดให้อาจารย์มาสอนเสริม เราก็เข้าร่วมบ้าง ไม่เข้าร่วมบ้าง เหมือนบริหารตัวเองไปในตัว อย่างแรกเลยคือ ฐานะทางการเงิน อย่างที่สองคือ อยากเรียนจบปริญญาตรี อย่างที่สามคือ มองแล้วว่า มสธ. ด้วยค่าใช้จ่ายด้วยอะไรหลายๆ เราพอมีศักยภาพที่จะเข้าไปเรียน”

สามารถสรุปได้ว่า ซึ่งลักษณะของผู้เรียนที่เรียนทางไกล จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า สอดคล้องกับ (Kahl, Thomas N. and Cropley, Arthur J, 1986, p.43 ; สมประสงค์ วิทย์เกียรติ, 2544, น.113-114) ลักษณะผู้เรียนทางไกล ลักษณะโครงสร้างทางประชากร มีความหลากหลายของช่วงอายุแต่จะเป็นผู้ที่ เป็นผู้ที่มีงานทำและมีครอบครัวแล้ว มีแรงจูงใจ มีเหตุผลเฉพาะตัวในการเรียน มีความสนใจในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ หรือสิ่งที่ขาดหายไปเรียนเพิ่มเติม หรือใช้ในการพัฒนาตนเอง งานที่รับผิดชอบ ชอบในสิ่งที่จะเรียนสิ่งต่างๆ เรียนควบคู่ไปกับการรับผิดชอบงาน และครอบครัว เรียนตามแผนที่วางไว้ด้วยวินัยของตนเอง ค่าใช้จ่ายในการเรียนเป็นผลในการตัดสินใจเข้าเรียน ชอบที่จะเรียนกับการเรียนการสอนที่จัดให้สำเร็จรูป โดยการออกแบบการเรียนการสอนทางไกลในระดับปริญญา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า

- 1) ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน
- 2) กระบวนการเรียนผ่านสื่อประสมเป็นช่องทางในการสื่อสาร
- 3) การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4) การเรียนเกิดขึ้นโดยกิจกรรมตนเองของผู้เรียน
- 5) เรียนกับการเรียนการสอนที่จัดให้สำเร็จรูป
- 6) ความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง มีความเป็นอิสระ และดูแลความก้าวหน้าของตนเอง

ลักษณะเฉพาะของวิธีการเรียนการสอนทางไกล มีความแตกต่างจากการเรียนในชั้นเรียนปกติซึ่งผู้เรียนคุ้นเคยกับการเรียนในชั้นเรียนปกติมาก่อน โดยพัฒนาจากทฤษฎีการเรียนการสอนเฉพาะตัวที่แตกต่างด้วยความเชื่อทางจิตวิทยาการศึกษาหลายกลุ่ม มาประยุกต์ซึ่งมีลักษณะสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน กระบวนการเรียนผ่านสื่อประสมเป็นช่องทางในการสื่อสาร การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนเกิดขึ้นโดยกิจกรรมตนเองของผู้เรียน การเรียนเกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและความพร้อม ตามความสะดวกของผู้เรียน ความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง มีความเป็นอิสระ และดูแลความก้าวหน้าของตนเอง

ดังนั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นทางเลือกในการศึกษาแบบระบบเปิดที่ได้รับ การยอมรับในระดับประเทศเมื่อใช้ SWOT ในการวิเคราะห์จุดแข็ง ของมหาวิทยาลัยแล้วพบว่า

S - Strengths - จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ

- 1) เป็นมหาวิทยาลัยที่เรียนในระบบทางไกล
- 2) ไม่ต้องเข้าชั้นเรียน
- 3) ค่าใช้จ่ายในการเรียนไม่สูงมากเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น
- 4) แบ่งเวลาทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย
- 5) อยู่ที่ไหนก็สามารถเรียนได้

W - Weaknesses - จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ

- 1) เรียนโดยลำพัง
- 2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนกับอาจารย์
- 3) การติดต่อกับมหาวิทยาลัยค่อนข้างลำบาก
- 4) การโต้ตอบล่าช้า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน

O - Opportunities – โอกาสที่จะดำเนินการได้

- 1) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและสะดวกสบายยิ่งขึ้น
- 2) ผู้เรียนต้องการพัฒนาตนเองมากขึ้น
- 3) เหตุผลเฉพาะในการเรียน
- 4) ผู้เรียนที่คุ้นเคยกับระบบ มสธ. จะเรียนต่อในปริญญาสาขาที่ตนสนใจ

T - Threats – ข้อจำกัด

- 1) การเรียนรู้เกิดขึ้นจากวินัยของผู้เรียนเอง
- 2) ผู้สอนและผู้เรียนอยู่คนละที่กัน
- 3) เครื่องมือในการสื่อสารนักศึกษาต้องดูแลตนเอง
- 4) นักศึกษามีความหลากหลาย อายุ เพศ และพื้นฐานการศึกษา

ลักษณะของการเรียนการสอนทางไกล กระบวนการเรียนผ่านสื่อประสมเป็นช่องทางใน การสื่อสารที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนเกิดขึ้นโดย กิจกรรมตนเองของผู้เรียน เรียนกับการเรียนการสอนที่จัดให้สำเร็จรูป ความรับผิดชอบและวินัยใน ตนเอง มีความเป็นอิสระ และดูแลความก้าวหน้าของตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะเกิดการเรียนรู้ของ

ลักษณะผู้เรียนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คือ 1. การเรียนเกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและความพร้อม ตามความสะดวกของผู้เรียน 2. เป็นผู้ใหญ่และทำงานแล้ว 3. แรงจูงใจ มีเหตุผลเฉพาะตัวในการเรียน 4. ใช้ในการพัฒนาตนเอง งานที่รับผิดชอบ ชอบในสิ่งที่จะเรียนสิ่งต่างๆ มีความสนใจในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ หรือสิ่งที่ขาดหายขาดไปเรียนเพิ่มเติม เรียนควบคู่ไปกับความรับผิดชอบของงานที่ทำ 5. ผู้เรียนมีพื้นฐานการเรียนที่แตกต่างกัน 6. ค่าใช้จ่ายในการเรียน ซึ่งเป็นลักษณะของผู้เรียนในระดับป.โท มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่เรียนด้วยระบบทางไกล จะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียน e-Learning

4.2.1 กระบวนการเรียน e-learning

จากการสัมภาษณ์รอบที่สอง พบว่า นักศึกษาที่เรียนกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยจัดให้มี การจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ใช้สื่อ อินเทอร์เน็ต โดย e-Learning เป็นสื่อในการทำกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน รูปแบบทางไกล จากนักศึกษาจำนวน 12 สาขา พบว่า มีการใช้สื่อ e-Learning ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีสาขาวิชานิติศาสตร์ ไม่มีการใช้สื่อ e-Learning ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่วิธีในการเรียนหรือกิจกรรมนั้นขึ้นอยู่กับอาจารย์ผู้สอน โดยใช้การสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า

ดังนั้นผลการวิจัยที่ได้มาในส่วนของกระบวนการเรียนการสอน e-Learning มีจำนวน 11 สาขาวิชาสอดคล้องกับตารางที่ 1 ซึ่งเมื่อสอบถามนักศึกษาแล้วพบว่า นักศึกษาสนใจในการเรียน ในลักษณะ e-Learning เนื่องจากประหยัดด้านเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และให้ความเห็นว่าสาขานิติศาสตร์ก็น่าจะสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอน e-Learning ได้เช่นกันกับสาขาวิชาอื่นๆ

ตารางที่ 1 แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่าน e-Learning ประจำปีการศึกษา 2557 สามารถสรุปได้ดังนี้

สาขาวิชา	ภาคการศึกษา		รวม
	1	2	
ศิลปศาสตร์	1	2	3
ศึกษาศาสตร์	15	20	41
วิทยาการจัดการ	7	6	14
นิติศาสตร์	0	0	0
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	7	6	13
เศรษฐศาสตร์	2	5	7
มนุษยนิเวศศาสตร์	1	2	3
รัฐศาสตร์	3	3	6
เกษตรศาสตร์และสหกรณ์	4	7	11
นิเทศศาสตร์	3	2	5
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3	3	6
พยาบาลศาสตร์	1	0	1
รวม	48	58	110

ข้อมูลการเปิดการเรียนการสอนในระบบ e-Learning สอดคล้องกับนักศึกษาที่ให้ข้อมูล พบว่านักศึกษานิติศาสตร์เป็นผู้ให้ข้อมูลสาขาที่ไม่มีการเรียนการสอนผ่านระบบ e-Learning คือสาขาวิชานิติศาสตร์ นักศึกษาเรียนจากอาจารย์ลงไปสอนโดยการรวมกลุ่มและอาจารย์จะไปสอนแบบเผชิญหน้า ซึ่งยืนยันกับข้อมูลที่เปิดสอนจากตาราง 1 แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่าน e-Learning ประจำปีการศึกษา 2557 ซึ่งเป็นข้อมูลจากกองแผนงาน

และผลการวิจัยนักศึกษาที่ให้การสัมภาษณ์ ผลการวิจัยสามารถแยกเป็นหัวข้อเกี่ยวกับการรับรู้กระบวนการเรียนการสอน e-Learning ได้พบว่า

1. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. การเข้าระบบ e-Learning

3. ปัญหาการส่งกิจกรรม
4. เจ้าหน้าที่ดูแลระบบหรือช่วยเหลือ
5. ผู้เรียนมีทัศนคติต่อการเรียน e-Learning
6. ประโยชน์ในการเรียน e-Learning
7. การสอนคนเดียวและสอนเป็นทีม
8. ความพร้อมของแหล่งข้อมูล
9. กิจกรรมปฏิสัมพันธ์
10. Video Chip
11. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Skype lync
12. ลักษณะกิจกรรม
13. การออกแบบกิจกรรมปฏิสัมพันธ์
14. การนำเสนอเนื้อหา
15. Chat
16. ช่วงเวลาที่เหมาะสม
17. ความเหมาะสมของคะแนน
18. เกณฑ์ในการให้คะแนน
19. การส่งงาน
20. การทุจริต
21. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน
22. การใช้ Social Network
23. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน
24. สัมมนาแบบเผชิญหน้า
25. สัมมนาออนไลน์

3. รอบที่สาม สัมภาษณ์ผู้เรียน เกี่ยวกับในสิ่งที่เรียนหรือประสบการณ์ความคาดหวังที่มีต่อการเรียน e-Learning และจะพัฒนาอย่างไรและให้ไปในทิศทางใด ผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษาของวิธีการเรียน e-Learning มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จัดทำเป็นประเด็นจากการวิเคราะห์ย้าดังนี้

1) แต่ละรอบที่ทำการสัมภาษณ์นั้น เพื่อผู้วิจัยจะตั้งประเด็นคำถามได้ต่อเนื่องจากสิ่งที่วิเคราะห์ได้จากคำตอบของผู้มีส่วนร่วมหรือผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

2) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลซ้ำ โดยการอ่านหลายรอบเพื่อให้เข้าใจในสิ่งที่ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยได้บอกเล่าจากการสัมภาษณ์

3) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากวัสดุและบันทึกทางวิชาการที่ได้มา ซึ่งสำหรับประเด็นสำคัญ (Themes) ที่สรุปได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากวัสดุทางวิชาการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ใน 7 ประเด็น โดยมี

1. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี
2. ผู้สอน
3. ผู้เรียน
4. กิจกรรมการเรียน e-Learning
5. การประเมินผล การเรียน e-Learning
6. ปฏิสัมพันธ์ การเรียน e-Learning
7. สัมมนาเสริม

และในการประมวลผลการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้ รหัสแทนสาขาต่างๆ ดังนี้

1. Arts แทน ผู้เรียนสาขาวิชาศิลปศาสตร์
2. Ag แทน ผู้เรียนสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
3. Law แทน นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์
4. Econ แทน นักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์
5. Ed แทน นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
6. Comm.Arts แทน นักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์
7. Ba แทน นักศึกษาวิทยาการจัดการ
8. Pol แทน นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์
9. Sc แทน นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

10. Ns แทน นักศึกษาศาสาพยาบาลศาสตร์
11. Hecon แทน นักศึกษาศาสาหมุขยนิเวศ
12. PH แทน นักศึกษาศาสาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภพ

โดย มีผลกรวิจัยดงนี้ ดงจะมีรยละเอียดต่อไปนี

1) ประเด็นที่ 1 : ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี

ประเด็นสำคัญและรยละเอียดที่วิเคราะห์ได้จากประเด็นนี้จะเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานที่มหาวิทยาลัยหรือสิ่งที มสธ. จัดเตรียมสำหรับการเรียนการสอน e-Learning ในระดับบัณฑิตศึกษาได้แก่

- 1.1 ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- 1.2 การเข้าระบบ e-Learning
- 1.3 ปัญหาการส่งกิจกรรม ผ่านระบบ e-Learning
- 1.4 เจ้าหน้าที่ดูแลระบบหรือช่วยเหลือ

โดยกล่าวไว้ดงนี้

1.1 ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะประกอบด้วยปัญหาในสองลักษณะคือ

(1) ปัญหาจากเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ของมหาวิทยาลัย ที่ผู้เรียนประสบปัญหา คือ ระบบไม่เสถียร นอกจากนั้นการเข้าสู่ระบบการเรียนการสอน หรือ Moodle ไม่ได้ หรือระบบล่มขณะที่นักศึกษากำลังเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน e-Learning ดง เช่น ระบบล่มขณะส่งงาน ทำให้มีปัญหาในการส่งงาน

(2) ปัญหาที่เกิดจากการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตของผู้เรียนเอง ซึ่งในความเป็นจริงนักศึกษาของ มสธ. จะอยู่อย่างกระจัดกระจาย อยู่พื้นที่อยู่ห่างไกล ปัญหาที่ประสบเป็นไปในหลายลักษณะ เช่นปัญหาที่เกิดจากผู้เรียนในภาคใต้ ในช่วงเวลาที่ฝนตกจะมีปัญหาเข้าสู่ระบบไม่ได้ และสัญญาณอินเทอร์เน็ตจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ นอกจากนั้นผู้เรียนที่อยู่ต่างจังหวัดจะมีปัญหาในเรื่องความแรงของสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ดีเท่าที่ควรและค่อนข้างช้า และปัญหาของผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลและบนเขาสูงก็จะมีปัญหาเรื่องการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(3) นักศึกษามีความต้องการเป็นอย่างมากในการใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อ หรือพูดคุยเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนหากติดภารกิจหรืออยู่นอกบ้านไม่สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ได้

ดังนั้นการประยุกต์ใช้ application ที่สามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอน e-Learning ของมหาวิทยาลัย เป็นสิ่งที่นักศึกษาคิดว่าน่าจะส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน e-Learning ได้เป็นอย่างดี

1.2 การเข้าระบบ e-Learning

การเข้าระบบ e-Learning หรือ Moodles / LCMS (learning course management system) ไม่มีความสะดวกที่จะเข้าไปเรียนในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเข้าถึง e-Learning มีความสลับซับซ้อน ยุ่งยากและ หลายขั้นตอนในการเข้าถึงทำให้ไม่สามารถเข้าถึงได้สะดวก ในการเข้าสู่ชุดวิชาที่จะเรียน นักศึกษาบางคนใช้เวลามากในการเข้าระบบ แม้แต่ password ที่จะเข้าก็ยังไม่ได้รับ และอยากให้มี user name และ password ที่สามารถใช้ได้ทุกเทอม ผู้เรียนอยากให้เข้าสู่ระบบ e-Learning ได้ง่ายและสะดวก ควรจะทำคู่มือการเข้าสู่ระบบ e-Learning ควรสรุปเป็น flow Chart เพื่อความเข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนลดขั้นตอนในการเข้าถึงระบบ e-Learning

1.3 ปัญหาในการส่งกิจกรรมการเรียน

ผู้เรียนประสบปัญหาในการส่งกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายในการเรียน e-Learning มีความไม่สะดวกในการส่งงานหรือกิจกรรม การส่งงานมีพื้นที่ หรือขนาดไฟล์ในการอัปโหลดไฟล์ในการนำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเข้าสู่ระบบ พื้นที่ในการรองรับไฟล์งานนั้นมีขนาดจำกัด ขนาดของไฟล์ ซึ่งทำให้นักศึกษาจะต้องใช้วิธีการในการแบ่งงานออกเป็นส่วนๆ หรือ แบ่งขนาดไฟล์งาน ในการนำเข้าสู่ระบบถ้ามีขนาดใหญ่เกินกว่าที่ระบบจำกัดไว้ หรือถ้าไฟล์งานมีภาพประกอบนักศึกษาจะต้องนำภาพออกจากงานเพื่อลดขนาดงานให้เล็กลงก่อนส่งซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากในการส่งงาน ถ้าผู้เรียนที่มีทักษะคอมพิวเตอร์จะแปลงไฟล์ให้เป็น PDF ไฟล์เพื่อลดขนาดไฟล์ และนักศึกษาที่ไม่มีทักษะก็จะเกิดความรู้สึกว่าประสบปัญหาในการเรียน e-Learning และเกิดความท้อในการเรียน ผู้เรียนที่ประสบปัญหาก็จะขออนุญาตผู้สอนส่งงานผ่าน e-mail นอกจากนั้นนักศึกษามีความไม่แน่ใจว่างานที่ส่งไปใน Moodles นั้น ส่งได้หรือไม่ ทั้งนี้ไม่มีระบบตอบรับหรือแจ้งให้ทราบว่าได้งานที่ส่งไปเรียบร้อยแล้ว

1.4 เจ้าหน้าที่ดูแลระบบและช่วยเหลือ

เจ้าหน้าที่ ที่คอยอำนวยความสะดวก และช่วยดูแลระบบ ซึ่งสนับสนุนช่วยเหลือระบบการเรียนการสอน e-Learning สามารถแก้ไขปัญหาเมื่อประสบปัญหา ช่วยเหลือผู้เรียนและผู้เรียนเข้าระบบเมื่อมีปัญหาเข้าไม่ได้ หรือระบบมีปัญหาขัดข้องจะดำเนินการช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ จะคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อระบบล่ม หรือแก้ไขปัญหาการส่งงาน และช่วยเหลือเมื่อมีการเรียนการสอนแบบเห็นหน้าผ่านโปรแกรม Skype, Lync ก็จะดำเนินการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนและผู้เรียนและในขณะที่ผู้เรียนประสบปัญหา ก็สามารถแก้ไขและช่วยเหลือได้ทันที ต้องการให้มีโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ทันทีเมื่อประสบปัญหาเกี่ยวกับการเข้าถึงระบบการเรียนการสอน e-Learning

2) ประเด็นที่ 2 : ด้านผู้สอน

ผู้สอน ในที่นี้นักศึกษาได้กล่าวถึงจำนวนผู้สอนที่รับผิดชอบการเรียนการสอน e-Learning คือ มีการสอนแบบเป็นทีม โดยการผู้เรียนได้เรียนผ่านระบบ e-Learning ผู้สอนแบบเป็นทีม นักศึกษาจะได้เรียนกับผู้สอนมากกว่า 1 ท่าน และผู้สอนแบบคนเดียวคือในการบริหารจัดการการเรียนการสอน e-Learning ในชุดวิชานั้นผู้เรียนจะได้เรียนกับอาจารย์เพียงท่านเดียวตลอดภาคการศึกษา ได้แก่

2.1 การสอน สอนเป็นทีม

2.2 การสอน สอนเดี่ยว

โดยกล่าวไว้ดังนี้

2.1 การสอน สอนเป็นทีม

การจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะที่เป็นการสอนเป็นทีม โดยผู้เรียน จะเรียน e-Learning กับผู้สอนอย่างน้อยท่าน 2 ท่าน

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวถึงดังนี้

Sc. “ อาจารย์รับผิดชอบคนละ module แล้วแต่คนไหนว่าง ” p14>60

Sc. “ อย่างน้อยจะมีอาจารย์ 2 คน ” p14>61

Sc. “ งานกลุ่มอาจารย์จะมีอาจารย์อย่างน้อยสองคน ” p14>62

Ag “ แบ่งนักศึกษาเป็นภาค และพบอาจารย์ประจำภาค ครบทุกวิชาจะเจออาจารย์ทุกท่าน ” p14>51

Ag “ ประทับใจอาจารย์จ่านักศึกษาได้ทุกคน ” p15>5

2.2 การสอน สอนคนเดียว

การจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะการสอนแบบผู้สอนท่านเดียว กล่าวคือในลักษณะที่อาจารย์รับผิดชอบนักศึกษาในกลุ่มที่ตนรับผิดชอบเพียงท่านเดียว โดยผู้เรียน จะเรียน e-Learning พบกับผู้สอนเพียงท่านเดียวในการจัดการเรียนการสอน

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวถึงดังนี้

NS. “นักศึกษา 1 คนอยู่ 1 กลุ่มละ 5-6 คน อาจารย์ 1 ท่านดูแล” p2>11

*PH. “รุ่นนี้เหลือ 22 คน แบ่ง 2 กลุ่ม มีอาจารย์ประจำกลุ่มละ 1 ท่าน” * p14>18*

Econ. “ทั้งชุดวิชาเจออาจารย์คนเดียว” p6>28

Arts. “1 เทอมเจออาจารย์เพียงท่านเดียว” p3>16

3) ประเด็นที่ 3 : ด้านผู้เรียน

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และบันทึกทางวิชาการ หรือ journal logs ประเด็นเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่

3.1 ทักษะติดต่อ e-Learning

3.2 พื้นฐานความรู้เดิม

3.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3.4 พฤติกรรมการเรียน

3.5 อายุผู้เรียน

3.6 ประโยชน์ของ e-Learning

3.7 โอกาสในการนำ e-Learning มาใช้เต็มรูปแบบ

ดังกล่าวไว้ดังนี้

3.1 ทักษะติดต่อ e-Learning

ทักษะติดต่อ e-Learning สามารถแยกได้ในสองลักษณะได้แก่

(1) ทักษะคิดทางบวก

(2) ทักษะคิดทางลบ

1. เกี่ยวกับทักษะคิดทางบวกโดยพิจารณาว่า e-Learning นั้น นักศึกษาคิดว่า e-Learning เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรม ได้มาพบเจอกันในการเรียน e-Learning จะต้องศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง และใช้ความรับผิดชอบในการทำงานหรือกิจกรรม และต้องศึกษาค้นคว้า

หาความรู้เพิ่มเติมสามารถประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าร่วมสัมมนาเสริม และที่สำคัญเป็นช่องทางที่สามารถฝึกฝนการใช้เทคโนโลยีและการนำเสนอผลงานได้ในรูปแบบต่างๆ เนื่องจากมองเห็นประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว มีความต้องการที่จะใช้แทนการสัมมนาเสริม เนื่องจากนักศึกษาจะสามารถบริหารจัดการภารกิจส่วนตัวและการเรียนได้ดีที่สุด อย่างไรก็ตาม มสธ. จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ แจ้งข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจนกับนักศึกษาในเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อกำหนดและวิธีการเรียนการสอนที่จะใช้ e-Learning เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสตัดสินใจได้ถูกว่าจะเรียนหรือไม่ นอกจากนี้ มสธ. ควรมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อรับรองกระบวนการเรียนการสอน e-Learning การเปิดสอน e-Learning ควรจะครอบคลุมทุกชุดวิชาดังเช่น วิทยานิพนธ์ (Independent Study : IS) ไม่ใช่ว่าบางชุดจัดการเรียนการสอนด้วย e-Learning หากแต่บางชุดก็ไม่ได้ใช้

2. นักศึกษามีทัศนคติทางลบเกี่ยวกับ e-Learning นักศึกษาบางสาขาวิชาพิจารณาว่าได้ประโยชน์จากการเรียน e-Learning น้อยไม่มากเท่าที่ควร และเสียเวลาในการทำกิจกรรมโดยไม่ได้คะแนนและเนื้อหาในกิจกรรมก็ไม่ค่อยสอดคล้องกับข้อสอบปลายภาคทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการที่จะเข้าไปทำกิจกรรมที่กำหนดให้ คิดว่า e-Learning เป็นช่องทางในการสื่อสารและติดต่อ พูดคุยกับนักศึกษา ในลักษณะกระดานข่าวมากกว่ากระบวนการเรียน ไม่คุ้นเคยกับการที่ต้องรับผิดชอบการเรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีด้วยตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับการสัมมนาแบบเผชิญหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดเตรียมข้อมูล ตลอดจนการบรรยายไว้ให้และผู้เรียนต้องเรียนอย่างตั้งใจฟัง นอกจากนี้ นักศึกษาคิดว่าการทำงานกลุ่มสำหรับ การเรียนการสอน e-Learning เป็นเรื่องลำบากทำได้ยากหากเป็นงานเดี่ยวนักศึกษาสามารถคิด ทำ และค้นคว้าได้ด้วยตนเองอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนต้องเชี่ยวชาญ และควรเป็นผู้นำกิจกรรมที่จะดึงนักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมสำหรับกิจกรรมที่ออกแบบไว้ จะต้องเป็นปฏิสัมพันธ์กับทั้งสองฝ่ายจากนั้นการที่นักศึกษาตัดสินใจที่จะเรียนกับ มสธ. เนื่องจากมีข้อจำกัดในการเข้าชั้นเรียน เมื่อจำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนย่อมทำให้เกิดปัญหา บางครั้งยังนำไปสู่ การหยุดเรียนกลางคันเลยทีเดียว

ดังที่นักศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

Comm.Arts “ผมคิดว่า e-Learning น่าจะเป็นลักษณะการให้มากกว่า คือ การแนะนำมากกว่าการทดสอบเก็บคะแนนน่าจะเป็นการเหมือนสอนมากกว่าการทดสอบ เก็บคะแนนน่าจะเป็นการ คล้ายๆกับ e-tutorial น่าจะเป็นลักษณะแบบนั้น ว่าเข้าไปพูดคุยแนะนำ พอประเมินมัน ก็คือจะเกิดปัญหาว่าทดสอบขึ้นมา ส่งงานทาง e-Learning ”

Sc. “ถ้าเป็นการใช้ระบบ e-Learning จะต้องค้นหาความรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น เหมือนจะต้องช่วยตัวเองมากขึ้น แต่พอไปสัมมนาเผชิญหน้าได้ปรึกษากับเพื่อน ได้เห็นหน้ากัน ก็จะตัดสินใจได้เร็วขึ้น ช่วยกันตัดสินใจและทำให้กิจกรรมเสร็จเร็วขึ้น แต่ถ้าเป็นงานที่ไม่ยากเกินไปก็ชอบงานที่ผ่านจาก e-Learning มากกว่า เพราะเราสามารถคิดและทำจบด้วยตัวเองหมดเลย มันจะรวดเร็วสำหรับเราถ้าเป็นงานเดี่ยว ถ้าเป็นงานกลุ่มก็รู้สึกลำบาก” “จะมีผลดีถ้านักศึกษาสนใจและตั้งใจฟังตอนที่อาจารย์ Skye มาถ้านักศึกษาตั้งใจรู้สึกเป็นผลดีแล้วก็ไม่ลำบากเดินทางไป แต่ถ้าไปจัดกิจกรรมเสริมรวมกันก็เหมือนเราอยู่ในห้องแล้วต้องตั้งใจฟัง แต่ว่า Skye มากก็เหมือนเป็นความรับผิดชอบของตัวเอง”

Ed. “ตามความเข้าใจของตัวเอง e-Learning คือ คล้ายๆ เป็นสถานที่ที่เราจะมาเจอกัน อาจจะไม่ใช้ที่มหาวิทยาลัย เพราะถ้าเราเดินทางมามหาวิทยาลัยตอนสัมมนาแต่ละคนก็จะมาจากที่ไกลๆ E-Learning เปิดขึ้นเหมือนเรามาสัมมนาแต่เราไม่ต้องมาด้วยตนเอง เรามาด้วยสื่อของเราคือ computer นี้ มาเพื่อที่จะส่งงาน มาเพื่อจะพบปะพูดคุย มาเพื่อทำกิจกรรมกัน ใครสงสัยอะไรก็จะฝากเรื่องเอาไว้เพื่อนที่รู้ก็จะมาช่วยกันตอบ เหมือนเป็นจุดที่จะเชื่อมความสัมพันธ์กัน ใน E-Learning จะมีประวัติของทุกคน สถานที่ติดต่อ ถ้าเราอยากจะทำติดต่อคนไหนส่วนตัวจะต้องทำอะไร เหมือนเชื่อมความสัมพันธ์กับคนในกลุ่มได้ง่ายขึ้น”

Hecon “งานกลุ่มที่สั่งให้ทำทาง e-Learning มี เราจะมีแกนนำอยู่คนแต่ละกลุ่ม ถ้าทำ e-Learning ไม่ทันก็จะส่ง line ส่ง e-mail รวมๆ กันไป คิดว่า e-Learning ตอนนี้เป็นเหมือนกระดานข่าวเสียมากกว่า คิดว่าผลักดันใช้ให้เต็มรูปแบบ โดยทางอาจารย์ต้องเป็นตัวตั้ง ถ้าผมใช้ e-Learning นักศึกษาต้องนี่ นั่นนะ แต่มองว่าอาจารย์เขายุ่งจึงยังทำไม่ได้ ถ้าไม่ผลักดันให้เต็มที่ก็จะไม่ได้ไม่มากเท่าไรต้องให้อาจารย์เป็นผู้นำให้นักศึกษาเข้าไปใช้ระบบ”

Ag “การเรียน e-Learning จำเป็น เพราะว่าเวลาที่ต่อๆ ไปนอกจากการเรียน เดี่ยวนี้กรมฯ ก็มีการเรียนระบบ on line เหมือนกันลักษณะก็จะคล้ายๆ กัน เราก็นำไปปรับใช้ได้ คือ ถ้าเราเรียนรู้จากตรงนี้ไปแล้ว เวลาที่มีการเรียน on line ในเวทีอื่นๆ มันก็คล้ายๆ กัน ครั้งแรกที่เรามานี้เราอาจจะยังไม่รู้ แต่พอตอนนี้เรารู้แล้วก็ยังเอาไปใช้ได้”

pol. “ก็ชอบ เหมือนเป็นการแลกเปลี่ยนกันและได้เห็นหน้ากัน อาจารย์จะพูดบ่อยๆ ให้เข้ามาคุยกันใน web ของ มสธ. เปิดให้มีการใช้ในห้องของกลุ่ม on line แต่เห็นว่ายังไม่มีประโยชน์เท่าไร เพราะการพูดคุยเป็นการพูดคุยระหว่างชั้นมากกว่า ไม่ได้คุยในกลุ่มสักเท่าไร เพื่อนบางคนเขาไม่ได้เปิดดูเขาก็ไม่รู้ว่าเรามีการพูดคุยอะไรบ้าง” “มีล่วงหน้า รู้สึกจบกิจกรรม

สุดท้ายไปแล้วถึงมีการพูดคุยกันแบบเผชิญหน้าผ่านระบบ คล้ายๆ กิจกรรม Conference แต่ก่อนหน้านั้นอาจารย์จะพูดตลอด ว่าให้เข้าไปคุยในนี่จะส่งผลต่อการให้คะแนน เราก็อยากให้เพื่อนเราเข้าไปคุย แต่ส่วนใหญ่บางคนก็ติดภารกิจ พอเข้าไปคุยบางที่เขาติดงาน ติดอะไรก็ไม่ได้เข้าไปคุย” “ไม่ได้ใช้ได้กับทุกวิชา” “พูดคุยแบบconference คือ มีการถามตอบและมีการปฏิสัมพันธ์กัน พูดคุยระหว่างกัน ก็น่าจะทำได้ถ้าเป็นรูปแบบอย่างนี้ เหมือนวิชาที่เรียนล่าสุดอย่างนั้นก็ไม่เชิงเป็นเต็มรูปแบบ เพราะมีการพูดคุยแบบเห็นหน้าและโต้ตอบกันแค่ครั้งเดียวเอง”

Arts “การเรียนเหมือนเราได้แนวคิดอะไรใหม่ๆจากการเรียน p2>9

BA “ถ้าเป็นทฤษฎีล้วนๆ เห็นด้วยจะนำไปจัดเป็น e-Learning โดยตรง p12>19

NS. “e-Learning บางชุดมี บางชุดไม่มี ถ้ามีก็ควรมีให้หมดเพื่อความเคยชิน

p1 1

NS. “ใช้แทนการสัมมนาเผชิญ 1 ครั้ง ก็ลดลง 1 ครั้งจาก 2 ครั้ง แต่ส่วนตัวคิดว่าไม่จำเป็นนักด้วย p2 12

NS. “ถ้าจะใช้ e-Learning ต้องกระตุ้นนักศึกษา และอาจารย์ทั้งสองฝ่าย ค่ะแน่นอนว่าจะไม่ใช่ตัวที่บอกได้ คิดว่าน้อย p7 33

NS. “e-Learning ถ้ามี คลิป Vdo การสาธิต ก็ดีถ้ามีปฏิสัมพันธ์หรือมีปฏิริยาตอบสนองที่ดี p8 40

PH. “กิจกรรม มีข้อสอบ 12 ข้อ ที่เราทำการบ้านไม่ได้มีอยู่ในข้อสอบ p8 32

PH. “ทำไมถึงอยากสัมมนาเข้ม เพราะอาจารย์จะสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องข้องกับข้อสอบให้เราฟังด้วย p8 33

BA “ต้องบอกนักศึกษาว่า วิชาทั้งหลายหลักสูตรเป็น e-Learning ทั้งหมดเลยเขาจะได้พร้อมและตัดสินใจได้ถูกที่จะเรียน p5 >15

BA “มาตรฐานของe-Learningหลังจากที่เรามีระบบe-Learning เราจะใช้หลักสูตรมีมาตรฐานรับรองตรงนี้หรือเปล่าว่า p7>27

BA “ นโยบาย e-Learning ถ้าจะให้เรียนทั้งหลายหลักสูตรจะต้องเป็นนโยบายที่ชัดเจน p7 >28

BA “ ผู้สอนต้องมีความเชี่ยวชาญระดับหนึ่งในการใช้ระบบ e-Learning ด้วย p7 >29

BA “ วิชาวิทยานิพนธ์กับวิชาของ IS ไว้ใน e-Learning ได้ด้วย p7 >30

BA “อยากให้มีการติดตามประเมินผลหลังจากจบ course การติดตามประเมินผลจากหลังจากนักศึกษาไป p8 >31

BA “วิทยานิพนธ์ ก็เหมาะมากถ้าทำเป็น e-Learning แก้เป็นการเดินทางที่เยอะกว่าเยอะกว่าสัมมนาเสริม p8 >32

BA “ e-Learning ของ วพ.และ IS จะต้องเอาตัวการทำสถิติหรือ SPSS การวิจัย การวิเคราะห์แต่ถ้ามีเบ็ดเสร็จ p9 >33

BA “ หลักสูตรเรียนด้วยระบบ e-Learning ก็คือนโยบายชัดเจน p9 >34

BA “ มีการประกันคุณภาพจากหน่วยที่สูงกว่าเราที่ดูเราอยู่เราเรียนระบบนี้ เขาประกันให้เราเพราะเราเป็นระบบปิด p9 >35

3.2 พื้นฐานความรู้เดิม

ประสบการณ์ด้านความรู้เดิม ก่อนเข้าเรียนในหลักสูตรผู้เรียนมีความหลากหลายเนื่องจาก เป็นมหาวิทยาลัยเปิด และการรับนักศึกษาเข้าศึกษาที่มีความหลากหลาย เมื่อมีพื้นฐานการเรียนไม่เท่ากันก็จะพบปัญหาเกี่ยวกับ ความเข้าใจในเนื้อหาสาระไม่เท่ากัน ซึ่งความรู้พื้นฐานมีความสำคัญในการเรียนต่อยอดในระดับสูงต่อไปประสบการณ์ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันจะทำให้การสร้างองค์ความรู้ จากประสบการณ์เดิมและสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ไม่เท่ากัน นอกจากนั้นความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่เกิดอาจจะมี ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้สอนกับผู้เรียน ดังนั้นการปรับพื้นฐานความรู้ให้เท่ากันจะมีความสำคัญและส่งผลในการเรียนระดับที่สูงขึ้นไปประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ดังที่นักศึกษาได้กล่าวดังนี้

Comm.Arts “บางสิ่งที่เพื่อนสงสัยบางคนอ่านไม่เข้าใจเพราะพื้นฐานของแต่ละคน”

p3>11

Comm.Arts “นักศึกษาไม่มีพื้นฐานในการเรียนทางด้านนิเทศศาสตร์” p4>12

3.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

นักศึกษาที่มีส่วนร่วมในงานวิจัย บอกเล่าประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีในการเรียนในหลายประเด็น คือ ความสามารถในการใช้เครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือทักษะทางด้านไอซีที ซึ่งในการเรียนการสอนผ่านระบบทางไกล และ e-Learning เป็นปัจจัยสำคัญผู้เรียน

จะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หรือเพื่อการแสวงหาความรู้ในระบบทางไกล นักศึกษาที่สูงอายุจะมีลักษณะไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยี จะต้องใช้การฝึกฝนทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา แต่นักศึกษาที่มีทักษะทางด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์นั้นจะมีอายุน้อยซึ่งมีความคุ้นเคยกับการใช้งานคอมพิวเตอร์ และนักศึกษาที่มีอายุมากจะขอความช่วยเหลือกับนักศึกษาที่มีอายุน้อยในการช่วยแก้ไขปัญหาในการใช้งานของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ นักศึกษาที่ไม่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์จะไม่รู้และเข้าใจเกี่ยวกับทักษะในด้านการเรียนเช่น การแนบไฟล์ส่งงาน การแปลงไฟล์ตามที่ระบุในกิจกรรม นอกจากนี้การปฐมนิเทศ แนวและอบรมวิธีการของการเรียน e-Learning นั้นยังไม่มีรายละเอียดเพียงพอ และข้อจำกัดของเวลาทำให้มีเวลาน้อยเกินไปที่จะทำความเข้าใจในขั้นตอนของการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเข้าถึงวิธีการเรียนใน Moodle ควรจะได้มีกิจกรรมการปรับพื้นฐานทักษะด้านคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอที่จะให้เข้าไปทำกิจกรรมได้ เนื่องจากพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่ไม่เหมือนกัน ควรจะได้จัดอบรมให้หรือพัฒนาวิธีการที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้เทคโนโลยีและหากชุดวิชาใดกำหนดให้สอนด้วยกระบวนการเรียนการสอน e-Learning ก็ควรจะกำหนดไว้ในคู่มือรับสมัครได้เลย เพื่อให้ นักศึกษาได้ทราบว่าชุดวิชาดังกล่าวจัดการเรียนการสอนทางไกลด้วย e-Learning.

ได้กล่าวไว้ดังนี้

NS “นักศึกษาที่อายุมากจะไม่สะดวกในการพิมพ์” p1>3

NS “พี่ๆที่อายุ50 กว่าก็จะใช้งานในเรื่องของการสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต ไม่คล่องน่องๆก็ต้องช่วย” p4>19

Ed. “คนที่อายุมากก็จะงงกับระบบการเรียน e-Learning” p5>16

Ed. “ มีการสอนใช้ e-Learning ในวันปฐมนิเทศ ถ้าใครลืมก็จะบอกกันใน line” p9>23

Ed. “ คนที่อายุมากแล้วก็จะไม่ค่อยคุ้นเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์ก็จะไปไม่ถูก” p9>24

Ed. “ การสอนการใช้งาน e-Learning เวลาที่ใช้สั้นเกินไปสำหรับคนที่ยังไม่เข้าใจ”

p9>25

Ed. “น่าจะใช้เวลา3-4 ชั่วโมงขึ้นไปใช้ใช้จนคุ้นเคย” p9>26

PH. “ในการปฐมนิเทศคิดว่าการเรียนโดยใช้ e-Learning ต้องเรียนจากการปฏิบัติ ครั้งแรกฟังเข้าใจนิดๆ p11>7

PH. “คิดว่าต้องเรียนเดี่ยวต้องทำคงรู้” p11>8

PH. “ใช้แรกๆ มีอุปสรรคทางเทคนิคมากแต่พอทำก็ได้” p12>9

NS. “การพิมพ์มีอายุน้อยก็จะพิมพ์ไม่ทัน” p1 8

Econ. “การอบรมการใช้ e-Learning ครั้งแรกคนที่ไม่มีทักษะก็เข้ายาก ต้องใช้เวลา ครั้งเดียวไม่สามารถจำได้หมด” p3 11

Econ. “แต่คนที่ไม่มีทักษะเขาก็จะไม่ถนัด ต้องสอนเขาทุกอย่างแบบไฟล์ส่งงานจะพูดแล้วให้ทำก็ทำไม่ได้” p3 12

Ag. “อย่างน้อยในกลุ่มต้องมีคนที่ถนัดเทคโนโลยีสักคน จะช่วยเหลือเพื่อนได้” p13 47

Ag. “ถ้าเพื่อนคนไหนที่เป็นเทคโนโลยีน้อยก็จะแปลงจาก word เป็น pdf เพื่อให้ส่งงานได้” p14 50

Pol “น่าจะมียุทธศาสตร์หรืออาจารย์มาสอนก่อนเรียนวิชานี้เราเรียนผ่านระบบ On line เราจะต้องทำอะไรบ้างโดยละเอียด” p2>7

Pol “อาจารย์ก็สอนครั้งแรกเหมือนกัน แต่ว่าไม่ถึงขนาดชัดเจน” p2 >8

Pol “จะมีพี่อยู่คนหนึ่งเขาจะถามว่า เขาอย่างไร ทำอย่างไร ส่งกิจกรรมอย่างไร ทั้งๆ ที่เข้าก็มาอบรมด้วย” p2 >9

Pol “เข้าครั้งแรกจะงงๆ ไม่ค่อยถูก แต่เข้าไปครั้งต่อไปก็เริ่มเข้าใจว่าเข้าไปอย่างไร” p2 >10

Pol “ขอเป็น menu ภาษาไทย ภาษาอังกฤษบางคำก็แปลได้ บางคำก็แปลไม่ได้” p2 >11

Pol “ครั้งแรกที่มีการส่งจะมีปัญหากันมาก ตอนอบรมแรกๆเขาก็ทำกันได้ แต่พอกลับมาทำจริงๆ” p6>21

Pol “หน้า Moodle เขาก็บอกวิธีเข้าอยู่แล้วเพียงแต่ไม่เป็นปัจจุบันเท่านั้นเอง วิธีเข้าระบบ ส่งงาน” p6>22

BA “ปัญหาคือข้อจำกัดของแต่ละท่านพื้นฐานของคอมพิวเตอร์ไม่เหมือนกันของแต่ละคนบางคนอาจจะมี Internet ใช้” p2>6

BA “พอไปปฐมนิเทศเสร็จเขาบอกว่าเรียน e-Learning พื้นฐานแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนก็ 50 กว่า” p4 >14

BA “การประเมินพื้นฐานคอมพิวเตอร์สารสนเทศ แต่คนไหนไม่ผ่านเกณฑ์ก็นำกลุ่มคนเหล่านี้มาปรับพื้นฐาน” p5 >16

3.4 พฤติกรรมการเรียน

พฤติกรรมการเรียน e-Learning ของนักศึกษามีหลายลักษณะ นักศึกษาต้องค้นคว้ามากขึ้นนอกจากอ่านจากเอกสารการสอนเพียงอย่างเดียว การอ่านและค้นคว้าเพิ่มขึ้นจากอินเทอร์เน็ต จะเพิ่มความเข้าใจในประเด็นการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น และเข้าใจง่าย เนื่องจากเป็นภาษาที่อ่านง่ายมากกว่าในเอกสารการสอนซึ่งมีรายละเอียดดีมากแต่อ่านไม่เข้าใจแม้ว่าจะอ่านซ้ำหลายครั้ง นักศึกษาชอบทำกิจกรรมการเรียนผ่านคอมพิวเตอร์ PC หรือ Notebook มากกว่าการใช้โทรศัพท์มือถือ และหากเป็นนักศึกษาที่ทำงานด้วยและเรียนด้วย นักศึกษาก็มักจะทำกิจกรรมการเรียนจากที่ทำงาน เนื่องจากสะดวกมากกว่าที่บ้านซึ่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ดี และอยู่ในที่กันดาร คุณลักษณะที่นักศึกษาพึงมีในการเรียน e-Learning คือต้องมีความอดทนและใส่ใจกับกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ต้องรู้จักการบริหารจัดการเวลา ต้องรู้จักควบคุมตัวเอง ต้องมีวินัยเพื่อให้บรรลุผลในการเรียน นอกจากนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากการอ่านงานเพื่อน การทำกิจกรรมการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนเกี่ยวกับสมรรถนะในการเรียนสามารถตรวจสอบได้จากตัวตนหรือพฤติกรรมของนักศึกษา ที่เคยมีปฏิสัมพันธ์ หรือให้ผลย้อนกลับต่อเพื่อนและอาจารย์ว่าน่าเชื่อถือได้มากเท่าใด โดยสรุปผู้เรียนจะใช้เวลาในช่วงหลังเลิกงาน หรือกลับถึงบ้านและทำภารกิจส่วนตัวเรียบร้อยแล้วจะเข้าเรียน e-Learning และจะต้องเข้าเรียนอย่างน้อย 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ หากนักศึกษาที่ไม่สะดวกเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานในการทำกิจกรรมการเรียน และกิจกรรมการเรียนจะมีความหลากหลาย มีปฏิทินกิจกรรม มีแผนกิจกรรม มีการส่งไฟล์งานก่อนการเรียนและสัมมนาเผชิญหน้าแล้วให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน มีการวิพากษ์งานเพื่อนในกิจกรรม e-Learning มีคลิป VDO ให้ศึกษา เมื่ออ่านหนังสือจะเข้าดูข้อมูลในอินเทอร์เน็ต มีการแบ่งกลุ่มในการเรียน ถ้าเข้าใช้งานบ่อยๆจะเกิดความคล่องในการเข้าเรียน e-Learning เพื่อนร่วมงานและหน่วยงานให้การสนับสนุนหัวหน้างานเห็นความเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าเรียนกับ มสธ. การเรียนจะใช้การค้นหาจากอินเทอร์เน็ตเพื่อตอบกิจกรรมการเรียน

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Sc. “เข้ามาดูก่อนที่จะเริ่มเรียนของแต่ละวิชาและดูปฏิทินกิจกรรม” p10>48

Sc. “ใช้เครื่องที่ทำงานกิจกรรม” p11>51

Sc. “กลับบ้านใช้เครื่องที่บ้าน” p11>52

Ed. “e-Learning ส่งงานเป็นไฟล์ แล้วไปสัมมนาจะเป็นการนำเสนอหน้าชั้นเรียน”

- Ed. “พอส่งงานแล้วก็ต้องไปcommentงานเพื่อนเพื่อเปรียบเทียบกับงานตัวเอง”
p1>5
- Ed. งาน ส่งงาน e-Learning 1งาน สัมมนาเข้ม 1 งาน p2>7
- Ed. การเรียนจะมีแผนกิจกรรมใส่ไว้ให้ มีรายละเอียดกิจกรรม มีการแบ่งกลุ่ม ให้แนะนำ
ประวัติตนเอง p3>11
- Ed. มี คลิป VDO ให้ศึกษา p3>12
- Ed. Comment งานเพื่อนได้ประโยชน์ เมื่ออ่านหนังสือไม่เข้าใจ อ่านงานเพื่อนใน
e-Learning ทำให้เข้าใจ p6>19
- Hecon งานกึ่งปรึกษา กึ่งลอก พอเพื่อนตอบอาจารย์ ok เราก็เอามาตอบ p5>17
- Econ เวลาอ่านหนังสือก็จะเทียบเนื้อหาหนังสือกับอินเทอร์เน็ต กลัวไม่สอดคล้องกับ
หนังสือ p7>32
- Econ ที่ใช้งานบ่อยที่สุด ส่งงาน สนทนากับเพื่อน p8>34
- Ag มีกิจกรรมการเรียนด้วยการแบ่งกลุ่มแล้วมอบหมายงานส่ง paper แล้วส่งตัวแทน
นำเสนอ p5>17
- Ag ใช้สถานที่ทำงานในการเรียน เพราะมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต p6>22
- Ag ไม่ลอกงานเพื่อน ทำข้อสอบไม่ได้ถ้าไม่ทำเอง p8>31
- Ag เกร็งแนวข้อสอบส่วนใหญ่จะเอาหัวใจของบทนั้นยกมาวิเคราะห์ p9>34
- Ag 1สัปดาห์จะต้องเข้า e-Learning 2 ครั้ง p10>39
- Ag การปรับตัวยอมรับเทคโนโลยีเพราะเห็นประโยชน์ p13>47
- Ag งานให้การสนับสนุนในการเรียน p17>55
- Ag หัวหน้าเห็นว่าเรามาเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวเรา* p17>56
- Ag ที่ทำงานอยากมาเรียนด้วย * p17>57
- pol. จะใช้สถานที่ทำงานในการเรียน เพราะบ้านไม่ค่อยมีสัญญาณ อยู่ในที่กันดาร
p3>13
- pol. ถ้าใช้ งาน e-Learning บ่อยๆ ทำให้เกิดการคล่องในการเรียน p4>15
- pol. สามารถเลือกเรียนแบบonlineหรือแบบปกติ นักศึกษาลงทะเบียน 50 เลือกเรียน
แบบ online 9 คน p7>27

PH. ส่วนมาจะใช้googleค้นหา งานที่เกี่ยวข้องกับงานที่ได้รับมอบหมาย ค้นทาง internet p13>16

Ed e-Learning ตอบสนองผู้เรียนได้ตลอด 24 ชม การอ่านหนังสือเองความเข้าใจได้ไม่เท่ากัน p5 15

Ed หนังสืออ่านยากต้องอ่านซ้ำๆ p5 16

Ed ผู้เรียนไม่ชอบอ่านเอกสารการสอน ชอบการค้นคว้าอ่านจากอินเทอร์เน็ต p5 17

Ed ผู้เรียนชอบการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตจากผู้ที่มีประสบการณ์มาโพสต์ไว้ กับความรู้ของผู้เรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ p5 18

Ed ผู้เรียนคิดว่าการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตผู้เรียนเข้าใจง่ายเพราะเป็นภาษาเข้าใจง่ายกว่าในหนังสือ p6 19

Ed เข้าเรียน e-Learning ผ่านทางคอมพิวเตอร์ PC สะดวกกว่ามือถือ p6 22

Ed เราต้องหาความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่าปกติในการค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ต หนังสือให้ได้ไม่หมดละเอียดแต่ไม่รู้เรื่อง p7 23

PH. วิธีการเรียนรู้ของเรามาเป็นการสอนเผชิญหน้ามาตลอด คงมีผลที่เราต้องยึด ยากเห็นหน้าอาจารย์ถามมาตอบไป p10 41

PH. ใช้เวลาในการเรียน ที่ทำงานจะดีกว่า ที่บ้านจะไม่สะดวกต้องออกไปใช้ของส่วนรวม ค่าใช้จ่ายซื้อสัญญาณเยอะ p10 43

Ag. ต้องขยัน แบ่งเวลาสำคัญมากในการเรียนแบบนี้ ควบคุมตัวเอง ต้องมีวินัย อาจารย์วางไว้เวลาเหมาะสมแล้ว p7 31

Ag. ให้นำเสนอทีละคนเลย แล้วอาจารย์จะเสริมให้ในส่วนที่เราขาด p9 33

Ag. สัมมนาแบบเผชิญหน้า ครั้งช่วงแรกรอบหนึ่ง ช่วงกลางด้วย skype ปิดด้วยเผชิญหน้าอาจารย์ปิดท้ายก็จะกลับมาได้ p9 34

Ag. ค่าใช้จ่ายนักศึกษาจะเป็นค่า อินเทอร์เน็ต ส่วนตัวจะใช้ของสำนักงาน p9 35

Ag. คลิปก็จะโหลดแล้วกลับไปดูที่บ้าน p9 37

Ag. ใช้ คอมพิวเตอร์ pc หรือ notebook สะดวกกว่า p11 43

Ag. ความรู้ทักษะอะไรที่ต้องใช้ใน e-Learning อาจารย์น่าจะมาสอนแทรกในตอนสัมมนาเข้มบางคนอยากทำด้วยตนเอง* p14 51

Pol ในเรื่องของการฝึกอบรม สอนแนะนำนักศึกษา แค่ครั้งเดียว บางคนก็จำไม่ค่อยได้
p1 >4

BA การเรียน e-Learning นั้นระบบดีแล้วถ้ามองในภาพรวมถ้าเทียบกับสถานศึกษาที่อื่น
ถ้าเทียบกับที่เรียนลักษณะนี้ p1 >1

3.5 อายุผู้เรียน

ผู้เรียนจะมีช่วงอายุในรุ่นต่างกันไม่เยอะมากประมาณ 30 ปีขึ้นไปอย่างไรก็ตามจะมี
ผู้เรียนที่มีอายุมากซึ่งมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและ หากกระบวนการเรียนการสอน
ซับซ้อน และยุ่งยากมากก็จะเกิดความยากลำบากสำหรับนักศึกษากลุ่มนี้ ซึ่งบางครั้งอาจจะมีการ
ลืมนื่องานเลยทีเดียว ในการเรียนการสอนการอย่างไรก็ตามนักศึกษาที่อายุมากจะมีความ
รับผิดชอบสูง มีความขยันมากและมีความรู้จากประสบการณ์ดั้งเดิม ดังนั้นการทำกิจกรรมการ
เรียนในบางครั้งจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แต่จะไม่มี
การลอกงานกัน

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Econ “อายุนักศึกษาในรุ่นต่างกันไม่เยอะ” p10>44

Econ “พี่ที่อายุเยอะเขาจะมีความรับผิดชอบมาก” p10>45

Econ “เพื่อนที่อายุ 40 กว่าจะมีปัญหาเรื่องเทคโนโลยี เขาชอบลืมนื่องานบ้างไม่ส่งบ้าง”
p16>67

Arts “วัยไม่ต่างกันมากอายุ30 ขึ้น” p5>22

Ed “เพื่อนผู้เรียนที่มีอายุเยอะ วิธีการเข้า e-Learning ซับซ้อนเข้ายากมากไป ก็
ลำบาก” p4 13

Ed “เพื่อนอายุเยอะๆ อินเทอร์เน็ตเขาจะไม่เก่งแต่เราก็ช่วยเหลือกันเรียนแบ่งงานกันดูแล
เราก็ไม่ลอกงานกัน” p11 32

Pol “ในแต่ละวิชาควรจะสอนในเรื่อง e-Learning คือการเรียนในระบบทางไกล ควรมี
การแนะนำกันก่อน” p1 >5

3.6 ประโยชน์ของ e-Learning

ประโยชน์ของ e-Learning ประโยชน์ของการใช้งาน e-Learning เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง e-Learning จะเป็นประโยชน์กับผู้เรียนที่อยู่ห่างไกล สะดวกเรียนที่ไหนก็ได้ อยู่ที่ใดก็เรียนได้ e-Learning ช่วยในการเปิดโอกาสทางการศึกษาผู้เรียนสามารถเรียนไปด้วยสามารถทำงานไปด้วย ในสภาวะที่ผู้เรียนมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบ e-Learning ถือว่าเหมาะสม และผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนผ่านระบบ e-Learning ต้องตื่นตัวตลอดเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ก็จะมีความกดดัน จะต้องพูดคุยกันตลอดเวลาโดยใช้ Line Facebook ในการติดต่อสื่อสารเมื่อมีปัญหาในการติดต่อสื่อสารกระจายข่าวสารนัดหมาย ผู้เรียนให้ความเห็นว่าเนื่องจากเป็นการเรียนทางไกล e-Learning เป็นเครื่องมือที่สะดวก ลดภาระการเดินทาง ลดค่าใช้จ่าย สะดวกเรียนที่ไหนก็ได้ ใช้ Skype, Lync ในการเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน อยู่ที่ไหนก็เรียนได้ ไม่ขาดเรียนไม่ขาดงาน สามารถทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยได้ ในสภาวะที่ทุกคนมีภาระกิจการงานการเรียนแบบนี้ถือว่าเหมาะสม ในขณะที่ผู้เรียนไม่มีความกดดันทางด้านเทคโนโลยีก็จะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Sc. รู้สึกเป็นผลดีไม่ต้องเดินทางไปลำบาก p4>19

Sc. การใช้งานแบบ สัมมนา on-line เป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย p11>50

Ed. e-Learning ช่วยเปิดโอกาสทางการศึกษา p1>1

Ed. อยากทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยระบบของ มสธ. ดี p1>2

Ed. e-Learning ก็จะทำให้เราประหยัด p4>13

Ed. e-Learning แทนการสัมมนาเสริม ประหยัดเวลาการเดินทาง ก็จะเป็นประโยชน์กับคนที่อยู่ห่างไกล p6>18

Ed. ชอบ e-Learning ตรงการได้สังคมใหม่ๆ เรียนรู้เพื่อนจากการทำงาน p11>31

Ed. ประสบการณ์ได้เรื่องการตรงต่อเวลา p12>34

Hecon เนื่องจากเราเรียนทางไกล ลดภาระนักศึกษาต้องเดินทางไปพบอาจารย์ ผมว่ามันดีมากแต่ไม่ค่อย perfect เท่าไหร่ p6>19

Hecon e-Learning เป็นเครื่องมือทำให้เราสะดวก ใช้งานเร็วขึ้น จะเป็นทางเลือกที่ดีลดการสัมมนาที่มหาวิทยาลัยได้ p8>34

Hecon ถ้าเราใช้งานแบบจริงจัง ก็จะได้รู้ปัญหา เมื่อไม่รู้ก็จะแก้ไม่ถูก p8>35

PH. e-Learning จะได้เฉพาะงานตนเอง ส่วนไปอ่านงานเพื่อนนั้นจะได้น้อยมากเพราะเวลาน้อยจะได้ตอนสรุปสัมมนา* p15>22

PH. ได้ทำงานจากe-Learning มาก่อนจะรู้ว่าเราขาดตรงไหนในวันที่เรามาสัมมนา p17>27

PH. เรียนแบบไม่มีe-Learning คิดว่าแบบมี e-Learning ดีกว่า p17>28

PH. ส่วนตัวอยู่กรุงเทพไม่ได้มองเรื่องค่าใช้จ่าย แต่เพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัดเสียค่าเครื่องบิน ที่พัก ที่เดินทาง p17>29

Econ ประสบการณ์บางครั้งอยู่บนรถ แท็กซี่ก็ฟังการนำเสนอได้ * p4>13

Econ รู้สึกต้อง active ตลอดเวลา คุย line คุย facebookมีปัญหาคุยกันตลอด ถ้าให้อ่านหนังสือก็จะอ่านช่วงใกล้สอบ p15>64

Econ ถ้าไม่มี e-Learning เหมือนมารอเรียนอย่างเดียว ก้มหน้าก้มตาทำ paper เพื่อมาส่งเท่านั้น p15>65

Econ มีe-Learning สนุกกว่าที่จะมาเรียน เราต้องคอยติดตามเพื่อนว่าไปถึงไหนแล้ว p15>66

Ag สะดวกดี เราไม่ต้องเดินทาง ถ้าติดราซการ ก็สามารถ skype โดยไม่ต้องขาดเรียนและไม่ขาดราชการด้วย p6>24

Ag สะดวกเรียนที่ไหนก็ได้ เช่น เพื่อนเขามาแม่ไปหาหมอ เขาก็สามารถที่จะ นำเสนองานของเขาได้ p7>26

Ag ข้อดี คือสะดวก อาจารย์สามารถเช็คได้ว่า คนนี้อยู่หรือไม่ p7>27

Ag ในสภาวะที่ทุกคนมีภาระกิจการเรียนแบบนี้ก็ถือว่าเหมาะสม p10>36

Ag ชอบ on-line อยู่ที่ไหนก็ได้ p10>40

BA มีเพื่อนบางคนที่ไม่ถนัดในเรื่องของ IT ไม่ถนัดในเรื่องของคอมพิวเตอร์ ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้เขาพัฒนา p10>17

Comm.Arts e-Learning ลดปัญหาการที่เราจะต้องมาเจอกัน p1 1

Comm.Arts ลดภาระค่าเดินทางหรืออะไรต่างๆให้เกิดความสะดวกทุกที่ทุกเวลา p1 2

Sc. ถ้าเป็น E-Learning ทั้งหมดเลยก็ดี ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย p2 8

Sc. หนังสือในรูปแบบ PDF ชอบ ดีเพราะอยู่ที่ไหนสามารถเปิดอ่านได้ ไม่ต้องพกหนังสือตามไป p6 24

Sc. e-Learning การประหยัดค่าใช้จ่ายนักศึกษาเป็นประเด็นแรกเลย ค่าใช้จ่ายค่าเดินทาง ค่อนข้างสูงอยู่ p8 29

Hecon. e-Learning มุ่งเรื่องเรียนเป็นใหญ่ก่อน กิจกรรมที่จะนำเสนอเพื่อจะอุดช่องว่างลดภาระในการเดินทางของนักศึกษา p5 16

PH. ถ้าสามารถ upload ประมวลสารวิชาลงไปได้เพราะตัวเองชอบอ่านจากหน้าจอมากกว่ามานั่งเปิดหนังสือ p6 27

PH. ถ้าเราทำเป็น pdf file แล้ว download มากก็พกพาหนังสือที่เรามีเวลาว่าง ช่วงเราทำงาน หรือนั่งรถกลับบ้าน p6 28

PH. ถ้าตอบว่า ดี ไม่ได้ ไม่ได้ แต่ถ้าถามว่าสนุกไหม สนุก เพราะเป็นการเรียนรู้แนวใหม่ p9 36

Ag. ถ้ามีแนวข้อสอบกระตุ้นทุกคนก็อยากเห็น สำคัญมากคือการสอบ p3 13

Ag. เราได้เยอะที่สุดคือการนำเสนอ กลายเป็นคนที่นำเสนอหรือสื่อความหมายได้ตรง จนเป็นตัวแทนสำนักงาน* p10 42

Pol. ถ้าหากมีสอน on line มีความสนใจเพราะด้วยเรื่องค่าใช้จ่ายเรื่องเวลาช่วยได้เยอะกับการที่เราเรียน on line p6 >19

Pol. แต่ละ module เราสามารถที่จะ click เข้าไปดูใหม่อีกครั้งหนึ่ง ย้อนหลังได้ ผ่านไปอีกสัปดาห์หนึ่งเข้าไปดูอีกได้ p6 >20

Art. ประหยัดค่าใช้จ่าย e-Learning ช่วย บางที่เราต้องไปพบอาจารย์ ไปส่งงานอาจารย์ส่งได้เลยโดยไม่ต้องไป p1 >3

BA. ประโยชน์โดยรวมก็จะเป็นของมหาวิทยาลัย สามารถประหยัดงบประมาณและในเรื่องของเวลาอาจารย์จะมาสอน p2 >7

BA. นักศึกษาก็ไม่ต้องเดินทางไปเรียนตามศูนย์แต่ละแห่งคือมีประโยชน์ p3 >8

BA. ยิ่งดีทำให้นักศึกษาไม่ต้องไปที่ศูนย์และยังประหยัดเวลาไปเผชิญหน้าทาง internet p7 >26

3.7 โอกาสในการนำ e-Learning มาใช้เต็มรูปแบบ

โอกาสของการนำ e-Learning มาใช้แบบเต็มรูปแบบ ผู้เรียนให้ความเห็นว่าไม่ต่างกับการเรียนแบบปกติ และอยากให้เป็นการสื่อสารแบบสองทางในการใช้ e-Learning แบบเต็มรูปแบบ บางรายให้ความเห็นว่าเหนื่อย

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Comm.Arts. เรียนแบบ on-line 100 % ผมว่าเหนื่อย p20>24

Ag E-Learning 100% คิดว่าไม่ต่าง ตรงเอาสิ่งที่เรียนมาตอบ p4>14

pol. อยากให้ e-Learning แบบเต็มรูปแบบ สามารถพูดคุยโต้ตอบกันด้วย p11>35

Econ. 34 คาดหวังอยากให้มาแทนการสัมมนาเพราะว่าบางคนเรียน มสธ.เขาไม่เวลามานั่งเรียนนั่งฟังส่วนใหญ่ไม่มีเวลา p11 34*

4) ประเด็นที่ 4 : ด้านกิจกรรมการเรียน

ประเด็นที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนที่ผ่านการสัมภาษณ์ผู้เรียนดังนี้ ได้แก่

- 4.1 ลักษณะกิจกรรมการเรียน e-Learning
 - 4.2 ความพร้อมแหล่งข้อมูล
 - 4.3 การออกแบบกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเข้ามีส่วนร่วม
 - 4.4 ต้องการกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์
 - 4.5 การนำเสนอเนื้อหา
 - 4.6 Video clip
 - 4.7 Chat
 - 4.8 ช่วงเวลาที่เหมาะสม และช่วงเวลาที่สะดวกในการเรียน online
 - 4.9 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าออนไลน์ (skype , Lync)
- โดยได้กล่าวไว้ดังนี้

4.1 ลักษณะกิจกรรมการเรียน e-Learning

ลักษณะกิจกรรมการเรียนในภาพกว้างจะเป็นการปฐมนิเทศ กำหนดแผนกิจกรรมการเรียน แนวทางการศึกษา และรายชื่อหนังสืออ่านประกอบ ในแต่ละวิชาจะมีรูปแบบกิจกรรมที่ไม่เหมือนกัน ส่วนใหญ่จะเป็นการ upload สรุปลงเนื้อหาจากหน่วยการเรียนที่เหมือนเอกสารการ

สอนขึ้น e-Learning มีกิจกรรมการทำงานกลุ่มและงานเดี่ยว การทำงานกลุ่มจะยากในขั้นตอนที่
 นำงานของแต่ละคนมาบูรณาการให้เป็นชิ้นเดียว อย่างไรก็ตามกิจกรรม e-Learning จะ
 เอื้ออำนวยความสะดวกในภาพกว้างในหลายประการ

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Sc. แต่ละรายวิชาจะมีรูปแบบแล้วแต่ละอาจารย์ p1>1

Sc. ใน Module จะมีเอกสารประกอบการสอน p1>3

Sc. กิจกรรมเหมือนในหนังสือ หน่วยไหนก็จะขึ้นกิจกรรมมาให้ ใช้การค้นหาจาก

อินเทอร์เน็ตมาทำกิจกรรม p1>4

Sc. กิจกรรมจะขึ้นหัวข้อกิจกรรมจะมีในเทอมนี้ ขึ้นมาให้ให้นักศึกษาก่อนล่วงหน้า p1>5

Sc. กิจกรรมก็จะขึ้นมาเรื่อยๆซึ่งกำหนดส่งงาน2 อาทิตย์ p2>8

Sc. อาจารย์จะ upload file เนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ทุกเนื้อหาที่สามารถอ่านได้ อยู่ที่ไหนก็
 สามารถอ่านหนังสือได้ตลอด p3>11

Sc. มี file สารระ แนวทางการศึกษา สารวิชาให้เลย และมีเอกสารหนังสือ อื่นให้อ่าน
 ประกอบ download ได้ p3>12

Sc. มีการตัดแต่งVDOสามารถให้เราเปิดฟังเปิดดูได้ p3>13

Sc. การทำการบ้านเองจะทำข้อสอบได้เยอะ จะช่วยในการทำข้อสอบปลายภาคได้เยอะ
 p6>34

Sc. มีแต่หัวข้อมาแล้วไม่มีเนื้อหา เพิ่มเติม มีวีดีโอ ไม่มีอะไรเลยแล้วให้ไปทำงาน
 p8>37

Sc. เรียนประมาณ10 ไมค์ดูล p8>38

Sc. เรียนไปประมาณ4-5 ไมค์ดูลแล้วจะมีกิจกรรม p8>40

Sc. กิจกรรมไม่ยอมขึ้นนักศึกษาแล้วทำงานไม่ทัน เจอปัญหานี้บ่อย p13>56

Ed. แต่ละหน่วยก็มีชื่อหน่วย และไม่มีรายละเอียดเนื้อหา งานที่จะทำก็ไม่มี
 รายละเอียดมาก ในแผนกิจกรรมมีมากกว่า p10>29

Ed. เนื้อหาที่ได้จากการนำเสนอเป็นการเองงานที่เราทำมาสอนเรามากกว่าp12>36

Hecon 10 จริงแล้วมีแผนแต่เหมือนจะไม่ค่อยตรงตามแผน p3>10

Hecon อาจารย์ฝึกให้นักศึกษา ป.โท สามารถวิเคราะห์ วิจัยงานเชิงสร้างสรรค์ p5>15

Hecon อาจารย์เขา post โจทย์มา ที่ผม post คุณอ่านยัง อาจารย์จะหาอะไรดีๆมาให้
อ่าน ที่อาจารย์เน้นย้ำต้องอ่าน p5>18

Hecon เนื้อหาที่อาจารย์สรุปมาก็ดี เป็นตัวหนังสือถือว่าข้อความชัดเจนดีครับ p9>40

Hecon e-Learning ที่เป็นคลิป vdo ถือว่าดีครับ อาจารย์สรุปเนื้อในหน่วย p9>41

PH. 4 จะpostถามอาจารย์ ใน forum p10>4

PH. มีแผนกิจกรรมลงในe-Learning มีรายละเอียดเหมือนกิจกรรมตามคู่มือ p12>12

PH. อยากให้มีคลิปvdoสอน หรือ คลิปที่อาจารย์สอนในสัมมนามาใส่ใน e-Learning
อยากให้มีคลิปเพิ่ม p13>13

PH. เนื้อหาใน e-Learning ไม่มีส่วนมากเป็น แผนกิจกรรม รายละเอียดของการ
มอบหมายงาน * p13>14

PH. อาจารย์ให้คำสั่งมา แบ่งกลุ่ม ทำงาน กำหนดวันส่ง จากนั้น comment บอก
ระยะเวลาในการ comment * p14>17

PH. งานที่ได้รับมอบหมายมีทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยวp14>19

PH. วิธีการของอาจารย์คืออันดับแรกเพื่อนCommentปรับปรุงแล้วส่งอีกครั้ง ประเด็น
ของเพื่อนมีประโยชน์* p14>20

Econ 4 กิจกรรมมีเยอะมากเกือบทุกสัปดาห์ ศึกษางานมาส่งงานแล้วอ่านงานเพื่อน 3 คน แล้ว
ก็ comment ได้คะแนน p2>4

Econ จากรายงานเดียวจะรวมมาเป็นงานกลุ่มเลือกงานมานำเสนอ ผ่าน skype
แบ่งเป็นกลุ่มละอาทิตย์ p4>8

Econ อาจารย์จะรู้ว่าใครเข้ามาบ้าง การนำเสนอเหมือน เช็คชื่อ นำเสนอเสร็จก็จะถาม
ปัญหาถามตอบ p4>9

Econ ต้องส่ง powerpointประกอบการนำเสนอ p4>12

Econ เราต้องแบ่งหน้าที่ประชุมกลุ่มว่าใครรับผิดชอบพูด หัวข้อไหนในการนำเสนอ
p4>15

Econ การทำงานกลุ่มจะยากตรงที่เอางานกลุ่มมารวมกันเพราะแต่ละคนรับผิดชอบคน
ละเรื่อง p4>18

Econ การทำงานกลุ่มใครได้ข้อมูลก็จะเอามาใส่ไว้ในกลุ่ม หาข้อมูลมาได้ใครจะแก้ไข
อะไร ใส่ไว้ใน e-Learning p5>19

Econ น่าจะมีข้อมูล บทเรียน วารสารที่น่าสนใจ มาตรฐานสูงกว่าเดิม * p5>22

Econ เอกสาร ประมวลสาระ แนวการศึกษา เอกสารเยอะ หนังสืออ่านแล้วงง เข้าไปซ้ำ
มาน้ำเยอะ p5>23

Econ อ่านหนังสือ มสธ.ไม่เข้าใจ ไปค้นหาในอินเทอร์เน็ต p5>24

Econ ใจความสำคัญหลักคิดน้อยในหนังสือ ค้นในอินเทอร์เน็ต และก็ค้นในห้องสมุด
ด้วย p5>25

Econ บาง module ก็ไม่มีเนื้อหา เข้าไปก็ไม่มีอะไร เหมือนเป็นการทดลองเพิ่มเริ่ม
p6>26

Econ บางช่องใส่เนื้อหาไปยังไม่ครบ บางบทก็ไม่มีเนื้อหา p7>33

Econ อาจารย์น่าจะมีส่วนเสริมเพิ่มเติมที่ไม่ใช่หนังสือมาวาง น่าจะไปอ่านตรงนั้นตรง
นี้ หรือมีข่าวสารอะไร น่าสนใจ p8>36

Econ วิชาคำนวณ เชิงปริมาณ แค่เนื้อหาอย่างเดียว อ่านตัวหนังสือไม่เข้าใจเลย
p8>37

Econ มีภาพ มีเสียงบ้างก็ดี เช่น อาทิตย์นี้อาจารย์จะมาพูดคุย สามารถแลกเปลี่ยน
เวลาเท่าไร ทุกคนก็จะเข้ามา p9>40

Econ เขาจะบ่นเรื่องส่งงานบ่อย เหมือนกับไม่มีเวลาหายใจ p10>46

Econ ดูเป็น คลิปวิดีโอที่ดี ถ้าเราไม่มีเวลาไปนั่งเรียนจริงๆก็เข้าใจ เหมือนว่าอัดแล้วเอา
ไปขึ้น e-Learning p12>55

Econ เป็นแผ่นซีดีไปก็ไม่เปิดดูเลยดี ต้องเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ให้รู้ว่าคุณต้องมา แบบ
กึ่งบังคับ p12>56

Econ เหมือนกับเข้าไปดูคลิป VDO อาจารย์ก็จะรู้ว่าไม่มีใครดูบ้าง p12>57

Econ เวลาให้คะแนนต้องมีหลักเกณฑ์ p13>58

Econ อยากให้ใส่เนื้อหามากกว่านี้ ตอนแรกอาจารย์ยังไม่ใส่เนื้อหา อาจารย์บอกว่าฟัง
เอา e-Learning มาใช้ครั้งแรก* p15>61

Econ มีกรณีศึกษา เข้าใน e-Learning มีการโต้ตอบระหว่างอาจารย์และนักศึกษาให้
มากกว่านี้ p15>62

Ag 4 แบ่งกลุ่มในการเรียนเป็นภาคกลุ่มละ 10-20 คน และมีอาจารย์ประจำภาค p1>4

Ag นักศึกษาร้อยกว่าคน แบ่งเป็นกลุ่ม 6-7 กลุ่ม p3>8

Ag ปฐมนิเทศอาจารย์จะแจ้งรายละเอียด ในการเรียน e-Learning จะมีแผนกิจกรรม
อะไรบ้าง p4>12

Ag กลุ่มที่เรียนมี 15 คน online ทั้งหมด ก็ดึงกันเข้ามา จับกลุ่ม 2-3 คนเปิด 1 เครื่อง
p6>19

Ag อาจารย์ให้เขียนสรุปย่อเนื้อการเรียนด้วยลายมือ p16>54

Arts 1 มีแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน p1>1

Arts มีเนื้อหาสรุปสาระสำคัญทั้ง 15 หน่วย p1>2

Arts กิจกรรมทั้ง 15 หน่วยมีทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว p1>3

Arts กิจกรรมให้ส่งทาง e-Learning อาจารย์ตรวจแล้วส่งกลับว่าต้องแก้ไขหรือไม่ p1>4

Arts เข้าเรียน เข้าสัมมนา และทำ e-Learning p2>8

Arts แบ่งเป็นกลุ่มกลุ่มละ 5 คนต่อกลุ่ม p3>15

Arts อาจารย์จะชี้แจงบอกทุกอย่างที่เราเป็นนักศึกษา มสธ. ว่าควรทำอย่างไร p5>24

Arts อาจารย์จะมีคะแนนในการพบปะกันในกลุ่ม พุดคุยกันในกลุ่ม ส่วนใหญ่จะพุดคุย
เรื่องการบ้านกัน p6>25

Arts ไม่เคยคุยกัน แบบเห็นหน้า ถ้ามีเสียงมีเสียง มีภาพก็จะดี p7>27

Arts คิดว่ามีเอกสารด้วยแบบเดิมดีกว่า ถ้าคนอายุมากก็ยังคงต้องการอ่านกับเอกสาร
p8>30

Arts สัมมนา online แบบเห็นหน้าเพื่อนหน้า อาจารย์ก็ดี แบบไม่เห็นหน้าไม่ดีเท่าไร
p8>31

Arts ใช้วิธีเรียนแบบผสมผสานแบบนี้ดี มาพบสัมมนาเสริม 2 ครั้ง ก็ยังอยากเห็นหน้า
อาจารย์ p8>32

BA 1 ตารางกิจกรรมและตารางเวลา 1 ครั้ง ก็คือ 1 หน่วย 1 บท เวลาประมาณสัปดาห์หนึ่งแล้ว
ตอบกิจกรรม p1>1

BA มีเนื้อหาที่สรุปไว้ของหน่วยนั้น p1>2

BA ใน e-Learning อาจารย์ก็เอาเฉพาะประเด็นที่สำคัญมาลงให้ p2>6

BA ส่งงานอาจารย์ให้ส่งทาง e-Learning 15 week เพราะต้องไปเรียนทุก 15 week
p3>9

BA งานที่อาจารย์ให้เรื่องที่จะต้องไปส่งก็จะสอดคล้องกับบทที่เราเรียน p3>10

BA เป็นเนื้อหาคล้ายๆ เอา case study มาให้ แล้วให้เราวิเคราะห์ว่าตรงกับหน่วยไหน
p7>13

BA ขอบแบบที่ 2 เเชิญหน้าด้วยครึ่งหนึ่ง มาใน e-Learning ครึ่งหนึ่ง p8>15

โดยลักษณะของการเรียนกล่าว คือ

(1) สะดวกในการเรียนว่าอยู่ที่ไหนก็เรียนได้โดยไม่ต้องเป็นภาระในการเตรียมเอกสารการสอน

(2) กิจกรรมที่กำหนดให้บางกิจกรรมใน e-Learning สามารถสร้างโอกาสที่ดีในการทบทวน และฝึกฝนประเด็นสำคัญที่ยากต่อการเข้าใจในเนื้อหา การได้มีโอกาสฝึกจากกิจกรรม e-Learning ก็จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

(3) ทักษะการนำเสนอรายงานที่สามารถส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีในการประชุม ควบคู่ไปกับวิธีการนำเสนองานทางวิชาการ

(4) การวิพากษ์งานในกลุ่มเพื่อนจะช่วยส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์งานอย่างสร้างสรรค์

อย่างไรก็ตามปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนสามารถสรุปได้ดังนี้คือ

(1) กิจกรรมการเรียนไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้สอดคล้องกับภาคการศึกษาที่เปิดสอน หรือการ upload ซ้ำมาก

(2) บางสาขาวิชาขาดการวางแผนและจัดระบบในการออกแบบและสร้างรายวิชา โดยมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนเมื่อใกล้จะเสร็จสิ้นภาคการศึกษาจะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถวางแผนการทำงานกับการเรียนได้ซึ่งนักศึกษาพบกับปัญหานี้บ่อยมากและ

(3) ในบางครั้งนักศึกษาทำงานไม่ทัน กิจกรรมมีมากเกินไปเกือบทุกสัปดาห์และหากลงทะเบียนเรียน สองชุดวิชาจะทำให้มีภาระมากเกินไป'

(4) คะแนนที่ได้ไม่เหมาะสมกับเวลาและแรงงานที่ทำกิจกรรม

(5) รูปแบบกิจกรรมของแต่ละ module ที่ไม่มีองค์ประกอบของกิจกรรมที่เหมือนกันทำให้เกิดความสับสนว่าได้ทำกิจกรรมในแต่ละ Module ครบถ้วนหรือไม่

(6) กิจกรรมบางประเภทหายไป เพียงแค่ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตมาตอบก็ได้คะแนน

4.2 ความพร้อมแหล่งข้อมูล

นักศึกษาต้องการที่จะได้แหล่งข้อมูลทางวิชาการ ไม่ว่าจะเป็น บทความ งานวิจัย หรือ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มพูนกระบวนการเรียนรู้ นักศึกษาต้องการให้มีการเตรียม ข้อมูลดังกล่าวทุกอย่างให้อยู่ใน e-Learning เพื่อความสะดวกในกระบวนการเรียน อย่างไรก็ตาม นักศึกษาระบุว่า เอกสารการสอนการสอนของ มสธ. อ่านยากไม่เข้าใจ ต้องไปค้นคว้าเพิ่มจาก อินเทอร์เน็ต ควรมีการเตรียมและรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องให้ด้วย นอกจากนี้ นักศึกษาคิด ว่า เอกสาร ประมวลสาระ แนวการศึกษา นั้นมีมาก วกวน เนื้อหาซ้ำซ้อนทำให้สับสนมาก

4.3 การออกแบบกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเข้ามีส่วนร่วม

การออกแบบกิจกรรมการเรียนควรเป็นกิจกรรมในลักษณะที่ดึงดูดใจเพื่อที่จะทำให้ผู้เรียน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนได้อย่างสนุกสนานภายในชุมชนการเรียนรู้ นักศึกษาบางคน ต้องการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากกว่าการใช้ e-Learning เพื่อส่งการบ้าน การออกแบบ กิจกรรมควรมีการออกแบบที่น่าสนใจ มีการใช้สี และ effects ที่เด่นสะดุดตาให้เกิดความแตกต่าง และทำให้เกิดความน่าสนใจ ควรจะมีการออกแบบกิจกรรมถึงแม้ว่าจะ เป็น file ข้อมูลก็ควรมี การออกแบบเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนได้ง่ายขึ้น text ที่มีตัวอักษรแบบเรียงง่ายทำให้เกิดความน่า เบื่อ ควรมีระบบ pop-up เตือน เมื่อมีกิจกรรมใหม่ๆเพิ่มขึ้นมา ควรมีการเตรียม multi-media เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในบางประเด็นและดึงความสนใจผู้เรียน

4.4 ต้องการกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์

นักศึกษามีความต้องการเป็นอย่างมากที่จะให้อาจารย์เข้ามาปฏิบัติสัมพันธ์และให้ผล ย้อนกลับจากกิจกรรมการเรียนที่พวกเขาได้ส่งไป การให้แรงเสริมสั้นๆ เพียงแค่ ดี หรือดีมาก ไม่ เพียงพอที่จะนำไปสู่การเรียนรู้อะไรและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษา นักศึกษาต้องการที่จะรู้ว่า หากพวกเขาได้คะแนนดี นั้นมาจากหลักการหรือเกณฑ์ใด และหากทำกิจกรรมไม่ได้ตามที่คาดหวัง ใวันนั้นเนื่องมาจากเหตุผลใด นอกจากนั้นบางสาขาวิชาจะมีการให้คะแนนจากกิจกรรมที่มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม มีการตอบโต้ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์มากกว่านี้ อยากเห็น หน้าเพื่อนที่เรียนอยู่ในวิชาเดียวกัน แม้เมื่ออาจารย์เข้าร่วมสนทนาในกลุ่มก็จะพูดคุยถึงงานที่ได้รับ มอบหมายให้ทำ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาต้องการเห็นหน้าอาจารย์ผู้สอน จะขอพบการเรียนแบบ e-Learning และมีการพบปะกับอาจารย์ผู้สอนด้วยเช่นกัน ควรมีเกณฑ์กำหนดให้ผู้เรียนเข้ามามี

ส่วนร่วมมากกว่านี้ และหากเป็นไปได้อยากให้มีการบันทึก Lync เพื่อที่จะสามารถนำกลับมาฟังได้อีก

4.5 การนำเสนอเนื้อหา

เนื้อหาใน e-Learning ส่วนมากจะเป็นแผนกิจกรรม และรายละเอียดของการมอบหมายงาน นักศึกษาต้องการให้มีเอกสารการสอนซึ่งจะสะดวกกับนักศึกษาผู้สูงวัย ที่ไม่ชอบอ่านหนังสือจากเครื่องคอมพิวเตอร์ นอกจากนั้น มีความต้องการนำเสนอเนื้อหาผ่านเทคโนโลยีที่สามารถเห็นหน้ากันได้ก็จะเป็นการดีมากหากจะมีการสรุปเนื้อหาเป็น pdf ก็ควรจะเป็นทางเลือกสำหรับทุกคน นอกจากนั้นควรมีการตรวจสอบเนื้อหาก่อนที่จะนำมาทำเป็นกิจกรรม e-Learning ทั้งนี้เนื้อหาบางประเด็นที่อาจารย์นำมาจากเอกสารการสอนจะล้าสมัยไม่ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน เนื้อหาควรมีความหลากหลาย ควรมีการเพิ่มกรณีตัวอย่าง หรือนำเนื้อหาอื่นๆนอกเหนือจากที่มีอยู่ในเอกสารการสอนมาให้เรียนเพื่อขยายแนวคิดในประเด็นที่กำลังศึกษา นอกจากนั้นการนำเสนอเนื้อหาผ่าน e-book สามารถใช้เป็นทางเลือกหนึ่งในการนำเสนอเนื้อหา

4.6 Video clip

นักศึกษาชอบและต้องการที่จะศึกษากับ video clip เพื่อการสรุปเนื้อหาสาระ ที่สามารถช่วยทบทวนประเด็นที่สำคัญ ต้องการให้ทำ clip video ที่คล้ายกับการสัมมนาเสริมมาใส่ไว้ใน e-Learning การดู clip ในขณะที่มีเวลาเรียนจำกัดจะช่วยให้เข้าใจในประเด็นที่กำลังศึกษาได้มากขึ้น นอกจากนั้นการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นควรมีการบันทึกเป็น video clip ไว้เพื่อที่จะสามารถนำกลับมาดูและทบทวนได้หากนักศึกษาคนใดมีความต้องการนอกจากนั้น ควรมีการสำรวจหา video clip จากแหล่งต่างๆไว้ให้นักศึกษาด้วยเช่นกัน คลิปมีความสำคัญมากเนื่องจากสามารถใช้ฟังในขณะที่ทำงานไปด้วยได้ หากสงสัยไม่เข้าใจก็สามารถกลับมาฟังได้ใหม่ คลิปมีจุดอ่อนที่ไม่สามารถโต้ตอบได้

4.7 Chat

กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการ chat นั้นขาดการวางแผนในรายละเอียดสำหรับการปฏิบัติ โดยขาดการกำหนดหรือระบุเวลานัดหมายที่ชัดเจนเกี่ยวกับกิจกรรมนี้ ทำให้เกิดการรอกซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นยังขาดการกำหนดหัวข้อ และเกณฑ์การประเมินที่จะใช้ในการ chat ดังนั้น

การ chat ส่วนใหญ่จึงเหมือนการเข้ามาพูดคุยในประเด็นปัญหาต่างๆทั่วไป นักศึกษาสนทนาผ่านข้อความบนกระดานสนทนา บางท่านพิมพ์ไม่ทันเพื่อนในขณะที่ข้อความได้เลื่อนไปเรื่อยๆ บางเรื่องยังไม่ทันรู้เรื่องเลยข้อความใหม่หรือเรื่องใหม่ก็เข้ามา ไม่มีการกำหนดประเด็นในการสนทนาที่ชัดเจนผู้เรียนเลยไม่รู้จะเริ่มสนทนาอย่างไรดี ผู้เรียนรู้สึกว่เสียเวลากับการรอคอยเพื่อนที่จะให้เข้ามาครบ และการสนทนาไม่กำหนด วันเวลา ที่ชัดเจนและที่สำคัญการเข้าร่วมกิจกรรม chat จะไม่มีการให้คะแนนแต่อย่างใด และผู้สอนก็ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้ ปล่อยให้นักศึกษา chat กันเอง

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Comm.Arts “การสนทนามันระบบข้อความจะไล่ไปเรื่อยๆบางคนคุยยังไม่รู้เรื่องคนใหม่ก็เข้ามา” p16>23

NS “การนัดเวลา chat นักศึกษาไม่สะดวก” p1>2

NS “ประเด็นที่ให้นักศึกษาคุยกันไม่มีบางที่ไม่รู้จะเริ่มตรงไหน” p1>4

NS “การ chat เสียเวลา ไม่เข้าประเด็นสักที ต้องนั่งรอเพื่อนๆ” p3>12

NS “เสียเวลาในการนั่งรอเพื่อนๆ นัด chat 2 ทุ่ม กว่าจะครบกันก็ 3ทุ่ม” p3>13

NS “การรอคอยให้เพื่อนครบในการนั่ง chat” p5>21

NS “การนั่ง chat ตัวอักษรเสียเวลา” p9>33

Ed. “จะมีการนัดchat วันเวลา ไหน ก็โหม่ง แต่ผู้ให้การสัมภาษณ์ไม่เคยเข้า แต่จะ line บอกกันว่าจะ มีการ chat” p2>8

4.8 ช่วงเวลาที่เหมาะสม และช่วงเวลาที่สะดวกในการเรียน online

ช่วงเวลาที่ผู้เรียนสะดวก ในการเรียนจะเป็นช่วงเวลา เย็นหลังเลิกงาน หรือ เมื่อผู้เรียนเรียนเสร็จภาระประจำวัน ประมาณช่วงเวลา 1 ทุ่มถึง 4 ทุ่ม ในช่วงวันปกติ ถ้านัดในช่วงเวลา กลางวันผู้เรียนจะไม่สะดวกในการเข้าเรียนแต่จะสะดวกของอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนคิดว่าตารางนัดหมายจะต้องชัดเจน การใช้การปฏิสัมพันธ์แบบเห็นหน้าจะดีกว่าการสนทนาบนกระดานออนไลน์ และให้อาจารย์นัดอย่างเป็นทางการ การที่สนทนาภาพและเสียงช่วงดึกหน่อยจะมีความสะดวกในเรื่องเครือข่าย และขอนัดให้ตรงเวลา

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Comm.Arts จะนัดเวลา chat เป็นช่วงเวลา 3 ทุ่ม p3>9

NS พยาบาลไม่เหมือนงานอื่นเพราะต้องอยู่เวร ต้องการนอนก่อนขึ้นเวร p4>18

NS พยาบาลจะเหนื่อยจากการบริการผู้ป่วยแล้วตอนกลางคืนเราจะต้องมานั่งทำการบ้าน
อีก p6>25

Ed. Chat สดก็จะมีบอกในปฏิทิน แต่ไม่ค่อยได้เข้าไป chat เพราะถ้าตอน 11โมงก็
ทำงานตลอดวัน p6>20

Ed. เท่าที่สังเกตเวลาว่างไม่ตรงกันp8>22

Hecon คิดว่าตารางเวลาต้องชัด เวลาตรงกันสามารถ skype คุยกันได้มากกว่า post ทั้
เขาไว้ p4>13

Hecon ขอให้เวลาตรง อาจารย์ไม่เคยนัดอย่างเป็นทางการ ถ้าอาจารย์นัดนักศึกษาตรง
เวลามันเป็นประโยชน์ p6>20

Hecon ภาพและเสียง ใช้เวลาช่วงดึกหน่อย skype กัน จะได้ไม่ load p6>22

Hecon ประสบการณ์ผมใช้อินเทอร์เน็ตเวลาสัก4ทุ่มครับ ภาระกิจเรียบร้อยน่าจะเรียน
หนังสือได้ p6>23

Hecon ผมเรียนที่บ้านพัก ช่วง 4 ทุ่ม จัดเตรียมตัวเองเรียบร้อยก็เรียน มาตอบคำถาม
หาข้อมูล p7>31

Econ อาจารย์ให้เวลาในการทำงานกลุ่ม 3 สัปดาห์ p14>60

Econ 2 อาทิตย์ครั้งนัดหมายกันว่าอาจารย์จะเข้า online มาคุยมาพูดกัน p15>63

Arts อาจารย์แจ้งว่าจะเข้ามาอ่านทุกวัน ส่วนมากอาจารย์จะเข้ามาช่วงเวลา เย็น ทุ่ม
สองทุ่ม p4>18

Sc. การนัดเวลาควรนัดล่วงหน้าเพื่อให้มีเวลาว่างเข้ามาทำกิจกรรมp10>49

Sc. เวลาวัน-เสาร์อาทิตย์จะเป็นช่วงเวลาจะสะดวกทำกิจกรรมจะมีสมาธิ p12>53

Econ ทุกคนไม่มีปัญหา เวลาที่ อาจารย์นัดหมาย เวลา ประมาณทุ่ม ทุกคนโอเค 4-5
โมงยังไม่ถึงบ้าน p10>42

NS. ส่วนใหญ่จะนัดกันตอนสองทุ่ม แต่ถ้ามีเวรบายก็จะไม่สะดวกกัน p12> 51

Ed เวลาที่สะดวกจะนัดกันพุธที่ 1 และ 3 เดือนในการ Chat ช่วงเวลา 1-2 ทุ่ม p1> 4

- Hecon สำหรับตัวเอง ทุ่มครึ่ง start ได้แล้วไม่เกิน 2 ทุ่ม สักชั่วโมงอาจารย์คงไม่เหนื่อย
มาก p3 12
- Hecon เป็นวันธรรมดาดีกว่า เสาร์-อาทิตย์จะได้พักผ่อนกัน p4 13
- PH. ถ้าโดยส่วนตัวก็หลังประมาณสองทุ่มแล้ว เราอยู่ในกรุงเทพฯ ปรับสภาพจากทำงาน
แล้วพร้อมที่จะเรียนรู้ p3 19
- PH. การเรียนรู้แบบเผชิญหน้า online การเรียนรู้เต็มที่ก็สักชั่วโมงหนึ่ง p3 20
- PH. online เห็นหน้า สัปดาห์หนึ่งสัก 3 วัน ก็น่าจะได้ หรืออาจจะไม่ต้องเป็นกลางคืนก็ได้
ก็จะมีช่วงเสาร์อาทิตย์ p4 22
- Econ. การนำเสนอผ่านระบบ skype อันนี้ ok เห็นหน้ากันคนที่พูด และอาจารย์สรุป
ดีมีปฏิสัมพันธ์ p5 20
- Econ. นัดเวลากัน ทุ่มหนึ่ง เลิกงานแล้ว เช่น ทุกวันพุธ 5 กลุ่ม นำเสนอ 5 ครั้ง ก่อน
skype ก็จะค่อยกันในระบบ e p9 32
- Ag. จะใช้เวลาหลังเลิกงาน 3 ینگครึ่ง 4 ینگในการเรียน สัญญาอินเทอร์เน็ตที่ทำงานดี
กลับบ้านก็จะดูคลิปที่โหลดมา* p5 22
- Pol. ว่างพร้อมกัน นี่คือข้อยากพอสมควร คือ นักศึกษาบางคนเขาจะว่างไม่พร้อมกัน
p8>30
- Pol. เวลาว่างส่วนใหญ่ที่เพื่อนๆ คุยกันขอให้เขยื้อนดีกว่า p9>31
- Pol. ว่างเป็นวันธรรมดา แต่ถ้าถามตัวเองอยากให้เป็นวันราชการ p9 >32
- BA. ใช้เวลาสักครึ่งชั่วโมง เผชิญหน้า online p7>25
- BA. เวลาที่สะดวกน่าจะเป็นเวลาช่วงเย็น ช่วงเย็นของวันธรรมดา p10>37
- BA. วันเสาร์-อาทิตย์เป็นช่วงกลางวัน p10>38
- BA. แต่ถ้าเป็นเสาร์-อาทิตย์เหมือนเราสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้ามาเจอกันใน e-
Learning ก็น่าจะสะดวก p10 >39

4.9 กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าออนไลน์ (skype , Lync)

การเผชิญหน้าแบบโปรแกรม Skype มีความสะดวกกว่าการสัมมนาแบบเผชิญหน้า ให้
เป็นการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน และถ้าจะ Skype จะต้องมีกำหนดหมายวันและ
เวลาให้ชัดเจน ใช้การนำเสนอผ่านระบบ Skype คิดว่าเป็นจุดเด่นของการเรียนแบบทางไกล ใช้

ระบบแบบนี้เหมือนการเรียนแบบเผชิญหน้า โดยการแบ่งกลุ่มตามพื้นที่ที่จะสะดวก จำนวนในการใช้ที่เหมาะสมใช้แบบ Skype แบบเผชิญหน้าออนไลน์ 2 ครั้ง และสัมมนาแบบเผชิญหน้า 2 ครั้ง การใช้ Skype ถ้าใช้ผ่านมือถือจะใช้ในสถานที่ที่ไม่สะดวก แต่การใช้ในลักษณะแบบนี้บางสาขาวิชายังไม่เคยได้ทดลองใช้

ซึ่งได้กล่าวไว้ดังนี้

Sc. คิดว่า skye น่าจะสะดวกกว่าสัมมนาแบบเผชิญหน้า p5>21

Hecon. ยังไม่เคยใช้ skype p4>14

Hecon. การเรียนทางไกล ถ้าได้เจอหน้าอาจารย์ ทาง skype จะเป็นโปรแกรมให้เราได้คุยกับอาจารย์ p6>24

Hecon. เราเจออาจารย์น้อยอยู่แล้ว skype ทุกคนต้องพร้อมต้องจัดการตัวเอง p7>25

Hecon. ถ้าเป็น skype ก็ต้องนัดเวลาให้ตรงกัน p9>45

Econ. skype กลุ่มแปลกดีชอบ p4>10

Econ. skype ถ้าใช้มือถือจะหลุดง่าย จอเล็กจะไม่เห็น PowerPoint p4>14

Econ. ใช้ skype ในการสนทนากลุ่มย่อยไว้คุยกันเตรียมการนำเสนอ p4>16

Ag. มีการนำเสนอผ่าน skype p6>18

Ag การนำเสนอผ่าน skype คิดว่าเป็นจุดเด่นของการเรียนทางไกล p10>37

Ag เวลารำเสนอจะต้องส่ง PowerPoint ในการนำเสนอจะเห็น PowerPoint และเห็นหน้าคนนำเสนอ p12>43

Ag skype ก็เหมือนเรานั่งเผชิญหน้า ต่างกันที่ที่เราดูจอใครจอมัน p12>44

Ag skype จะแบ่งกลุ่มตามพื้นที่ที่เราอยู่สะดวก p14>48

Ag จำนวนครั้งในการใช้ skype 2 ครั้ง และเผชิญหน้า 2 ครั้ง p14>49

Comm.Arts. ระบบที่คุยเห็นหน้า จะดีมากเลย p3 6

Comm.Arts. การพิมพ์กับการพูด ถ้าอธิบายด้วยการพิมพ์จะเป็นการพิมพ์แบบสั้นๆ แต่ถ้าพูดจะสื่อสารได้ชัดกว่า p3 7

NS. อาจารย์ให้ใช้ skype อยู่ครั้งแต่ไม่ประสบความสำเร็จ เข้าได้บ้างไม่ได้บ้าง หลังๆ ไม่ได้ใช้เลย p1 9

NS. skype น่าจะดีกว่าเพราะเห็นภาพได้ ไม่เสียเวลาพิมพ์ การพิมพ์ต้องเสียเวลาทำงานมาบางที่สรุปประเด็นได้ p1 10

Sc. ถ้ามหาวิทยาลัยกำหนดมาว่าสัมมนาเสริมสัมมนาเข้มจะใช้ช่องทาง skype นี้ คิดว่านักศึกษาที่เตรียมพร้อมรับได้ p10 30

Hecon. อยากได้แบบมีภาพมีเสียง Skye เห็นอาจารย์พูดถึง แต่มีนักศึกษาเพียง 2-3 คนที่ใช้ Skye p3 10

Hecon. จริงๆ มีเครื่องพร้อม แต่อาจารย์ไม่ได้นัดแล้วตัวเองยุ่งๆ p3 11

Hecon. Skype คิดว่าถ้าอาจารย์ผลักดัน Skype นักศึกษาก็ต้องทำไม่เข้มงวด Skye นักศึกษาก็ต้องถามอาจารย์ต้องเตรียมข้อมูล p5 18

Hecon. ถ้าอาจารย์บอกว่า Skye กันเลย นัดวัน กำหนดเวลาทุ่มเข้ากันมา Skye ถ้าพร้อมกันมันจะ delay p6 20

PH. นอกจาก upload clip แล้วก็ที่เป็นเหมือน video call (Skype) p3 13

Econ. ทุกคนต้องให้ความสำคัญ แต่กลัวเปิดทิ้งไว้แต่ไม่อยู่ ต้องใช้ให้เห็นหน้าแบบ real time ใช้ skype ช่วยเสริม* p8 28

Econ. พอ Skye เสร็จก็ถามกันมาก มีการพูดคุยซักถามกัน p8 29

Econ. skype ตอนแรกกลัวแต่พอนานไปชอบ ดีกว่านำเสนอหน้าชั้นเพราะต้องคุมด้วยเวลาเราต้องมีการซักซ้อมกันก่อน* p10 33

Ag. ก็มีการสัมมนา online แบบเผชิญหน้าผ่าน lync ปิดท้าย p3 14

Ag. เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น เขาไม่มีระบบ skype อาจารย์เขาห่างกว่าเราในการดูแลนักศึกษา* p10 39

Ag. Lync เข้าไม่ยาก ติดตั้งโปรแกรมได้เลยก็จะต่อเข้าอัตโนมัติ นักศึกษาที่มีอายุจะต้องฟังน้องๆ ให้ช่วย p13 46

Pol. อยากให้ในการเจอกันครั้งแรกคุยกันผ่าน on line คุยกันเห็นหน้า lync p1 >6

BA. video conference ผู้สอนกับผู้เรียนได้เห็นกันผู้สอนต้องมาเผชิญหน้ากันใน e-Learning ได้ไหมช่วงเรียนมาครึ่งทาง p6 >23

5) ประเด็นที่ 5 : ด้านการประเมินผล

การประเมินผลกิจกรรมการเรียน e-Learning จากการคำบอกเล่าของนักศึกษาสามารถแยกเป็นประเด็นย่อยได้แก่

5.1 ความเหมาะสมของคะแนน

5.2 เกณฑ์ในการให้คะแนน

5.3 การส่งงาน

5.4 การทุจริต

ดังได้กล่าวไว้ดังนี้

5.1 ความเหมาะสมของคะแนน

ความเหมาะสมของคะแนนเป็นประเด็นที่มีเสียงสะท้อนออกมาค่อนข้างมากจากนักศึกษา โดยเฉพาะการให้คะแนนน้อยเกินไปสำหรับกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาเป็นอย่างมากในการทำงาน และการค้นคว้า ควรจะมีการให้คะแนนมากกว่านี้ นักศึกษาบางคนใช้พลังงานในการเรียน e-Learning มากแต่ได้คะแนนไม่คุ้มค่างกับเวลาและพลังงานที่เสียไปในการเรียน นักศึกษากลุ่มนี้จึงไม่เข้ามาเรียน e-Learning เลยก็มี ทั้งนี้ นักศึกษาคิดว่ากระบวนการเรียนการสอน e-Learning เป็นงานหนัก และส่งผลมากต่อการที่จะเตรียมตัวสอบเพื่อจะได้คะแนนส่วนใหญ่สำหรับการสอบปลายภาค และแม้เมื่อเข้าไปเรียนแต่หากไม่ทำกิจกรรมทั้ง 15 modules ก็ไม่ได้คะแนนเลย ต้องการให้มีการเพิ่มคะแนนในส่วน e-Learning เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนมากกว่านี้

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Comm.Arts “คะแนนนิดเดียวทำแทบไม่ใส่ใจทำแบบขอไปทีมองว่าคะแนนนิดเดียว

p4>14

Comm.Arts สัมมนาเสริม ร่วมกับ e-Learning รวมเป็น 60 คะแนนเก็บ สอบอีก 40

คะแนน” p7>16

NS “ไม่ได้คิดว่าจะมีผลต่อคะแนนมาก” p3>14

Sc. “ แต่ถ้าเป็นไปได้อยากได้ e-Learning มากกว่า เพราะถ้าเราขยันจะเป็นส่วนช่วย

เยอะ” p6>31

Sc. “บางวิชาอาจารย์เข้ามาตรวจจะให้คะแนนเลย แต่บางรายวิชาอาจารย์ให้คะแนน

ตอนจบเทอม p8>41

Hecon อาจารย์ comment บ่อยว่านักศึกษาตอบกว้างไปไม่ตรงประเด็น p2>4

Hecon ไม่แน่ใจเรื่องคะแนนเก็บ เอา e-Learning ไปรวม คะแนนการโต้ตอบและทำการบ้านก็จะเป็นคะแนนเก็บ p3>9

PH. คะแนนเก็บ 40 รวมสัมมนา และ e-Learning สอบอีก 60 p15>21

PH. อยากได้คะแนนเก็บ 60 เพราะใช้พลังในการทำงานเยอะในระหว่างที่เรียนต้องค้นคว้าสอบเพียง 40 * p17>26

Econ คะแนนเก็บ 20 สอบปลายภาค 80 คะแนนเก็บน่าจะเยอะกว่านี้ อ่านหนังสือสอบเนื้อหาเยอะมาก p6>30

Econ มั่นหนักเกินกว่าจะเตรียมตัวสอบ 80 % งานที่ทำก็เยอะคะแนนไม่สมน้ำสมเนื้อ * p7>31

Econ ถ้าส่งงานไม่ทันเที่ยงคืนก็เป็นขาดส่งไปเลย อาจารย์น่าจะเลื่อน นิดหนึ่งแต่ไม่ให้คะแนนเป็นขาดส่ง p9>38

Econ คะแนนคุ้มกับการทำงาน ถ้าคะแนนมีแรงจูงใจมากกว่านี้ กับการทุ่มเทที่จะทำงาน* p11>47

Econ บางคนเก่งๆเขาไปสอบดีกว่า เนื่องจากคะแนน อีก 80 แต่คนที่ขยันแต่กลัวสอบไม่ได้ก็เลยทำงานส่ง p11>48

Econ “ถ้าได้คะแนนน้อยก็ต้องตั้งใจในการทำสอบปลายภาค p13>59

Ag “สอบเก็บคะแนน 40 คะแนน p4>11

Ag “คิดว่าคะแนนในเก็บ 60 คะแนนเหมาะสม เพราะสิ่งที่เราเรียนใช้เวลาเยอะและได้เรียนรู้ด้วยตนเอง p4>13

pol. “ต้องส่งตรงเวลา ถ้าส่งไม่ตรงระบบจะปิด p2>3

pol. “คะแนนเก็บ 60 สอบปลายภาค 40 p6>21

pol. “การตรวจงานวัน สองวัน อาจารย์ก็ใส่คะแนนให้แล้วหลังจากปิดระบบ p7>23

Arts “คะแนนจะทราบตอนเริ่มต้นหน่วยใหม่จะรู้คะแนนก่อนหน้า p2>6

Arts “คะแนนเก็บ 60 สอบปลายภาค 40 p2>7

BA “ถึงเราไปเรียนเฉยๆ ไม่ทำงานส่งทาง e-Learning 2 คะแนนก็จะเสียไปเพราะทั้ง 15 หน่วยเป็นคะแนน 30 คะแนน p2>8

BA “15 module 30คะแนน รวมกับ รายงาน10คะแนน เป็น 40 คะแนน แล้วสอบ final อีก 60 คะแนน p4>11

5.2 เกณฑ์ในการให้คะแนน

ขาดเกณฑ์การให้คะแนนที่จะทำให้รู้ว่า งานที่ทำไปมีปัญหา หรือข้อบกพร่องประการใด บางครั้งได้รับผลย้อนกลับว่างานดี แต่คะแนนออกมาได้น้อย ทำให้เกิดความคับข้องใจ น่าจะมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน หากมีเกณฑ์กำหนดไว้ก็จะสามารถใช้เป็นกรอบในการทำงาน ส่งได้ตรงประเด็น นอกจากนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นอาจารย์ผู้สอนควรจะเข้าไปสรุปให้เกี่ยวกับงานที่ทำ และควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาอธิบายเพื่อปรับคะแนนในประเด็นที่อาจารย์อาจจะมีเข้าใจผิด

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Econ “การ comment งานเพื่อนบอกว่าดี ทุกอย่างแต่ให้คะแนนน้อย ไม่สอดคล้องกัน กับ comment” p3>5

Econ “การ comment น่าจะมีหลักเกณฑ์ละเอียดกว่านี้ ถ้าเพื่อนทำมาไม่ตรงอย่างที่คิด ให้คะแนนน้อยก็ไม่ใช้” * p3>6

5.3 การส่งงาน

การส่งงานมีความซ้ำซ้อน เมื่อนักศึกษาส่งเข้าระบบ e-Learning / Moodle แล้วนักศึกษาจะต้องส่ง hard copy อีกครั้งเป็นเรื่องเสียเวลา และทำให้เกิดความกังวลว่าอาจารย์จะได้รับงานดังกล่าวหรือไม่ นอกจากนั้นควรจะมีควมยืดหยุ่นในการส่งงาน

5.4 การทุจริต

จะมีการทุจริตแต่อาจารย์จับได้ นักศึกษาคิดว่าการลอกงานเพื่อนจะไม่ได้อะไรเลย โดยจริงแล้วงานที่ได้รับมอบหมายมาจะลอกกันไม่ได้ หากเป็นงานที่ต้องวิเคราะห์สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน หากมีการลอกเกิดขึ้น นักศึกษาที่ลอกจะไม่สามารถอธิบายและตอบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนได้หากมีการอภิปราย ชักถามเมื่อนำเสนอผลงาน

6) ประเด็นที่ 6 : ด้านปฏิสัมพันธ์

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของนักศึกษา เกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ในการเรียน e-Learning นั้น รายละเอียดที่ปรากฏจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

- 6.1) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้เรียน
- 6.2) ปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนกับผู้เรียน
- 6.3) การใช้ social network ส่วนตัว

6.1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้เรียน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้เรียนสามารถแยกได้ใน 3 ลักษณะคือ

6.1.1 การเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน นั้นอาจารย์ผู้สอนจะไม่ค่อยเข้ามาในกิจกรรมการเรียน บางทีสองสามวันจึงจะเข้ามาคิดว่าอาจารย์ไม่มีเวลาอาจารย์ควรมีบทบาทในการกระตุ้นให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน ที่สำคัญอาจารย์ควรมีการเตรียมตัวในประเด็นหัวข้อที่จะสอนหรือสัมมนาออนไลน์ ควรมีการกำหนดวันเวลาที่แน่ชัด (office hour) ในการที่เข้าพบนักศึกษาได้ ทั้งนี้เพื่อที่นักศึกษาจะได้มีการเตรียมตัว และเตรียมประเด็นเนื้อหาที่จะพูดคุยและซักถามอาจารย์ได้โดยไม่เสียเวลาอย่างเปล่าประโยชน์

6.1.2 แนวทางการตอบหรือให้ผลย้อนกลับกับนักศึกษา อาจารย์จะเข้ามาตอบซ้ำมาก ในขณะที่นักศึกษาต้องการทราบว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นถูกต้องหรือไม่บางครั้งมีปัญหาและข้อสงสัยถามไป อาจารย์ก็ไม่ตอบ นอกจากนั้นคำตอบหรือข้อวิพากษ์ของอาจารย์ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีและหมดกำลังใจ เนื่องจากอาจารย์ไม่กำหนดเกณฑ์ในการวิพากษ์และวิจารณ์งานแต่อย่างใด นอกจากนั้นอาจารย์ยังไม่เข้าไปดูว่านักศึกษาวិพากษ์งานเพื่อนอย่างไร บางวิชาอาจารย์หายเงียบไปเลย นักศึกษาไม่แน่ใจว่าอาจารย์เข้าไปอ่านหรือไม่ อาจารย์ไม่ตอบทุกกิจกรรมและเมื่อเข้ามาทีหลังจากเสร็จสิ้นการสอบไปแล้วและบางวิชาไม่มีการตรวจงานและไม่มีการให้ข้อเสนอแนะและผลย้อนกลับแต่อย่างใดนักศึกษาต้องการทราบข้อบกพร่องหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ส่งไป บางครั้งรอผลจากอาจารย์นานมากเพื่อที่ต้องการจะทราบงานที่ทำไปนั้นถูกต้องหรือไม่ บางครั้งได้ผลย้อนกลับจากอาจารย์แต่อยู่ในลักษณะที่กว้างมาก ไม่ทราบว่าใช้เกณฑ์อะไรประเมิน การให้ผลย้อนกลับที่เป็นเพียงการให้แรงเสริมโดยไม่ให้เหตุผล เช่น ดี ดีมาก และยอดเยี่ยม ไม่มีประโยชน์แต่อย่างใดต่อกระบวนการเรียน การให้แรงเสริมทำได้แต่ควรระบุและชี้แนะประเด็นที่ควรปรับปรุงหากอาจารย์เข้ามาให้ผลย้อนกลับมากกว่านี้ก็จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และต้องการที่

จะเรียน e-Learning มากขึ้น ที่สำคัญนักศึกษาได้ส่งงานไปแล้วก็ไม่มีคำตอบหรือแจ้งให้ทราบ ว่าได้รับงานนั้นแล้วอย่างไรก็ตามนักศึกษาจากสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์เล่าให้ฟัง ว่าอาจารย์จะตอบงานทันที และอาจารย์จะให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการศึกษามากำเสมอ และตลอดเวลานักศึกษาต้องการรู้คะแนนทันทีว่างานที่ทำและส่งไปนั้นเป็นอย่างไร

6.1.3 ความต้องการการสื่อสารและคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาคิดว่ามีน้อย มากคิดว่าเป็นการสื่อสารทางเดียว ต้องการคำแนะนำและข้อเสนอแนะแต่อาจารย์ผู้สอนก็ไม่ได้ กลับมาตอบข้อสงสัยที่ยังมีอยู่ต้องการคำแนะนำก่อนสอบเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องบางครั้ง อาจารย์เข้ามาแต่ก็คุยออกนอกประเด็นที่กำลังเรียนปฏิริยาการตอบโต้ระหว่างอาจารย์และ นักศึกษาก็เป็นประเด็นที่ต้องระมัดระวังนักศึกษาคิดว่าช่องทางที่ติดต่อกับอาจารย์ผ่าน e-Learning คือวิธีการสื่อสารในรูปแบบหนึ่งนักศึกษาต้องการติดต่อพูดคุยกับอาจารย์เหมือนกับที่ เรียนในห้องการมีปฏิสัมพันธ์จะทำให้เกิดความไว้วางใจ

6.2 ปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนกับผู้เรียน

ปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนกับผู้เรียนจะอยู่ในลักษณะ

6.2.1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

6.2.2 การได้กลุ่มเพื่อนที่มาจากแต่ละภาคของประเทศ

6.2.3 ได้เครือข่ายวิชาชีพหรือ เครือข่ายประสบการณ์วิชาชีพ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะ เกิดจากการได้เรียนรู้เมื่อมีการวิพากษ์งานของเพื่อน ได้ความรู้จากการนำเสนอของเพื่อน ได้ศึกษา วิเคราะห์งานที่เพื่อนนำเสนอ ทำให้เกิดมุมมองและโลกทัศน์ที่กว้างไกลในประเด็นที่กำลังศึกษาอยู่ ได้เห็นวิธีการนำเสนอ จากเพื่อนที่มีประสบการณ์วิชาชีพที่หลากหลาย การทำงานกลุ่มแม้ว่าจะ เป็นการเรียนออนไลน์แต่ก็สามารถสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนได้ เพื่อนที่มีกิจกรรมรวมกลุ่มใน แต่ละภาคจะมีความสนิทสนมกันมากหากได้มีการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องเข้าไปมี ปฏิสัมพันธ์กันจะดีมากกว่ากิจกรรมที่ให้นักศึกษาเข้าไปส่งงาน นอกจากนั้นที่เห็นได้ชัดคือการเปิด โอกาสในการศึกษากับผู้พิการที่ไม่สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติได้ อย่างไรก็ตามการเรียนรู้อาจ การวิพากษ์งาน บางครั้งคิดว่าเพื่อนวิจารณ์งานจากความรู้สึกโดยปราศจากเกณฑ์ทางวิชาการ และผลย้อนกลับที่ได้จากผลย้อนกลับและการวิพากษ์จากอาจารย์ทำให้เกิดความรู้สึกอายนอก ยากแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์อีกต่อไป

6.3 ปฏิสัมพันธ์ผ่าน social network ส่วนตัว

ปฏิสัมพันธ์ผ่าน social network ส่วนตัวนั้นเกิดจาก

6.3.1 ความไม่สะดวกที่จะติดต่อสื่อสารผ่าน Moodles ซึ่งอาจารย์ไม่ค่อยเข้าไปมีส่วนร่วม และตอบประเด็นปัญหา ดังนั้นหากมีปัญหามาจากประเด็นปัญหาในเรื่องที่กำลังศึกษา นักศึกษาจะติดต่อกันผ่าน social media ได้แก่ facebook และ Line ซึ่งมีความสะดวกและง่ายในการใช้

6.3.2 ปฏิสัมพันธ์ผ่าน social network ส่วนตัวจะมีขึ้นเมื่อนักศึกษามีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะติดต่อกันในเรื่องที่เรียน

6.3.3 ใช้กระตุ้นเพื่อนให้มีส่วนร่วมในการเรียน ทำให้ไม่เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว และอาจารย์เองก็ใช้ face book เพื่อให้แรงเสริมและดึงผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียน

6.3.4 ใช้จัดการเพื่อทบทวนเนื้อหาสาระก่อนสอบ และนักศึกษาที่ลงทะเบียนชุดวิทยานิพนธ์จะใช้ Line และ e-mail ในการติดต่อกับอาจารย์ การติดต่อระหว่างผู้เรียนในช่องทางอื่นดังเช่น skype นั้นค่อนข้างยาก นักศึกษาจึงไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม อย่างไรก็ตามนักศึกษาที่เรียนผ่าน skype ยอมรับว่ามีผลดีและช่วยให้เกิดความเข้าใจในการเรียนได้มากยิ่งขึ้น

7) ประเด็นที่ 7 : การสัมมนาเสริม

นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสัมมนาเสริมในสองแนวทางคือ การสัมมนาแบบเผชิญหน้า และการสัมมนาออนไลน์ ได้แก่

1.การสัมมนาแบบเผชิญหน้า

2.การสัมมนาออนไลน์

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

7.1 การสัมมนาแบบเผชิญหน้า

การสัมมนาแบบเผชิญหน้าจะเป็นโอกาสที่ดีที่จะได้มีการพบปะกับอาจารย์ ได้พูดคุย และได้แรงเสริมที่จะช่วยให้มีกำลังใจในกิจกรรมการเรียนที่กำลังทำอยู่ อาจารย์ผู้สอนจะมีโอกาสที่จะสรุปแนวคิด สาธิตกิจกรรมบางกิจกรรม แนะนำแนวทาง หรือให้ผลย้อนกลับทันทีจากงานที่ทำ เป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้นักศึกษาสามารถซักถามในประเด็นปัญหาที่สงสัยได้ นอกจากนั้นยังมีโอกาสที่ดีที่จะได้พบเพื่อนที่สามารถพูดคุยปรึกษาในเรื่องที่เรียน ได้เครือข่ายเพื่อนร่วมวิชาชีพ แต่บางคนก็ไม่ได้มีสัมพันธภาพกับเพื่อน ในการเข้าร่วมสัมมนาเสริมเพียงแค่เข้าร่วมเพื่อส่งงานเท่านั้น นอกจากนั้น ยังเป็นโอกาสที่ดีที่ได้พบกับผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกที่เชิญมา ทำให้สามารถพูดคุย

ปรึกษา หรือขอคำแนะนำ เพิ่มเติมนอกเหนือจากประมวลสาระที่มี นักศึกษาต้องการให้ทำกิจกรรม การเรียนผ่าน e-Learning แต่ยังมีความต้องการที่จะพบกับอาจารย์ผู้สอนแบบเผชิญหน้าด้วย ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ไม่ค่อยจะเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอน e-Learning

ซึ่งผู้เรียนได้กล่าวไว้ดังนี้

Comm.Arts “การพิมพ์บางที่ความคล่องตัว ไม่เหมือนได้ปรึกษาแบบเห็นหน้า p3>10

Sc. 15 “สัมมนาแบบเผชิญหน้าอาจารย์จะมีกิจกรรมให้ร่วมกันตลอด จะมีงานกลุ่มให้ p4>15

Sc. 17 “อาจารย์ให้ทำกิจกรรมก่อนมาสัมมนา และเติมส่วนที่ขาดจากวิทยากรภายนอก ในวันสัมมนา p4>17

Hecon “อย่างไรสัมมนาก็ควรจะมี สัมมนาแบบเผชิญหน้าต้องมีเจอกันบ้าง p8>36

Hecon “วันที่สัมมนาค่อนข้างจำกัด แล้วอาจารย์เอา vdo ที่อาจารย์สอนมา post เราก็จะ เข้าใจมากขึ้น p9>42

PH. “สัมมนาพบปะอาจารย์ 1 ครั้ง” p10>2

PH. “สัมมนาสุดท้ายอาจารย์จะรวม 2 ห้องเข้าด้วยกันและ 2 กลุ่มจะพบกัน p16>23

PH. “สัมมนาอาจารย์จะสรุป ความคิดรวบยอด สรุปประเด็น เรื่องเกี่ยวกับสอบ ประเด็นน่าสนใจศึกษา” p17>24

Econ “ทำอะไรทุกอย่างผ่านระบบ e-Learning แต่ต้องมาพบกันอย่างน้อย 2 ครั้ง” p3>7

Ag “อาจารย์นัดเผชิญหน้า 2 ครั้ง อาจารย์ให้นำมาเสนอ แต่เรียนใน e-Learning มากกว่า” p4>10

Arts “สัมมนาแบบเผชิญหน้า แשרความรู้กัน พูดคุยโต้ตอบ เสนอแนะ” p2>12

Arts “มีงาน 2 ชิ้นในการนำเสนอ งานเผชิญหน้า 2 ครั้ง” p3>13

BA “เผชิญหน้าอาจารย์เขายังให้ guide เราได้บ้างที่นักศึกษาอาจจะต้องพบปะกันบ้าง ในแต่ละวิชาได้มีปฏิสัมพันธ์กัน” p9>16

7.2 การสัมมนาออนไลน์ การสัมมนาเสริมจะผ่าน e-Learning มากกว่า การสัมมนาในลักษณะนี้จะทำให้สะดวก ไม่ต้องเดินทาง และประหยัดค่าใช้จ่าย

4.2.2 ปัจจัยที่สนับสนุนต่อความสำเร็จและปัจจัยที่ขัดขวางต่อความสำเร็จในกระบวนการเรียนการสอน e-Learning

จากการสัมภาษณ์ในรอบที่ 2 และ 3 จากวัตถุประสงค์และบันทึกทางวิชาการที่ได้มา สำหรับประเด็นสำคัญ (Themes) ที่สรุปได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากวัตถุประสงค์ทางวิชาการ และ จากบันทึกทางวิชาการมีทั้งหมด 7 ประเด็นดังต่อไปนี้ 1.โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี 2.ผู้สอน 3.ผู้เรียน 4.กิจกรรมการเรียน 5.การประเมินผล 6.ปฏิสัมพันธ์ 7.สัมมนาเสริม ทั้ง 7 ประเด็นสามารถจำแนกปัจจัยและสภาวะเงื่อนไขที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคขัดขวางความสำเร็จของการเรียน e-learning ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อดังแสดงในตารางที่ 2 ซึ่งจะสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ศึกษาปัจจัยและสภาวะเงื่อนไขที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคขัดขวางความสำเร็จของการเรียน e-learning

ตารางที่ 2 : แสดงปัจจัยที่สนับสนุนต่อความสำเร็จและปัจจัยที่ขัดขวางต่อความสำเร็จในกระบวนการเรียนการสอน e-Learning

ปัจจัย	ปัจจัยที่สนับสนุนต่อความสำเร็จ	ปัจจัยที่ขัดขวางต่อความสำเร็จ
1. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี	1.เจ้าหน้าที่ดูแลระบบหรือช่วยเหลือ	1. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 2. การเข้าระบบอินเทอร์เน็ต 3. ปัญหาการส่งกิจกรรม
2. ผู้สอน	1.อาจารย์สอนเป็นทีม	
3. ผู้เรียน	1.ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน เห็นประโยชน์ในการเรียน	1. ทัศนคติต่อการเรียน 2. พื้นฐานความรู้ความ 3. อายุของผู้เรียน
4. กิจกรรมการเรียน	1. ความพร้อมของแหล่งข้อมูล 2. กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ 3. Video Chip	1. ลักษณะกิจกรรม 2. การออกแบบกิจกรรม ปฏิสัมพันธ์

	4. กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ Skype lync	3. การนำเสนอเนื้อหา 4. Chat 5. ช่วงเวลาที่เหมาะสม
5. การประเมินผล	การสร้างสรรค้งานด้วยตนเอง	1. ความเหมาะสมของคะแนน 2. เกณฑ์ในการให้คะแนน 3. การส่งงาน
7. ปฏิสัมพันธ์	1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การใช้ Social Network	1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ กับผู้เรียน
8. สัมมนาเสริม	1. สัมมนาแบบเผชิญหน้า 2. สัมมนาออนไลน์	

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลจากการวิจัย ปัจจัยที่สนับสนุนต่อความสำเร็จ และปัจจัยที่ขัดขวางความสำเร็จ

ปัจจัยที่สนับสนุนต่อความสำเร็จ

กระบวนการเรียนการสอน e-learning ที่ส่งเสริมให้ปัจจัยสนับสนุนต่อความสำเร็จประสบความสำเร็จ จากผลการวิจัยพบว่า คือ (1) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน e-learning เจ้าหน้าที่ดูแลระบบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดูแลระบบหรือช่วย ขณะที่ผู้เรียนและผู้สอนประสบปัญหา ก็สามารถช่วยเหลือและแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว (2) การสอนเป็นทีม สอนโดยอาจารย์สอนเป็นทีมซึ่งมีความหลากหลายของผู้สอนที่ทำให้ได้ประสบการณ์ที่ผู้สอนให้กับผู้เรียน ช่วยเติมเต็มในส่วนที่นักศึกษาต้องการหรือขาดหาย (3) ผู้เรียนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอน e-learning ซึ่งทัศนคติที่ดีต่อการเรียนก็จะส่งผลให้การเรียน e-learning ประสบความสำเร็จในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ถ้าผู้เรียนมองเห็นประโยชน์ในการเรียน e-learning ก็จะประสบความสำเร็จในการเรียน (4) ผู้เรียนต้องเห็นคุณค่าของ e-learning (5) แหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอโดยกิจกรรมการเรียนมีความพร้อมของแหล่งข้อมูลก็สามารถสนับสนุนให้ e-Learning ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เข้ามาเรียนในระบบ e-Learning (6) การจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการมีปฏิสัมพันธ์ (7) ผู้เรียนและผู้สอนควรมีทักษะการใช้

เครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร โดยสัมมนาแบบเผชิญหน้าซึ่งนักศึกษายังเห็นความสำคัญของการสัมมนาแบบเผชิญหน้าที่มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีจำนวนสองครั้งซึ่งได้พบกับเพื่อนร่วมชั้นและอาจารย์ผู้สอน และนอกจากนั้นการสัมมนาออนไลน์ยังช่วยให้ประหยัดในเรื่องของการเดินทางและพอใจในการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการศึกษาทางไกลซึ่งผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร

ปัจจัยที่ขัดขวางต่อความสำเร็จ

กระบวนการเรียนการสอน e-learning ที่ส่งเสริมให้ปัจจัยที่ขัดขวางต่อความสำเร็จประสบความสำเร็จ จากผลการวิจัยพบว่า (1) เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนการสอนของ e-learning ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งระบบอินเทอร์เน็ตที่นักศึกษาทางไกล ซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ก็เป็นปัญหาสำหรับผู้เรียน และจะประสบปัญหามากเมื่อในช่วงฤดูฝนจะมีปัญหาเรื่องสัญญาณเครือข่ายซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้งานอินเทอร์เน็ต (2) ขั้นตอนการเข้าสู่ระบบการเรียน มีขั้นตอนที่ซับซ้อน (3) การส่งกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับมอบหมายปัญหาการส่งกิจกรรมการส่งงานที่มีขนาดใหญ่ระบบไม่รองรับงาน (4) ทักษะติดต่อการเรียนการสอน e-learning ผู้เรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีก็จะไม่ยอมรับกับการเรียน e-learning (5) พื้นฐานความรู้ก่อนเข้าสู่กระบวนการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาพื้นฐานความรู้ หรือให้ความรู้หรือปรับพื้นฐานให้กับผู้เรียน (6) อายุผู้เรียนส่งผลต่อกิจกรรมการเรียน อายุของผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลในซึ่งการเรียนในระบบเปิดทางไกลซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนทางไกลจำเป็นต้องส่งเสริม (7) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในกิจกรรมการเรียนการสอน e-learning ด้านลักษณะกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ การนำเสนอเนื้อหา การ Chat ซึ่งนักศึกษาประสบปัญหาในเรื่องหัวข้อที่จะคุยกันซึ่งอาจารย์เข้ามาปฏิบัติสัมพันธ์ซ้ำและปล่อยให้ Chat โดยไม่มีหัวข้อที่จะให้สนทนา นอกจากนั้นช่วงเวลาที่เหมาะสมในการนัดปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนจะสะดวกในการเข้ามาคือหลังจากที่ทำงาน หรือ ภาระกิจส่วนตัวเรียบร้อยแล้วคือช่วงเวลาตั้งแต่ 1 ทุ่มถึง 3 ทุ่มผู้สอนก็ต้องบริหารจัดการในส่วนตัว เพื่อที่จะเข้ามาปฏิบัติสัมพันธ์กับผู้เรียนซึ่งนักศึกษาต้องการอย่างมาในการมีปฏิสัมพันธ์ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน ซึ่งการเรียนทางไกลสิ่งที่คุณเรียนต้องการอย่างมากคือการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนไม่ว่าจะช่องทางใดถ้าสะดวกผู้เรียนเมื่อประสบปัญหาในการเรียนอยากจะมีปฏิสัมพันธ์หรือสอบถามได้ (8) การประเมินผล คะแนนของกิจกรรมที่มีความ

เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย ด้านความเหมาะสมของคะแนนคืองานที่ได้รับมอบหมายบางอย่างทำงานมากแต่ได้รับคะแนนน้อยสัดส่วนของคะแนนไม่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายซึ่งผู้เรียนเกิดไม่เห็นความสำคัญคือไม่เข้ามาเรียนแต่รอสอบอย่างเดียว และเกณฑ์ในการให้คะแนนควรกำหนดให้ชัดเจนในเรื่องการประเมินชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย ในส่วนของการส่งงานควรลดการซ้ำซ้อนเมื่อส่วนเข้าระบบแล้วก็ไม่ต้องส่งซ้ำในวันที่มาเผชิญหน้า

